

1026 Budapest, Riadó u. 1-3.
Levélcím: 1534 Budapest, Pf. 958
KRID: 213396918
Telefon: (06-1) 472-8865
Ügyszám: VJ/42/2022.
Iktatószám: VJ/42-308/2022.

Betekintheső változat!

A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanácsa a Deloitte Legal Göndöcz és Társai Ügyvédi Iroda (1068 Budapest, Dózsa György út 84/C., cégkapu elérhetőség: 18197701) és a Dr. Miks Anna Ügyvédi Iroda (1094 Budapest, Bokréta u. 31. I/1., cégkapu elérhetőség: 19141129) által képviselt **Power Biztonságtechnikai Kereskedelmi Kft.** (1031 Budapest, Kazal utca 64-66.) és a Shmuel Moshe Herschkovitz törvényes képviselő által képviselt **Paradox Security Systems (Bahamas) Ltd.** (#6 Milton Street, Freeport, Bahama-szigetek) eljárás alá vont vállalkozások ellen gazdasági versenyt korlátozó megállapodás tilalmának feltételezett megsértése miatt indult megismételt versenyfelügyeleti eljárásban, amelyben további ügyfélként részt vesz a **Paradox Security Systems Ltd. (780 Industrial Boulevard, Saint-Eustache, Quebec J7R 5V3 Kanada)** meghozta az alábbi

h a t á r o z a t o t .

I. Az eljáró versenytanács megállapítja, hogy a Paradox Security Systems (Bahamas) Ltd. és a Power Biztonságtechnikai Kereskedelmi Kft. 2009 októberétől 2018 novemberéig egységes és folyamatos, versenykorlátozó célú jogsértést követtek el, amikor

- az Európai Unió működéséről szóló szerződés 101. cikk (1) bekezdés c) pontjába ütköző módon korlátozták a Paradox termékek határokon átnyúló passzív értékesítését,
- az Európai Unió működéséről szóló szerződés 101. cikk (1) bekezdés a) pontjába ütköző módon a telepítési árak tekintetében meghatározták a Paradox termékek viszonteladási árának mértékét, továbbá
- az Európai Unió működéséről szóló szerződés 101. cikk (1) bekezdés b) pontjába ütköző módon korlátozták a végfelhasználói árak internetes feltüntetését, ezáltal a Paradox termékek online értékesítését.

II.1. Az eljáró versenytanács az I. pont szerinti jogsértés miatt kötelezi a Paradox Security Systems (Bahamas) Ltd. (#6 Milton Street, Freeport, Bahama-szigetek) vállalkozást 268.000.000,-Ft azaz kétszázhatvanmillió forint versenyfelügyeleti bírság megfizetésére és a kiszabott bírság vonatkozásában a vele egy csoportba tartozó, Paradox Security Systems Ltd. (780 Industrial Boulevard, Saint-Eustache, Quebec J7R 5V3 Kanada) vállalkozást a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény 78. § (5) bekezdése szerint nevesíti és egyetemlegesen kötelezi e bírság megfizetésére.

II.2. Az eljáró versenytanács az I. pont szerinti jogsértés miatt kötelezi a Power Biztonságtechnikai Kereskedelmi Kft.-t 97.500.000,-Ft, azaz kilencvenhétmillió-ötszázezer forint versenyfelügyeleti bírság megfizetésére.

A versenyfelügyeleti bírságot az eljárás alá vontak a Magyar Államkincstár 10032000-01037557-00000000 számú versenyfelügyeleti bírságszámlája javára kötelesek megfizetni, befizetéskor a közlemény rovatban feltüntetve az eljárás alá vont nevét, a versenyfelügyeleti eljárás számát, a befizetés jogcímét (versenyfelügyeleti bírság).

A Paradox Security Systems (Bahamas) Ltd. (#6 Milton Street, Freeport, Bahama-szigetek), illetve a Paradox Security Systems Ltd. (780 Industrial Boulevard, Saint-Eustache, Quebec J7R 5V3 Kanada) a II.1. pont szerinti bírságot egyösszegben, a határozat átvételétől számított 30 napon belül egyetemesen kötelesek megfizetni.

A Power Biztonságtechnikai Kereskedelmi Kft. a II.2. pont szerinti bírságot 24 havi részletben köteles megfizetni, akként, hogy az első 4.062.500, azaz négymillió-hatvankétezer-ötszáz forintos részlet esedékessége a határozat átvételét követő 30. nap, a további (szintén 4.062.500, azaz négymillió-hatvankétezer-ötszáz forintos) részleteket pedig az első részlet esedékességét követő hónaptól havonta, az adott hónap 15. napjáig köteles teljesíteni. Bármely részlet elmaradása esetén a még fennálló teljes tartozás egy összegben esedékessé válik.

Ha a kötelezett pénzfizetési kötelezettségének határidőben nem tesz eleget, akkor az adózás rendjéről szóló törvény szerinti késedelmi pótlékkal azonos módon számított mértékű késedelmi pótlékot fizet. A bírság (és az esetleges késedelmi pótlék) meg nem fizetése esetén a Gazdasági Versenyhivatal megindítja a határozat végrehajtását.

III. Az eljáró versenytanács a Power Biztonságtechnikai Kereskedelmi Kft.-t kötelezi arra, hogy az ügyzáró határozat meghozatalát követő 3 hónapon belül a vállalása¹ szerinti tartalommal alakítson ki és vezessen be megfelelési programot, valamint kezdeményezze forgalmazói szerződéseinek versenyjogi szerződéses záradékkal való kiegészítését, illetve ezen intézkedéseket a határozat meghozatalát követő 3 hónap lejártát követő 10 munkanapon belül a vállalásában jelzett módon igazolja a Gazdasági Versenyhivatal felé.

A határozat ellen az átvételétől számított harminc napon belül közigazgatási per indítható. A keresetlevelet a Gazdasági Versenyhivatalnál kell benyújtani elektronikusan a magyarorszag.hu oldalon elérhető *Űrlap a Gazdasági Versenyhivatal döntése elleni keresetlevél beterjesztéséhez*^[1] használatával. A Gazdasági Versenyhivatal a keresetet az ügy irataival együtt továbbítja a közigazgatási perre hatáskörrel és illetékességgel rendelkező Fővárosi Törvényszéknek. A törvényszék eljárásában a jogi képviselő kötelező.

I n d o k o l á s

I.

A vizsgálat előzményei és megindításának körülményei

I.1. A VJ/97/2016 sz. eljárás

1. A Gazdasági Versenyhivatal (a továbbiakban: GVH) 2016. december 13-án, VJ/97/2016. számon versenyfelügyeleti eljárást (a továbbiakban: Alapeljárás) indított² a TRIÓDA Biztonságtechnika Zrt.-vel (a továbbiakban: Trióda), a Power Biztonságtechnikai Kereskedelmi Kft.-vel (a továbbiakban: Power), a Paradox Security Systems Ltd.-vel (a

¹ VJ/42-304/2022. számú irat.

^[1] https://magyarorszag.hu/szuf_ugyleiras?id=5a0fdf08-97b7-4015-874b-3643b45d7ebd

² VJ/97-2/2016.

továbbiakban: Paradox Kanada) és a Paradox Security Systems (Bahamas) Ltd.-vel (a továbbiakban: Paradox Bahama) szemben, mivel a GVH észlelte, hogy 2010-től kezdődően

- a Trióda és a Power mint a Paradox márkájú biztonságtechnikai eszközök magyarországi vezérképviselői olyan szerződéses feltételeket határoztak meg szerződéses partnereik (viszonteladók, kiskereskedők és telepítők) felé, amelyek korlátozhatják számukra, hogy az érintett termékeket mely földrajzi területről vásárolhatják meg, illetve mely földrajzi területen értékesíthetik, valamint azt, hogy az érintett termékeket milyen áron értékesíthetik, illetve hirdethetik szerződött partnereik, illetve a fogyasztók (végfelhasználók) felé; továbbá
 - a Paradox Kanada és a Paradox Bahama olyan szerződéses feltételeket határoztak meg a magyarországi vezérképviselőkkel kötött szerződésekben, amelyek korlátozhatják a vezérképviselőket és azok szerződéses partnereit abban a tekintetben, hogy az általuk gyártott biztonságtechnikai termékeket mely földrajzi területről vásárolhatják meg, illetve mely földrajzi területen értékesíthetik.
2. Az eljárás alá vontak fenti magatartásukkal a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) 11. § (2) bekezdés a) és d) pontjában foglalt tényállás megvalósításával valószínűsíthetően megsértették a Tpv. 11. § (1) bekezdésében előírt tilalmat. Az ügyindító végzés szerint a magatartás alkalmas lehet továbbá arra, hogy a tagállamok közötti kereskedelemre érzékelhető hatást gyakoroljon, így az valószínűsíthetően egyúttal az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: EUMSz.) 101. cikk (1) bekezdésében, illetve annak a) és c) pontjában foglalt tilalmat is megsértette.
3. A vizsgálat 2018. június 7-én kiterjesztésre került,³ mert a versenyfelügyeleti eljárás megindítását követően a GVH észlelte, hogy
- a Trióda és a Power Paradox márkájú termékek hirdetésére és árazására vonatkozó vizsgált magatartása a Paradox termékek gyártójának magatartásán alapul, amennyiben az eljárás alá vont Paradox Kanada és Paradox Bahama a magyarországi importőrök számára – az importőrként való működés kezdetétől – meghatározza, hogy a Paradox márkájú termékeket e vállalkozások, illetve partnereik milyen árak mellett hirdethetik, illetve értékesíthetik, továbbá
 - a Paradox értékesítési hálózatának átalakítására, illetve az eljárás alá vont vállalkozásoknak a Paradox márkájú termékek importőreként való kijelölésére 2009-ben került sor, ezért a vizsgálattal érintett időszak kiterjesztése indokolt a 2009-es évtől kezdődő időszakra.
4. A fentiekén túl a vizsgálók 2019. május 8-án a vizsgálatot kiterjesztették⁴ az eljárás alá vont vállalkozások által tanúsított azon magatartás vizsgálatára, amely szerint megtiltják a Paradox márkájú termékek vonatkozásában az árak nyilvános közzétételét, illetve az interneten a végfelhasználók számára történő közvetlen és közvetett (webshopok útján való) értékesítést, valószínűsíthetően megsértve ezáltal a Tpv. 11. § (2) bekezdés b) pontját és az EUMSz. 101. cikk (1) bekezdés b) pontját.

³ VJ/97-110/2016.

⁴ VJ/97-177/2016.

5. Az eljáró versenytanács 2019. június 25-én felhívta⁵ a Paradox Bahama-t, a Powert és a Triódát, hogy nyilatkozzanak arról, részt kívánnak-e venni a Tpv. 73/A. §-a szerinti egyezségi kísérletben. A felhívásra a Trióda jelezte⁶ azon szándékát, hogy egyezségi kísérletben venne részt, melynek eredményeként 2019. szeptember 10-én egyezségi nyilatkozatot tett,⁷ a 2019. június 25-én kelt előzetes álláspontban foglaltakkal azonosan ismerve el jogsértő magatartását.
6. Az eljáró versenytanács 2019. december 3-án kelt végzésével⁸ az eljárást a Paradox Kanadával szemben megszüntette, mivel vele szemben az eljárás folytatására okot adó körülmény már nem állt fenn. Ugyancsak megszüntetésre került az eljárás a viszonteladási árak végfelhasználói árakat érintő meghatározása tekintetében, továbbá a Tpv. 11. §-ának feltételezett megsértése vonatkozásában, mivel a tényállás a határozathozatalhoz szükséges mértékben nem volt tisztázható, és további eljárási cselekménytől sem volt eredmény várható.
7. Az eljáró versenytanács az Alapeljárásban 2019. december 3-án hozott határozatában (a továbbiakban Alaphatározat, amelynek nem betekinhető változata VJ/97-278/2016. sz. irat, a Power által betekinhető változata a VJ/97-279/2016. sz. irat, a Trióda által betekinhető változata a VJ/97-280/2016. sz. irat, Paradox Bahama által betekinhető változata a VJ/97-281/2016. sz. irat, a betekinhető változata a VJ/97-282/2016. sz. irat) az alábbiak szerint rendelkezett:

„I. Az eljáró versenytanács megállapítja, hogy a Paradox Security Systems (Bahamas) Ltd. és a Power Biztonságtechnikai Kereskedelmi Kft. 2009 októberétől 2018 novemberéig és a TRIÓDA Biztonságtechnika Zrt. 2009 októberétől 2017 júniusáig egységes és folyamatos, versenykorlátozó célú jogsértést követtek el, amikor

- *az Európai Unió működéséről szóló szerződés 101. cikk (1) bekezdés c) pontjába ütköző módon korlátozták a Paradox termékek határokon átnyúló passzív értékesítését,*
- *az Európai Unió működéséről szóló szerződés 101. cikk (1) bekezdés a) pontjába ütköző módon a telepítői árak tekintetében meghatározták a Paradox termékek viszonteladási árának mértékét, továbbá*
- *az Európai Unió működéséről szóló szerződés 101. cikk (1) bekezdés b) pontjába ütköző módon korlátozták a végfelhasználói árak internetes feltüntetését, ezáltal a Paradox termékek online értékesítését.*

II. Az eljáró versenytanács a Power Biztonságtechnikai Kereskedelmi Kft. és a Paradox Security Systems (Bahamas) Ltd. tekintetében a jogsértés további folytatását megtiltja.

III. Az eljáró versenytanács a Power Biztonságtechnikai Kereskedelmi Kft.-t kötelezi, hogy a jelen határozat kézhezvételétől számított harminc napon belül írásban, dokumentálható módon tájékoztassa valamennyi, a Paradox termékek értékesítésében érintett partnerét, hogy a viszonteladói és telepítői szerződések fenti I. pontban kifogásolt rendelkezései (azaz a Paradox termékek határokon átnyúló passzív értékesítésének tilalma, a telepítői árak tekintetében a Paradox termékek viszonteladási árának

⁵ VJ/97-192/2016. – VJ/97-194/2016.

⁶ VJ/97-195/2016.

⁷ VJ/97-222/2016.

⁸ VJ/97-273/2016.

meghatározása, valamint a végfelhasználói árak internetes feltüntetésének tilalma révén az online értékesítés korlátozása) a versenyjogi előírásokba ütköznek, és ennek teljesítését a jelen határozat kézhezvételétől számított hatvan napon belül igazolja a Gazdasági Versenyhivatal számára.

IV. Az eljáró versenytanács a TRIÓDA Biztonságtechnika Zrt.-t kötelezi arra, hogy az általa az eljárás folyamán kialakított és bevezetett megfelelési programot a jelen határozat kézhezvételét követően is folyamatosan működtesse, alkalmazza, s ezt az első teljes pénzügyi évről készült megfeleléségi jelentés (vö. Versenyjogi megfeleléségi szabályzat, 3. fejezet, 3-1 alfejezet, hetedik francia bekezdés) 2021. január 31-ig történő benyújtásával igazolja a Gazdasági Versenyhivatal számára.

V. Az eljáró versenytanács kötelezi továbbá

- a Paradox Security Systems (Bahamas) Ltd.-t 300.000.000 Ft, azaz háromszázmillió forint,
- a Power Biztonságtechnikai Kereskedelmi Kft.-t 240.000.000 Ft, azaz kétszáznegyvenmillió forint,
- a TRIÓDA Biztonságtechnika Zrt.-t pedig 9.000.000 Ft, azaz kilencmillió forint versenyfelügyeleti bírság megfizetésére.”

8. A Power az Alaphatózat rendelkező részének III. pontja szerinti kötelezés kapcsán 2020. január 20-án benyújtotta⁹ az üzleti partnerei részére írt körlevelét, amely 2020. január 02. napján kelt, és amelyben értesíti üzleti partnereit a Versenytanács határozatáról. Az üzleti partnereknek írt leveleket e-mail útján küldte meg és azon üzleti partnereknek, amelyek nem igazolták vissza az e-mail megérkezését, postai úton is megküldésre került a körlevél. A levél kifejti, hogy a Power által alkalmazott szerződések egyes rendelkezései, a PARADOX termékek határokön átnyúló passzív értékesítésének tilalma, a telepítói árak tekintetében a PARADOX termékek viszonteladási árának meghatározása, továbbá a végfelhasználói árak internetes feltüntetésének tilalma révén az online értékesítés korlátozása a Versenytanács álláspontja szerint versenyjogi előírásokba ütköznek, így ezen szerződéses rendelkezések hatályon kívül helyezését, illetőleg megváltoztatását kezdeményezte a Power.
9. Az eljáró versenytanács az Alapeljárásban keletkezett iratokra is hivatkozik jelen határozatában, azok eredeti iratszámával (az Alapeljárás teljes iratjegyzékét a VJ/42-276/2022 sz. irat tartalmazza), ezen iratok közül a betekintheső iratokat a VJ/42-277/2022 sz. feljegyzés mellékleteként emelte át jelen ügy iratai közé, a korlátozottan megismerhető adatot tartalmazó iratokat pedig a VJ/42-278/2022 sz. feljegyzés mellékleteként.

I.2. A bírói felülvizsgálat és a megismételt eljárás megindítása

10. A Versenytanács Alapeljárásban hozott VJ/97-279/2016. és VJ/97-281/2016. számú határozatai (a továbbiakban együtt: Támadott határozat) ellen a Power Kft. és a Paradox Bahama jogorvoslattal éltek.¹⁰ A Fővárosi Törvényszék a 2021. május 4-én kelt 106.K.701.025/2020/32. számú ítéletével (a továbbiakban: FT ítélet) az alperes GVH 2019.

⁹ VJ/97-296/2016.

¹⁰ VJ/97-290/2016. számú és VJ/97-292/2016. számú iratok.

december 3. napján kelt VJ/97-279/2016. és a VJ/97-281/2016. számú határozatait megsemmisítette és a GVH-t új eljárásra kötelezte.

11. A Fővárosi Törvényszék indokolásában többek között kifejtette, hogy a Támadott határozat csak egy általános okfejtést tartalmazott, abban nem került részletezésre, hogy a GVH az érintett piac meghatározása körében pontosan milyen vizsgálatot végzett, nem adta érdemi indokát annak sem, miért korlátozta azt a lakásriasztóberendezések piacára, elhatárolva tőle a kapcsolódó távfelügyeleti szolgáltatásokat. E körben kizárólag a Paradox Bahama nyilatkozatára és a szabályozás jogi környezetére utalt. Ugyanakkor a Fővárosi Törvényszék rögzítette, hogy az érdemi érintettség megállapíthatóságának elengedhetetlen feltétele a jogsértéssel érintett piac egyedi jellemzőinek, sajátosságainak pontos meghatározása, ezek vezethetnek ugyanis a gazdasági verseny érintettségének kimondásához. Az érintett piac pontos meghatározásától a GVH a negatív NAAT szabály¹¹ alkalmazhatóságának vizsgálata körében sem térhet el. Ennek hiányában ugyanis a Paradox termékek piaci részesedésének 5%-os küszöbértékére vonatkozó vizsgálat sem lehet megfelelő. A GVH határozata az érintett piac ilyen irányú vizsgálatával adós maradt.¹²
12. A Fővárosi Törvényszék hangsúlyozta, hogy a GVH-nak ahhoz, hogy a Paradox márkájú termékek piaci részesedésének 5%-ot meghaladó voltát megállapítsa, az elvégzettnél részletesebb, teljes körű bizonyítást kellett volna lefolytatnia. Álláspontját számszaki adatokkal kellett volna alátámasztania¹³, részletesen kimunkálva határozatában azt, hogy mely adatok, mely bizonyítékok figyelembevételével, mely információk alapján tekinti kétséget kizáróan megállapíthatónak azt, hogy az érintett piacon a Paradox márkájú termékek részesedése az 5%-ot meghaladta. Ilyen irányú tényállásfeltárás és erre vonatkozó részletes bizonyítás hiányában nem állapítható meg a Fővárosi Törvényszék szerint az, hogy a GVH helyesen döntött-e arról, hogy a jelen esetben a negatív NAAT szabály nem alkalmazandó és hogy a felperesek magatartása az EUMSZ rendelkezéseinek hatálya alá tartozik-e.¹⁴
13. Mivel a Fővárosi Törvényszék a felpereseknek az érintett piac meghatározásával és a negatív NAAT szabály alkalmazhatóságával kapcsolatos kereseti érvét alaposnak találta, ezért a GVH határozatát megsemmisítette és a GVH-t új eljárásra kötelezte, ezt meghaladóan a Power felperes keresetét elutasította.¹⁵
14. A Fővárosi Törvényszék iránymutatást adott a GVH-nak a megismételt eljárásban elvégzendő eljárási cselekmények vonatkozásában. Kifejtette, hogy a megismételt eljárásban a GVH-nak a tényállást az érintett piac meghatározása, a negatív NAAT szabály

¹¹ Az érzékelhetőség kritériuma (lásd lentebb a jogi értékelés részben kifejtve) kapcsán a TKKÉ közlemény az ún. NAAT-szabályt tartalmazza, amely az EUMSZ. 101. cikk (1) bekezdése szerinti megállapodásokra vonatkozóan egy negatív vélelmet állít fel. E szerint egy vertikális megállapodás elvileg nem alkalmas arra, hogy érzékelhető hatást fejtsen ki, ha a felek együttes piaci részesedése egyetlen olyan, a Közösségen belüli érintett piacon sem haladja meg az 5 %-ot, amelyre a megállapodás hatással van és a szállítónak a megállapodás tárgyát képező termékekkel megvalósított összesített éves közösségi forgalma nem haladja meg a 40 millió eurót.

¹² VJ/97-350/2016. számú irat [56]-[57] bekezdés.

¹³ A GVH a felülvizsgálati kérelmében felhívta a Kúria figyelmét arra, hogy a Fővárosi Törvényszék a jogerős ítéletében a bizonyítékok értékelése során kizárólag a határozatban expressis verbis rögzített tartalmat értékelte, az annak alapját képező, és lábjegyzetben hivatkozott konkrét bizonyítási eszközöket és bizonyítékokat (azaz a támadott VT határozat 26. bekezdésében foglalt számítás alapját képező iratokat és határozat részét nem képező számítás levezetését (VJ/97-230/2016. sz. irat) nem vette figyelembe).

¹⁴ VJ/97-350/2016. számú irat [67]-[68] bekezdés.

¹⁵ VJ/97-350/2016. számú irat [69] bekezdés.

alkalmazhatósága vagy alkalmazhatatlansága körében teljeskörűen fel kell tárnia, különös tekintettel arra is, hogy meg kell vizsgálnia, hogy a Paradox termékek piaci részesedése az 5%-os küszöbértéket meghaladja-e vagy sem. E körben a GVH-nak megállapítását részletes tényállás alapján számszaki adatokkal és egyéb bizonyítékokkal részletesen kifejtetten kell alátámasztania. A bíróság szerint, amennyiben a GVH ismételten arra a következtetésre jutna az érintett piac fenti meghatározását követően, hogy a negatív NAAT szabály nem érvényesül és a felperesek vizsgált magatartására az EUMSZ rendelkezései alkalmazhatóak, úgy a megismételt eljárásban a jogsértést – amennyiben annak feltételei fennállnak – ismételten meg kell állapítani és az ahhoz kapcsolódó jogkövetkezményeket ismételten le kell vonnia.¹⁶

15. Az FT ítélet ellen a GVH felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő¹⁷, amelyben a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására kötelezését kérte. A Paradox Bahama csatlakozó felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő¹⁸, amelyben a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új, a felperessel szembeni versenyfelügyeleti eljárást megszüntető határozat hozatalára utasítását kérte. A Power Kft. felülvizsgálati ellenkérelmet terjesztett elő,¹⁹ amelyben az elsőfokú bíróság ítéletének hatályában történő fenntartását kérte.
16. A Kúria 2022. április 26-án kelt, Kfv.IV.37.739/2021/12. számú ítéletében (a továbbiakban: Kúria ítélete) megállapította, hogy a felülvizsgálati kérelem és a csatlakozó felülvizsgálati kérelem nem megalapozott, így az FT ítéletet hatályában fenntartotta.
17. A Kúria ítéletében kiemelte, hogy a GVH – a felülvizsgálati és csatlakozó felülvizsgálati kérelemmel érintett körben – helyesen azonosította, ráadásul meg is okolta, hogy az adott gyártmány piaci részesedése olyan lényeges körülmény, amit bizonyítani kell. A piaci részesedés megállapítása előtt nélkülözhetetlen az érintett piac meghatározása is. A Kúria rögzítette, hogy a GVH piacként a lakásriasztók piacát azonosította, azonban – amint arra az elsőfokú bíróság is rámutatott – nem adta indokát annak, hogy miért nem vette figyelembe a távfelügyeleti szolgáltatásokat, mindössze utalt arra, hogy a biztonsági rendszerekhez kapcsolódó szolgáltatások kapcsán az Európai Bizottság nyitva hagyta a kérdést, hogy ezek elkülönült piacot alkotnak-e. A Kúria szerint nem elegendő azonban az érintett piac meghatározására egy általános okfejtés, elengedhetetlen annak részletezése, hogy a GVH az érintett piac meghatározása körében pontosan milyen vizsgálatot végzett, érdemi indokát kell adni annak is, miért korlátozta azt a lakásriasztóberendezések piacára, elhatárolva tőle a kapcsolódó távfelügyeleti szolgáltatásokat. Kiemelte, hogy felmerült az eljárás során az is, hogy nemcsak a lakossági szegmens, hanem az állami, önkormányzati, vállalati megrendelések is figyelembe veendőek az érintett piac meghatározása során. A Kúria megítélése szerint az érintett piac kellő alaposággal való meghatározása – és az erre vonatkozó indokok felsorakoztatása – nem kerülhető meg, mert ez előfeltétele a piaci részesedés akár becsült értékű meghatározásának is.²⁰
18. A Kúria kifejtette, hogy helytállóan hivatkozott a GVH arra, hogy dönthetett úgy, hogy a 33 megkeresett piaci szereplőnek feltett azonos kérdések (és azok becslései) alapján kísérli meg az eljárás alá vontak piaci részesedését megállapítani. Azonban kiemelte, hogy ettől

¹⁶ VJ/97-350/2016. számú irat [71] bekezdés.

¹⁷ VJ/97-358/2016. számú irat.

¹⁸ VJ/97-364/2016. számú irat.

¹⁹ VJ/97-363/2016. számú irat.

²⁰ VJ/97-370/2016. számú irat [74] bekezdés.

különböző kérdés az, hogy ez a módszertan objektíve alkalmas-e a bizonyítandó tény bizonyítására, és az is, hogy a konkrét esetben alkalmas volt-e arra, valamint, hogy ezen módszer esetén is a piaci szereplők kiválasztása szempontjainak objektívnek kell lenni, és arra a reprezentativitás igényével kell, hogy sor kerüljön. Ezekről a körülményekről – a Kúria ítélete szerint – a GVH határozata nem ad számot, így az FT ítélet megalapozott, amikor az érintett piac egyedi jellemzőinek, sajátosságainak pontos meghatározását kifogásolja.²¹

19. A Kúria kiemelte, hogy a bizonyítás során a hatóság közvetett bizonyítékokat is felhasználhat, úgyszintén a piac szerkezetére vonatkozó adatokat, számításokat, gazdasági modelleket, stb. is, még akkor is, ha ez utóbbiak – egyébként a szakértői véleményekre is jellemző módon – esetenként bizonytalan elemeket, illetve bizonyos fokú valószínűségi bizonyítást is magukban hordoznak a tudomány adott állásához igazítottan. Kifejtette továbbá, hogy versenyügyekben a kúriai gyakorlat nem kívánja meg a bizonyosság azon fokát, amely a büntetőeljárásban elvárt, ugyanakkor a büntetőeljárásjogi jelleg miatt az általános hatósági bizonyítási kötelezettséghez képest a bizonyítottság magasabb fokát kell elvárni. Mindezek alapján a Kúria osztotta a Fővárosi Törvényszék azon álláspontját és annak indokait a tekintetben, hogy a GVH az adott gyártmányú termékek piaci részesedésével kapcsolatban nem bizonyította meggyőzően, hogy azok az 5%-os küszöbértéket meghaladják. A Kúria szerint ugyanis a GVH a tényállás tisztázása során nem jutott a bizonyosság akár azon fokára, amelyet megnyugtatónak lehetne nevezni, a megalapozott, és zárt logikai láncolatot képző bizonyítottságról nem is szólva. Mindez a Kúria szerint nem választható el az érintett piac meghatározásának kérdésétől. Az elsőfokú bíróság is rámutatott ugyanis, hogy az érdemi érintettség megállapíthatóságának elengedhetetlen feltétele a riasztóberendezések jogsértéssel érintett piaca egyedi jellemzőinek, sajátosságainak pontos meghatározása, ezen belül a biztonsági rendszerekhez kapcsolódó szolgáltatások, valamint a lakossági és az állami szektor minősítésének bemutatása. Ezek együttesen vezethetnek ugyanis a gazdasági verseny érintettségének és a tagállamok közötti kereskedelemre gyakorolt érzékelhető hatás kimondásához.²²
20. A Kúria leszögezte továbbá, hogy abban nem kíván állást foglalni, hogy milyen bizonyítási eszközökkel és módszerekkel lehetne megfelelően bizonyítani a küszöbértéket meghaladó piaci részesedést, ennek megválasztása ugyanis a GVH feladata. A becslés is egyfajta bizonyítási eszköz, azonban az annak során felhasznált adatoknak és a becslés módszerének alkalmasnak kell lennie arra, hogy a feltételezésen túlmutató módon támassza alá azt a tényt, amely alapján a perbeli eljárást lefolytatta. Utalva a VT támadott határozatának 25. bekezdésében foglalt becslésekre – s nem a 26. bekezdésben foglalt számításos módszerre – kifejtette, hogy ennek a követelménynek nem felelt meg a versenytársak ellenőrizhetetlen adatain nyugvó egyéni becslések alapján meghatározott százalékos mértékekből levont következtetés a felperes piaci részesedésének mértékére. A Kúria szerint a GVH-nak rendelkezésére állnak azok a hatékony bizonyítási eszközök, amelyek alapján meg kell tudnia határozni az érintett piac méretét és azon belül az eljárás alá vont részesedését és az alkalmazott módszert határozatában kellően megindokolva be is kell mutatnia.²³
21. A Kúria döntésének elvi tartalma a fentiek alapján az volt, hogy versenyügyekben a kúriai gyakorlat nem kívánja meg a bizonyosság azon fokát, amely a büntetőeljárásban elvárt.

²¹ VJ/97-370/2016. számú irat [76] bekezdés.

²² VJ/97-370/2016. számú irat [81]-[83] bekezdés.

²³ VJ/97-370/2016. számú irat [84] bekezdés.

Ugyanakkor elvárás, hogy a tényállás ne pusztán spekuláción és feltételezéseken, hanem ellentmondásmentes bizonyítékokon alapuljon, amelyek alapján a jogsértés tényére megalapozott következtetést lehessen levonni.²⁴

22. Az FT ítélet és a Kúria ítélete alapján a GVH VJ/42/2022. számú végzésével 2022. október 20-án versenyfelügyeleti eljárást (a továbbiakban: megismételt eljárás) indított a Power és a Paradox Bahama vállalkozásokkal szemben. Az alapeljárásban eljárás alá vont TRIÓDA Zrt. a VJ/42/2022. sz. megismételt versenyfelügyeleti eljárásba nem került bevonásra eljárás alá vontként tekintettel arra, hogy a VJ/97/2016. sz. eljárásban egyezségi nyilatkozatot tett²⁵, s így nem élt jogorvoslással a Versenytanács döntésével szemben, vele szemben az véglegessé vált.
23. Tekintettel arra, hogy az Alapeljárást az eljáró versenytanács részben (a viszonteladási árak végfelhasználói árakat érintő meghatározása tekintetében, a Tpv. 11. §-ának feltételezett megsértése miatti részében valamennyi vizsgált magatartást és valamennyi eljárás alá vontat illetően; valamint a Paradox Security Systems Ltd.-vel szemben) a VJ/97-273/2016. sz. végzésével megszüntette, a megismételt eljárás tárgya szűkebb az Alapeljárás tárgyánál: jelen – Power és Paradox Bahama eljárás alá vont vállalkozások ellen megindult – eljárás a Paradox termékek határokon átnyúló passzív értékesítésével, a telepítői árak tekintetében a viszonteladási árak mértékének meghatározásával, valamint a végfelhasználói árak internetes feltüntetésével kapcsolatos magatartások EUMSZ. 101. cikke alapján történő értékelésére terjed ki.

I.3. A megismételt eljárás fontosabb lépései

24. A vizsgálat 2025. január 9-én terjesztette az eljáró versenytanács elé a vizsgálati jelentést²⁶ és az eljárás iratait, ezzel az eljárás a Tpv. 47. § (2) bekezdése alapján versenytanácsi szakaszba került.
25. Az eljárásba a Paradox Kanada [Paradox Security Systems Ltd (780 Industrial Boulevard, Saint-Eustache, Quebec J7R 5V3 Kanada)] ügyfélként bevonásra került²⁷ a Tpv. 78. § (5) bekezdése szerinti esetleges mögöttes helytállási kötelezettségére tekintettel.
26. A megismételt versenyfelügyeleti eljárásban az eljáró versenytanács 2025. május 28-án közölte az eljárás alá vontakkal előzetes álláspontját.²⁸
27. Az eljáró versenytanács felhívására²⁹ a Power egyezségi eljárásban vett részt, az egyezségi nyilatkozatot³⁰ (erről részletesebben lásd a határozat VI.2. pontját) követően az eljáró versenytanács 2025. július 31-én kiegészítő előzetes álláspontot³¹ adott ki. A Tpv. 73/A. § (4) bekezdésével összhangban az egyezségi nyilatkozatot tett Power határidőben akként

²⁴ VJ/97-370/2016. számú irat [90] bekezdés.

²⁵ Lásd VJ/97-222/2016. sz. jegyzőkönyv.

²⁶ VJ/42-270/2022 sz. irat.

²⁷ VJ/42-283/2022.

²⁸ Üzleti titkokat tartalmazó, nem betekinhető változat: VJ/42-286/2024., a Paradox-csoportba tartozó két eljárás alá vont vállalkozás által betekinhető iratváltozat VJ/42-287/2024. szám alatt került iktatásra, a Power számára betekinhető iratváltozat VJ/42-288/2024. szám alatt került iktatásra.

²⁹ VJ/42-292/2024. számú irat.

³⁰ VJ/42-296/2022. számú irat.

³¹ VJ/42-300/2022. számú irat.

nyilatkozott, hogy a kiegészítő előzetes álláspont tartalma érdemben megfelel az egyezségi nyilatkozatában foglaltaknak.³²

28. Tárgyalás tartását egyik eljárás alá vont sem kérte.

II.

Az eljárás alá vont vállalkozások

II.1. Power

29. A Power jogelődje 1984-ben kezdte vagyonvédelmi tevékenységét. A vizsgált időszakban – a vállalkozás nyilatkozata szerint – Magyarország legnagyobb forgalmú biztonságtechnikai nagykereskedése volt. A vállalkozás kiskereskedelmi értékesítést nem végez, így végfelhasználókat nem szolgál ki. Az értékesített termékek köre felöleli az elektronikus vagyonvédelem szinte teljes körét: a Power vagyonvédelmi riasztóberendezések, zárláncú videó megfigyelő rendszerek, beléptető rendszerek, tűzjelzők importjával és magyarországi terjesztésével foglalkozik.

30. A vállalkozás – Alapeljárásban tett nyilatkozata szerint – középvállalkozásnak minősül.³³

31. A Power 2024. évi nettó árbevétele 9.800.942.000,- Ft volt, foglalkoztatotti létszáma 2024-ben 110 fő (előtte 107, és 104 fő).³⁴ A Power egy vállalkozáscsoportba tartozik a Leviathan Solutions Kft.-vel, amely 2024. évi nettó árbevétele 374.144.000 Ft, foglalkoztatotti létszáma 2024-ben 15 fő (előtte 16 fő). Azaz a két vállalkozás együttes foglalkoztatotti létszáma alacsonyabb volt, mint a kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló 2004. évi XXXIV. törvény 3. § (1) bekezdése a) pontja szerinti 250 fő, illetve együttes árbevétele (kb. 23,5 millió eurónak megfelelő forintösszeg) alacsonyabb, mint a b) pont szerinti 50 millió eurónak megfelelő forintösszeg.

II.2. Paradox Bahama és a Paradox Kanada

32. A Paradox Bahama 2002. április 2-án alakult meg. Megalakulását követően a Paradox cégcsoport világszintű kereskedelmi-értékesítési tevékenységét elsődlegesen a Paradox Bahama végzi. A vállalkozás termékpalettája számos biztonságtechnikai terméket ölel fel, melyeket a Paradox Bahama lakossági, ipari és kormányzati ügyfelek részére értékesít. Ide sorolhatóak az innovatív biztonsági panelek, mozgásérzékelők, interaktív érintőképernyős és egyéb csúcstechnológiás biztonsági termékek. A Paradox Bahama termékeit forgalmazókon keresztül értékesíti a világ mintegy 100 országában, ideértve Magyarországot is.³⁵

33. A Paradox vállalkozáscsoport 2018. évi globális nettó árbevétele 60,7 millió USD volt,³⁶ ami a Tpv. 27. § (7) bekezdésében meghatározott, az üzleti év zárásakor érvényes MNB középárfolyamon³⁷ számítva 17.053.058.000 Ft-nak felel meg, a vállalkozás ettől frissebb

³² VJ/42-304/2022. számú irat.

³³ VJ/97-136/2016. 4. kérdésre adott válasz

³⁴ Forrás: <https://e-beszamolo.im.gov.hu>

³⁵ VJ/97-18/2016.

³⁶ VJ/97-119/2016.

³⁷ A 2018. december 28-án érvényes MNB középárfolyam 280,94 Ft/USD volt; forrás: www.mnb.hu.

árbevételi adata nem áll rendelkezésre. A Paradox Bahama³⁸ 2010 és 2017 között realizált magyarországi nettó árbevétele [üzleti titok] Ft volt, azaz az éves átlagos érték [üzleti titok] Ft. (ami a világszintű bevétel [üzleti titok]% -a). A Paradox Bahama nyilatkozata³⁹ szerint 2019 óta nem folytat semmilyen tevékenységet sem az Európai Unióban. A Power nyilatkozata⁴⁰ szerint 2019 óta a [üzleti titok] társasággal van szerződése a Paradox márkájú biztonságtechnikai eszközök magyarországi importjára, illetve disztribúciójára, amely vállalkozástól 2024. évben összesen [üzleti titok] Forint értékben szerzett be ilyen termékeket, amely érték hasonló a fentebb jelzett, 2010-2017 időszakra vonatkozó átlagos értékhez.

34. A Paradox Kanada ügyfélként bevonásra került jelen eljárásba⁴¹ a Tpv. 78. § (5) bekezdése szerinti esetleges mögöttes helytállási kötelezettségére tekintettel. A Paradox Kanada egy vállalkozáscsoportba tartozik a Paradox Bahama-val. A Paradox Kanada előző pont szerinti Magyarországról származó 2024. évi bevételét alapul véve, feltételezve, hogy a vállalkozáscsoport magyarországi bevételének aránya a világszintű bevételéhez továbbra is a fenti [üzleti titok] %-os aránnyal jellemezhető, a Paradox csoport 2024. évi világszintű árbevétele valószínűsíthetően nagyságrendileg hasonló a 2018. évi értékhez.

III.

Az érintett piac

III.1. Az érintett termékek

35. A jelen eljárás tárgyát a Paradox márkájú behatolásjelző rendszerek (riasztóberendezések) forgalmazására vonatkozó rendelkezések és gyakorlat képezi. A riasztóberendezés célja, hogy illetéktelen behatolás esetén hang- és fényjelző sziréna segítségével, helyi riasztással jelezze a betörést. Az eljárás alá vontak és a megkérdezett piaci szereplők túlnyomó többségének egyöntetű véleménye⁴² szerint ezt a felhasználási célt kizárólag a riasztóberendezések képesek ellátni, más típusú vagyoni védelmi, biztonságtechnikai eszközök (pl. kamerás megfigyelőrendszer, beléptetőrendszerek, kapuautomatizálási rendszerek, tűzjelző berendezések) nem helyettesítik, legfeljebb kiegészítik a riasztóberendezéseket.
36. A behatolásjelző rendszerekhez távfelügyeleti szolgáltatás is kapcsolódhat, azonban az a riasztóberendezés működéséhez nem elengedhetetlen. A távfelügyeleti szolgáltatás mint kiegészítő szolgáltatás keretében a riasztóberendezés a jelzést továbbítja a távfelügyeleti állomásra, ahol a diszpécser riasztja a kivonuló szolgálatot.

³⁸ A Paradox Bahama esetében az eljáró versenytanács a VJ/97-18/2016. számú adatszolgáltatásban megadott Ft-értékek helyett, amelyek az éves MNB-középfolyam használatával számszerűsítették a Paradox Bahama magyarországi forgalmát, a megfelelő év végi árfolyam használatával átszámított összegeket vette figyelembe, összhangban a Tpv. 27. § (7) bekezdésében foglaltakkal.

³⁹ VJ/42-224/2022.

⁴⁰ VJ/42-281/2022.

⁴¹ VJ/42-283/2022.

⁴² VJ/97-90/2016., VJ/97-113/2016., VJ/97-96/2016., VJ/97-93/2016., VJ/97-104/2016., VJ/97-102/2016., VJ/97-99/2016., VJ/97-91/2016., VJ/97-94/2016., VJ/97-100/2016., VJ/97-97/2016., VJ/97-103/2016., VJ/97-70/2016., VJ/97-67/2016., VJ/97-62/2016., VJ/97-51/2016., VJ/97-53/2016., VJ/97-66/2016., VJ/97-57/2016., VJ/97-65/2016., VJ/97-55/2016., VJ/97-54/2016.

37. Az érintett piac kapcsán a Paradox Bahama az Európai Bizottság gyakorlatára⁴³ hivatkozva utalt arra, hogy az elektronikus őrző-védő berendezés az élőerős (emberi) őrző-védő szolgáltatástól és a kivonuló szolgálatos távfelügyelettől elkülönült piacot képez. Az elektronikus őrző-védő termékeken belül több alszegmens különíthető el: riasztótechnika telepítése és karbantartása, beléptető rendszerek és tűzriasztók, kamerás rendszerek (CCTV). A földrajzi piac nemzeti kiterjedésű. A biztonsági rendszerekhez kapcsolódó szolgáltatások kapcsán az Európai Bizottság nyitva hagyta a kérdést, hogy ezek elkülönült piacot alkotnak-e.
38. A megismételt eljárás során beszerzett információk megerősítették, hogy a riasztóberendezések piaca a felhasználási cél, minőség és ár (költség) szempontjai alapján elkülöníthető a távfelügyeleti szolgáltatások piacától és a kamerás megfigyelő rendszerek piacától is.
39. A megismételt eljárás során beérkezett válaszok túlnyomó többsége (31 piaci szereplő – riasztóberendezés forgalmazók, telepítők és őrző-védő vállalkozások – közül 23 vállalkozás)⁴⁴ szerint a távfelügyeleti szolgáltatás (s ebből következően a tágabb értelemben vett távfelügyelet, távfelügyeleti rendszer) és a riasztóberendezések nem helyettesíthetik egymást, különálló piacot alkotnak, mivel azokat más-más célra alkalmazzák. Ezen válaszok szerint a két piac elkülönülése abból adódik, hogy:
- A távfelügyelet piaca ráépül a riasztóberendezések telepítésére, tehát távfelügyeletre jellemzően csak azt követően van lehetőség, hogy a riasztóberendezések bekötése megtörtént⁴⁵. A riasztóberendezések üzemeltetése, használata önállóan is lehetséges⁴⁶, viszont távfelügyeletre csak ezzel együtt van lehetőség. Kiemelendő továbbá, hogy ezt a típusú szolgáltatást nem minden riasztó berendezést használó veszi igénybe.⁴⁷ Ennek alapján a távfelügyeleti szolgáltatás többletszolgáltatásként inkább kiegészíti a riasztóberendezések piacát.⁴⁸
 - A távfelügyelet egy hosszabb ideig fennálló szolgáltatás, míg a riasztóberendezés telepítése egyszeri tevékenység.⁴⁹
 - A távfelügyelethez és a riasztóberendezés telepítéshez más ismeretek, kompetenciák és más technikai eszközök szükségesek.⁵⁰
 - Továbbá a riasztóberendezések telepítése és távfelügyeleti szolgáltatások nyújtása a beadványok alapján eltér feladataiban⁵¹ és célközönségében.⁵²
40. A megismételt eljárás során megkeresett vállalkozások túlnyomó többsége (32-ből 30 vállalkozás)⁵³ adatszolgáltatásában különbözőként jellemezte a kamerás megfigyelő rendszerek és riasztóberendezések piacát is. Ezen válaszok – többek között a

⁴³ M.3396 Group4Falck / Securicor, M.913 Siemens / Elektrowatt

⁴⁴ Lásd a VJ/42-270/2022 sz. vizsgálati jelentés 2. sz. mellékletének „Távfelügyeleti szolgáltatások” nevű munkalapját.

⁴⁵ VJ/42-32/2022. sz. irat.

⁴⁶ VJ/42-80/2022. sz. irat.

⁴⁷ VJ/42-31/2022., VJ/42-33/2022. és VJ/42-84/2022. sz. iratok.

⁴⁸ VJ/42-159/2022. sz. irat.

⁴⁹ VJ/42-44/2022. sz. irat, VJ/42-173/2022. sz. irat.

⁵⁰ VJ/42-45/2022. és VJ/42-93/2022. sz. iratok.

⁵¹ VJ/42-171/2022. sz. irat.

⁵² VJ/42-79/2022. sz. irat.

⁵³ Lásd a VJ/42-270/2022 sz. vizsgálati jelentés 2. sz. mellékletének „Kamerás megfigyelőrendszerek” nevű munkalapját.

riasztóberendezések telepítése piacán jelentős szereplőnek tekinthető Multi Alarm Zrt.⁵⁴ – alapján a kamerás megfigyelő rendszerek és a riasztóberendezések struktúrája, funkciója, felhasználási köre,⁵⁵ felépítése,⁵⁶ működési elve eltérő.⁵⁷ A kamerás megfigyelő rendszerek képet⁵⁸, videót, némelyik rendszer hangot,⁵⁹ tehát eseményt rögzít,⁶⁰ illetve felvételt készít⁶¹. Ezen rendszerek alapvetően megfigyelésre és adatrögzítésre⁶² alkalmasak,⁶³ illetve inkább az utólagos felderítést szolgálják.⁶⁴ Ezzel szemben a riasztórendszerek mindössze a behatolás tényét jelzik,⁶⁵ illetve értesíthetnek bizonyos szolgáltatót vagy a tulajdonost,⁶⁶ tehát csak a behatolás, riasztás tényéről szolgáltatnak információt.⁶⁷ A riasztóberendezéseknek tehát a káresemények megelőzése a fő célja.⁶⁸ A vizsgálat által beszerzett információk alapján továbbá kiemelendő különbség, hogy a riasztórendszerek alacsonyabb működtetési költséggel, kisebb karbantartási és meghibásodási rátával üzemelnek.^{69 70}

41. Az Alapeljárásban az eljárás alá vontak által tett előadások⁷¹ alapján megállapítható, hogy a riasztórendszer megtervezése, kiépítése, programozása speciális szakértelmet igénylő feladat. Ismerni kell egyrészt a termékkínálatot, azok jellemzőit, így például vezetékes rendszerek esetén fontos a helyes kábeltípus megválasztása, vezeték nélküli rendszereknél pedig a rádiójel terjedési viszonyai, hatótávolsága, zavaró tényezők jelenléte, továbbá a zónák kialakításának és a szükséges bővítéseknek a lehetőségei. Emellett a kiépítés után a megfelelő programozás is hozzáértést és felkészültséget igényel. A telepítők rendszeres képzése is elengedhetetlen, hiszen a biztonságtechnikai eszközök terén folyamatos a műszaki fejlődés, az eszközök 5-7 évente lecserélődnek.

⁵⁴ A Multi Alarm Zrt. 1996-ban alapított vállalkozás, amely az ingatlan- és személyvédelem területén nyújt szolgáltatásokat, ennek keretében riasztó-, tűzjelző-, liftvészjelző-, beléptető- és kamerarendszerek telepítését és javítását végzi, valamint vállalja az elektronikus vagyonvédelmi rendszerek 24 órás távfelügyeleti- és kivonulatszolgáltatásának ellátását is (VJ/42-11/2022. sz. irat). Éves nettó árbevétele a vizsgált időszakban 3 milliárd forintról közel 8 milliárd forintra nőtt. A vállalkozás nyilvánosan elérhető információk szerint 140 000 objektumot véd, 180 saját járórból álló kivonulatszolgálattal rendelkezik.

(Forrás:

https://www.multialarm.hu/rolunk/?_gl=1*1drnngv*_up*MQ..&gclid=EAIaIQobChMIjLKDhOKSiQMVCa2DBx3gQRo2EAAYASAAEgK_3fD_BwE (letöltés: 2024. október 16.))

⁵⁵ VJ/42-11/2022. sz. irat.

⁵⁶ VJ/42-172/2022. sz. irat.

⁵⁷ VJ/42-39/2022. és VJ/42-80/2022. sz. iratok.

⁵⁸ VJ/42-29/2022., VJ/42-31/2022., VJ/42-32/2022., VJ/42-73/2022. és VJ/42-36/2022. sz. iratok.

⁵⁹ VJ/42-204/2022. sz. irat.

⁶⁰ VJ/42-72/2022. sz. irat.

⁶¹ VJ/42-37/2022. és VJ/42-79/2022 sz. iratok.

⁶² VJ/42-93/2022. sz. irat.

⁶³ VJ/42-33/2022. sz. irat.

⁶⁴ VJ/42-31/2022., és VJ/42-44/2022. sz. iratok.

⁶⁵ VJ/42-72/2022., VJ/42-32/2022., VJ/42-29/2022. és VJ/42-171/2022 sz. iratok.

⁶⁶ VJ/42-37/2022. sz. irat.

⁶⁷ VJ/42-198/2022. sz. irat.

⁶⁸ VJ/42-45/2022. és VJ/42-84/2022. sz. iratok.

⁶⁹ VJ/42-76/2022. sz. irat.

⁷⁰ VJ/42-43/2022. és VJ/42-190/2022. sz. iratok.

⁷¹ VJ/97-132/2016., VJ/97-117/2016. (B/750-7/2016.)

42. A rendelkezésre álló nyilatkozatok szerint⁷² a riasztórendszer kiválasztásával kapcsolatos döntést a fogyasztók, végfelhasználók alapvetően a telepítők javaslata alapján hozzák meg, ugyanakkor számos piaci szereplő hangsúlyozta az ár és a márkanév szerepét. További szempontként mérlegelhetik korábbi tapasztalataikat, saját műszaki elvárásaikat és a termékek dizájnját. A telepítők jellemzően a következő paramétereket veszik figyelembe: szervizhátter, milyen termékhez ért a telepítő, ár, alkatrész utánpótlás, garanciális vállalás.

III.2. Szabályozási környezet

43. A személy- és vagyonvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályairól szóló 2005. évi CXXXIII. törvény (a továbbiakban: SzVMt.) 1. § (4) bekezdése értelmében a törvény alkalmazásában tervező-szerelő tevékenységnek minősül az elektronikai vagy mechanikai vagyonvédelmi rendszerek tervezése, telepítése, szerelése, üzemeltetése, felügyelete, karbantartása, javítása, ideértve a rögzítés nélküli, megfigyelési céllal üzemeltetett vagy - törvény felhatalmazása alapján - a hang- vagy képrögzítést is lehetővé tevő elektronikus megfigyelőrendszer (a továbbiakban: térfelügyeleti rendszer), továbbá a beléptető rendszer és a betörésjelző rendszer létesítésének, karbantartásának, illetve a térfelügyeleti rendszerhez és a távfelügyeleti rendszerhez kapcsolódó reagálószolgálat működésének körében végzett tevékenységet is. Ugyanezen szakasz (5) bekezdése szerint tervező-szerelő tevékenységet személyesen az végezhet, aki biztonságtechnikai, híradástechnikai, távközlési, mechanikai, illetve villamosmérnöki képzettséget adó egyetemi vagy főiskolai végzettséggel rendelkezik. A biztonságtechnikai, az elektronikai és a mechanikai vagyonvédelmi rendszert szerelő tevékenységet személyesen az végezhet, aki a következő szakképesítések valamelyikével rendelkezik: a) biztonságtechnikai szerelő, kezelő, b) biztonságtechnika-kezelő, c) elektronikus vagyonvédelmi rendszerszerelő, d) mechanikus vagyonvédelmi rendszerszerelő.
44. Az SzVMt. 5/A. §-a kimondja, hogy vállalkozás keretében tervező-szerelő vagy magánnyomozói tevékenységet az a vállalkozás végezhet, amely megfelel a jogszabályban meghatározott feltételeknek, és rendelkezik a rendőrség által kiállított igazolvánnyal továbbá felelősségbiztosítási szerződéssel. Az SzVMt. emellett rögzíti a tevékenység gyakorlását kizáró feltételeket is (vö. 6. § (3)-(4) bekezdések).
45. A fentiek ugyanakkor a biztonságtechnikai termékek, így a riasztóberendezések forgalmazásának, értékesítésének feltételeit nem érintik. Az eljárás alá vont Power és Trióda hivatkozott⁷³ arra, hogy a termékekhez szükséges Magyar Biztosítók Szövetségének (a továbbiakban: Mabisz) minősítését is megszerezni, ennek azonban kifejezett jogszabályi háttere nincs. A Mabisz honlapján elérhető tájékoztató⁷⁴ szerint az általa kiadott ún. termék-megfelelőségi ajánlás feladata a hazai, vagy külföldi gyártású vagyonvédelmi eszközök termék-megfelelőségi vizsgálata, majd ez alapján megfelelőségi kategóriákba sorolása. A kategóriába sorolás kizárólag a tagbiztosítók felé címzett ajánlás, amely nem korlátozza a biztosítók szerződéskötési szabadságát,

⁷² Ld. pl. VJ/97-117/2016. (B/750-7/2016.), valamint VJ/97-90/2016., VJ/97-113/2016., VJ/97-93/2016., VJ/97-99/2016., VJ/97-91/2016., VJ/97-94/2016., VJ/97-97/2016., VJ/97-103/2016., VJ/97-70/2016., VJ/97-58/2016., VJ/97-72/2016., VJ/97-51/2016., VJ/97-49/2016., VJ/97-64/2016., VJ/97-66/2016., VJ/97-57/2016., VJ/97-54/2016.

⁷³ VJ/97-118/2016., VJ/97-117/2016. (B/750-7/2016.)

⁷⁴ <https://mabisz.hu/biztonsagtechnika/>

kockázatbírálási önállóságát, és felelősségét. Semmiféle kötelezettséget nem ró a biztosítók ügyfeleire, sem a vagyonvédelmi eszközöket gyártó és forgalmazó vállalkozásokra. A termékek megfelelőségi vizsgálata, biztonsági kategóriába sorolása önkéntes, a bizottság csak olyan termékek esetében végzi el, amelyeknek gyártója vagy forgalmazója igényli azt.

III.3. Piaci részesedések a riasztóberendezések piacán

46. A megismételt eljárás során a vizsgálat széleskörű adatgyűjtést végzett az Alapeljárásban vizsgált magatartások által érintett piac, s különösen a Paradox riasztóberendezés márka piaci részesedésének a bíróságok ítéleteiben foglalt iránymutatásoknak megfelelő feltárása érdekében.⁷⁵
47. A vizsgálat által elvégzett számítások a Power és a Trióda által importált Paradox riasztómárka hazai forgalmazásából származó bevételek és más – az alábbi táblázatokban felsorolt – vállalkozások riasztó értékesítésből származó bevételei összevetésén alapulnak. Az Alapeljárásban készült számítás⁷⁶ a Poweren és Triódán kívül 6 importőr/vezérképviselő árbevételi adatai alapján készült, míg a megismételt eljárás további 9 riasztóberendezés importőrt azonosított, melyek árbevételi adatai szintén felhasználásra kerültek a számításokban. Így az egyik oldalon a Paradox és a Trióda releváns bevételei kerültek összeadásra (szemléltetve a Paradox márka részesedését), míg a másik oldalon további 15, import tevékenységet folytató vállalkozás riasztóforgalmazásból származó összegzett bevételi adatai szerepelnek, amelyek az alábbiakban ismertetett márkákat fedik le.
48. A számítás azon Paradox-on kívüli 26 márka forgalmazóinak adatait összegzi,⁷⁷ amelyek forgalmazója beazonosítható volt. Ebből 14 márka az Alapeljárásban is feltárt, Magyarországon megvásárolható márka volt, amelyek több mint fele a piaci szereplők nyilatkozatai⁷⁸ szerint jelentős vagy átlagos piaci súlyú márkának tekinthető [ezek a DSC, Bosch, Bentel, Pyronix, Satel, Texecom, Inim, Siemens (Vanderbilt), Micron, Eldes, Maximum, Jablotron, Satalarm, Honeywell (ADI)]. További 12 márkát (ezek az Optex, Elmes, IQ-Alarm, Visonic, Atsumi, Hikvision, Napco, Aritech, AVS, Umirs, Inner Rangé, AV-Gad) pedig a megismételt eljárás tárt fel, amelyek közül 6 a Power keresetében felsorolt márka, amelyeknek az importőre beazonosítható volt. A Power által hivatkozott egyéb márkák importőre a vizsgálat által nem volt beazonosítható, és ezek többségének megvásárolhatóságáról, jelentőségéről a megkeresett piaci szereplők nem nyilatkoztak, vagy azt nyilatkozták, hogy azok elhanyagolható jelentőségűek.
49. Az Alapeljárásban mind a Power,⁷⁹ mind a Trióda⁸⁰ ameleltt érvelt, hogy a vállalati és a magán felhasználású rendszerek csak az eszközök számában, azok integrációjában, programozásában térhetnek el, illetve, hogy a riasztórendszerek nem oszthatóak fel lakossági és közületi igényekre. Ennek megfelelően a felhasznált adatok a lakossági megrendeléseken túl tartalmazzák az állami, önkormányzati és vállalati megrendelések teljesítéséből származó bevételeket is, ami azt jelenti, hogy a számítások eredményeként

⁷⁵ Lásd a VJ/42-270/2022. sz. vizsgálati jelentést.

⁷⁶ Lásd VJ/97-230/2016. sz. irat.

⁷⁷ Lásd a VJ/42-270/2022. sz. vizsgálati jelentés 1. mellékletét.

⁷⁸ NOVEX Biztonságtechnikai Kft. VJ/42-110/2024., DSC Hungaria KFT. VJ/42-119/2024., Masco Kft. VJ/42-122/2024., Modern Alarm Kft. VJ/42-124/2024.

⁷⁹ VJ/97-117/2016. sz. irat 1. sz. melléklet, Power Kft. nyilatkozat, 3. pont.

⁸⁰ VJ/97-117/2016. sz. irat, 3. sz. melléklet TRIÓDA Zrt. nyilatkozat, 3-4. pontok.

kapott piaci részesedések tükrözik a teljes hazai riasztó forgalmazási piacon fennállt erőviszonyokat.

50. A Trióda nem tudott releváns árbevételi adatot szolgáltatni 2009. évre, valamint a Power is csak becsléssel élt ezen év tekintetében⁸¹, ezért nem állt rendelkezésre elegendő és megbízható adat a Paradox márka piaci részesedésének kiszámításához, így az alábbi két táblázat 2010-2014., illetve 2015-2018. évekre vonatkozóan mutatja be a Paradox márka piaci részesedésének alakulását.

51. A Paradox márka piaci részesedésének alakulása 2010-2014. években:

	2010	2011	2012	2013	2014
Power árbevétel (Ft)	285 000 000	387 226 000	488 327 000	538 546 000	598 950 000
Trióda árbevétel (Ft)	92 600 000	153 400 000	210 000 000	297 600 000	393 000 000
Együttes árbevétel (Ft)	377 600 000	540 626 000	698 327 000	836 146 000	991 950 000
Paradox márka részesedése	23%	26%	31%	33%	36%
Más márkák fogalmazóinak együttes részesedése	77%	74%	69%	67%	64%
Más márkák kapcsán figyelembe vett vállalkozások	D.S.C. Hungária Kft. MASCO Kft. Modern Alarm Kft. RIEL Kft. Robert Bosch Elektronika Kft. Siemens Zrt. LDSZ KFT. ELECTROPOINT Kft.	D.S.C. Hungária Kft. MASCO Kft. Modern Alarm Kft. RIEL Kft. Robert Bosch Elektronika Kft. Siemens Zrt. LDSZ KFT. ELECTROPOINT Kft. Multi Alarm Zrt.	D.S.C. Hungária Kft. MASCO Kft. Modern Alarm Kft. RIEL Kft. Robert Bosch Elektronika Kft. Siemens Zrt. LDSZ KFT. Riarex Kft. ELECTROPOINT Kft. I-SEC Kft. Multi Alarm Zrt.	D.S.C. Hungária Kft. MASCO Kft. Modern Alarm Kft. RIEL Kft. Robert Bosch Elektronika Kft. Siemens Zrt. LDSZ KFT. Riarex Kft. ELECTROPOINT Kft. I-SEC Kft. Multi Alarm Zrt. PartnerTech Kft.	D.S.C. Hungária Kft. MASCO Kft. Modern Alarm Kft. RIEL Kft. Robert Bosch Elektronika Kft. Siemens Zrt. LDSZ KFT. Riarex Kft. I-SEC Kft. Multi Alarm Zrt. PartnerTech Kft.

52. A Paradox márka piaci részesedésének alakulása 2015-2018. években:

	2015	2016	2017	2018
Power árbevétel (Ft)	767 666 000	734 971 000	916 634 000	1 694 916 000
Trióda árbevétel (Ft)	515 100 000	498 200 000	326 366 000	76 274 000
Együttes árbevétel (Ft)	1 282 766 000	1 233 171 000	1 243 000 000	1 771 190 000
Paradox márka részesedése	41%	40%	52%	52%
Más márkák fogalmazóinak együttes részesedése	59%	60%	48%	48%

⁸¹ Lásd a VJ/97-169/2016. sz. vizsgálati jelentés 8.1.1. és 8.1.2. pontjaiban foglaltak.

Más márkák kapcsán figyelembe vett vállalkozások	D.S.C. Hungária Kft. MASCO Kft. Modern Alarm Kft. RIEL Kft. Robert Bosch Elektronika Kft. Siemens Zrt. LDSZ KFT. Riarex Kft. ELECTROPOIN T Kft. I-SEC Kft. Multi Alarm Zrt. PartnerTech Kft.	D.S.C. Hungária Kft. MASCO Kft. Modern Alarm Kft. RIEL Kft. Robert Bosch Elektronika Kft. Siemens Zrt. LDSZ KFT. POLON-ALFA MAGYARORSZÁ G Kft. Riarex Kft. Alarm Automatika Kft. I-SEC Kft. Multi Alarm Zrt. PartnerTech Kft.	D.S.C. Hungária Kft. MASCO Kft. Modern Alarm Kft. RIEL Kft. Siemens Zrt. LDSZ KFT. POLON-ALFA MAGYARORSZÁ G Kft. Riarex Kft. Alarm Automatika Kft. I-SEC Kft. Multi Alarm Zrt. PartnerTech Kft.	D.S.C. Hungária Kft. MASCO Kft. Modern Alarm Kft. RIEL Kft. Siemens Zrt. LDSZ KFT. POLON-ALFA MAGYARORSZÁ G Kft. Riarex Kft. Alarm Automatika Kft. I-SEC Kft. Multi Alarm Zrt. PartnerTech Kft.
--	---	--	--	--

53. A fenti adatok alapján megállapítható, hogy a Paradox márka piaci részesedése a vizsgált évek mindegyikében jelentősen meghaladta az 5%-ot, 23%-ról folyamatosan növekedett, egészen 52%-ra az elemzéssel érintett évek során (a 2010-2018 időszak egészére vonatkozóan átlagosan 37% volt), még úgy is, hogy az érintett piacra új belépések történtek.
54. Az eljáró versenytanács megjegyzi, hogy ezen eredmény – bár lényegesen kiterjedtebb adatgyűjtésen és a piaci adatok nagyobb pontosságú feltárásán alapul – közelítőleg azonos az Alapeljárásban figyelembe vett számítás eredményével: a VJ/97-278/2016. sz. versenytanácsi határozat 26. bekezdésének első mondata szerint „*az eljáró versenytanács által [az alapeljárásban] megkeresett versenytársak (vezérképviseltek, importőrök) árbevételi adatai alapján készített, a Paradox termékek hazai részesedésére vonatkozó becslés [ehelyütt valójában árbevételi adatokon nyugvó számítás⁸²] alapján megállapítható, hogy a Paradox márka részesedése 2010 és 2016 között folyamatosan és jelentősen nőtt (20% feletti értékről 50% feletti mértékig)*”.

IV.

A Paradox termékek forgalmazási rendszere

55. 2009-ig a Paradox termékeket Magyarországon a Cadillac Holding Zrt. forgalmazta kizárólagos importörként. 2009-ben a gyártó vállalkozáscsoportja új vezérképviseltekkel kötött szerződést, a korábbi importőrrel való kapcsolatát pedig megszüntette. A Powerrel és a Triódával [üzleti titok] került sor a disztribútori szerződés megkötésére.
56. A szerződéses rendszer átalakításához hozzájárulhatott, hogy a Power több alkalommal jelezte⁸³ a gyártó vállalkozáscsoportja számára, hogy elégedetlen az importőr

⁸² Lásd VJ/97-230/2016. sz. irat.

⁸³ VJ/97-4/2016. 1. és 2. sz. melléklet, VJ/97-121/2016. 26. sz. e-mail

tevékenységével, mivel az túl magas árakat határoz meg, különösen a nagyobb rendszerekben használatos Paradox termékekre, amelyek így versenyképtelenek, és fokozatosan piaci részesedést vesztenek a DSC-vel szemben. Emellett kifogásolhatónak tartotta a termékek marketingjét és a termék- és technikai támogatás színvonalát is.

57. A Power kizárólag viszonteladók és telepítők részére értékesít Paradox termékeket. Utóbbiakon belül kétféle partneri csoportot különböztet meg: általános és kiemelt ügyfélcsoportot. Az általános ügyfelek szerződés aláírása nélkül vásárolhatnak a Powertől, amennyiben tevékenységi köreik között szerepel a „biztonságtechnikai rendszer szerelő” vagy „biztonságtechnikai rendszer tervező” tevékenységi kör. Kiemelt ügyfeleinek munkáját emelt színvonalú és tartalmú szolgáltatáscsomaggal segíti, melynek feltételeként évente legalább egy fő három ingyenes oktatáson történő részvételét írja elő.⁸⁴
58. A Trióda elsősorban telepítőkön keresztül, saját bolthálózata segítségével értékesített. Ahol szükségesnek látszott, ott viszonteladó partnereken keresztül is forgalmazott országosan, például azon városokban, melyek távol estek saját boltjaitól. Viszonteladó partnerei szakmai tudással rendelkeztek, oktatásokon vettek részt, pénzügyileg stabilak.⁸⁵
59. 2017-ben a Paradox Bahama a Triódával kötött szerződését azonnali hatállyal felmondta. A felmondó levélben megjelölt okok szerint a Trióda nem disztribútorként viselkedett, amikor egyazon vállalkozás(csoport)on belül foglalkozott kereskedelemmel, telepítéssel és távfelügyelettel is. A Paradox Bahama a jövőben csak disztribútorokkal szándékozik kapcsolatban állni, akik komoly értékesítési és technikai támogatást nyújtanak, ennek azonban a Trióda nem felelt meg, ehelyett versenyt támasztott a vevőinek, náluk kedvezőbb árakat élvezve. [üzleti titok]⁸⁶
60. A fentiek okán 2017. július 1-től a Power vált a Paradox termékek egyedüli magyarországi forgalmazójává, minek apropóján a honlapján közzétett „nyílt levélben” az alábbi elveket fektette le.⁸⁷
 - Paradox termékek nem lesznek elérhetőek kiskereskedelmi forgalomban.
 - Végfelhasználók csak telepítő cégeken keresztül vásárolhatnak Paradox termékeket, forgalmazni csak nagykereskedők forgalmazhatják alkatrészként. Végfelhasználók csak a telepítő által felszerelt rendszer részeként férhetnek hozzá.
 - A forgalmazók nagykereskedők, így áraik nagykereskedelmi árak, melyek nem nyilvánosak, csak telepítő cégek számára hozzáférhetőek.
 - A nagykereskedelmi ár üzleti titok, nyilvánosságra hozatala tilos.
61. A Power az eljárás során tett nyilatkozatában⁸⁸ elismerte, hogy korábbi értékesítési üzletpolitikáját kívánja folytatni egyedüli disztribútorrá válása után is, azaz végfelhasználóknak nem, csak telepítőknek és viszonteladóknak értékesít.

⁸⁴ VJ/97-117/2016. (B/750-5/2016.)

⁸⁵ VJ/97-117/2016. (B/750-7/2016.)

⁸⁶ VJ/97-109/2016., VJ/97-119/2016.

⁸⁷ VJ/97-20/2016.

⁸⁸ VJ/97-107/2016.

V.

A vizsgált magatartás⁸⁹

V.1. Párhuzamos import és export korlátozása

V.1.1. Szerződéses rendelkezések

Paradox Bahama

62. A Paradox Bahama és a Power valamint a Trióda között kötött [üzleti titok] forgalmazási szerződések⁹⁰ értelmében [üzleti titok].

Power

63. A Power 2013-2016 között érvényes viszonteladói szerződesei⁹¹ értelmében a [üzleti titok] A 2017. évi új viszonteladói szerződésben⁹² ugyanakkor ez a kikötés nem szerepel.

64. A Power 2010. évi telepítői keretszerződése⁹³ hasonló rendelkezést tartalmaz, a 2011., 2013., 2014., 2016. és 2017. évi telepítői keretszerződésekben illetve kiemelt ügyféli szerződésekben⁹⁴ ugyanakkor földrajzi korlátozás nem szerepel.

V.1.2. A forgalmazás korlátozása a gyakorlatban

65. A fenti szerződéses rendelkezések gyakorlati érvényesülésével kapcsolatban az alábbiak állapíthatók meg. A Power a disztribútori szerződésben foglaltaknak megfelelően tartózkodott attól, hogy külföldi székhelyű forgalmazókat szolgáljon ki, amennyiben azok ilyen igényrel fordultak felé.⁹⁵ Az exporttilalmat megszegő forgalmazókkal szemben a disztribútorok – a forgalmazási szerződésekkel összhangban – szankciókat is alkalmaztak, szerződésbontást helyezve kilátásba⁹⁶ vagy a szerződést ténylegesen felmondva.⁹⁷ A korlátozás megsértéséről jellemzően valamely külföldi forgalmazótól⁹⁸ vagy a Paradox Bahamától értesültek az eljárás alá vont disztribútorok.⁹⁹

⁸⁹ Az egyes tényállásokkal kapcsolatban rendelkezésre álló e-mailes bizonyítékokat a Power és a Trióda vonatkozásában részleteiben a VJ/42-286/2022. sz. előzetes álláspont 1. és 2. sz. mellékletei tartalmazzák.

⁹⁰ VJ/97-119/2016. (A szerződéseket a Paradox Bahama angol nyelven bocsátotta rendelkezésre, a magyar nyelvű szöveg a GVH fordítása.)

⁹¹ VJ/97-141/2016. 13. sz. e-mail, VJ/97-49/2016., VJ/97-58/2016., VJ/97-69/2016.

⁹² VJ/97-107/2016.

⁹³ VJ/97-141/2016. 2. sz. dokumentum

⁹⁴ VJ/97-141/2016. 5. sz. dokumentum, VJ/97-141/2016. 10. sz. dokumentum, VJ/97-141/2016. 17. sz. dokumentum, VJ/97-117/2016. (B/750/2016.), VJ/97-107/2016.

⁹⁵ VJ/97-141/2016. 3. sz. e-mail: egy Szlovákiában bejegyzett vállalkozás megkeresésére, aki viszonteladóvá kívánt válni, a Power azt válaszolja, hogy a Paradox márka esetében szerződési kötelelem miatt külföldi vállalkozást nem szolgálhat ki; VJ/97-141/2016. 19. sz. e-mail: Power válasza egy szlovákiai vevő érdeklődésére, amelyben jelzi, hogy Paradox terméket nem tud tőle vásárolni, mivel ezeket csak határon belül értékesítheti

⁹⁶ VJ/97-134/2016. 29. sz. e-mail: aki az exporttilalmat megszegi, azonnali szerződés bontással jár; VJ/97-134/2016. 12. sz. e-mail: „azon Partnereink, akik nem tartják be a szerződésben foglaltakat – kénytelenek leszünk szerződést bontani”

⁹⁷ VJ/97-134/2016. 60. sz. e-mail: Trióda felmondja az Agora-Group-pal kötött viszonteladói szerződését, mivel a cég nem tartotta be a szerződés azon kitételét, hogy nem lehet Magyarországon kívülre értékesíteni

⁹⁸ VJ/97-134/2016. 3. sz. e-mail: Trióda elnézést kér egy pozsonyi cégtől, amiért a riasztobolt.info Szlovákiába értékesített néhány Paradox terméket

⁹⁹ VJ/97-144/2016. 8. sz. e-mail: Paradox továbbítja egy szerb disztribútor levelét a Triódának, melyben – egyebek mellett – azt kifogásolja, hogy sok termék jut el Magyarországról Szerbiába, illetve hogy magyarországi üzletekben szerb vevőknek is értékesítenek. A Paradox azonnali intézkedést vár a Triódától.

66. A fordított esetre, külföldről Magyarországra érkezett Paradox termékek megjelenésére is akadtak példák, melyekre jellemzően próbavásárlás¹⁰⁰ vagy valamely forgalmazó jelzése¹⁰¹ nyomán derült fény. Ilyenkor a Power és a Trióda a Paradox Bahama közbenjárását kérte az importforrás beazonosítása¹⁰² és a termékbeáramlás megakadályozása¹⁰³ érdekében. A Power és a Trióda egybehangzó nyilatkozata értelmében ugyanis a Paradox Bahama a hazai szabályokhoz hasonló módszerekkel igyekszik akadályozni az országok közötti kereskedelmet Európa-szerte.
67. A bizonyítékok alapján megállapítható, hogy a termékek útjának követése a gyártási sorozatszámok (szériaszámok) alapján történt, és a Power illetve a Trióda jelzései nyomán a Paradox Bahama felvette a kapcsolatot az érintett disztribútorokkal, forgalmazókkal.¹⁰⁴
68. A fenti erőfeszítések és intézkedések sem vezethettek ugyanakkor a gyártó számára kielégítő eredményre, mire tekintettel a Paradox Bahama 2015 októberében úgy döntött, hogy a termékek nyelvi beállításait korlátozza. A Paradox Bahama disztribútori szerződésai¹⁰⁵ szerint a [üzleti titok] 2015 októberében azonban a Paradox Bahama arról tájékoztatta a Powert és a Triódát,¹⁰⁶ hogy a közelmúltban az egyes forgalmazók területein kívüli szállítások miatt felmerült problémák megakadályozása, a szürke import nehezítése céljából bevezeti a nyelvi beállítások országonkénti korlátozását, melynek értelmében a Power, a Trióda és forgalmazóik részére csak az angol és a magyar nyelv lesz elérhető. Levelében kifejti, hogy a disztribútori státusz egyik előnye, hogy a disztribútorok biztosak lehetnek benne, hogy a területük védett. Mivel a gyártó kiemelt hangsúlyt fektet a legmagasabb szintű szolgáltatási színvonalra, technikai támogatásra és garancia elérhetőségére, nem engedheti meg, hogy más területekről szállítsanak be termékeket, anélkül, hogy vállalják a marketing, garancia, eladás utáni szolgáltatás költségét és a felelősséget, mivel az veszélyeztetné a helyi disztribútorok erőfeszítéseit.

¹⁰⁰ VJ/97-134/2016. 46. sz. e-mail, VJ/97-144/2016. 7. sz. e-mail, VJ/97-141/2016. 18. sz. e-mail, VJ/97-141/2016. 21. sz. e-mail

¹⁰¹ VJ/97-134/2016. 1. sz. e-mail

¹⁰² VJ/97-141/2016. 18. sz. e-mail: [üzleti titok]; VJ/97-144/2016. 6. sz. e-mail: Trióda kéri a Paradox-ot, hogy járjon utána, hogyan kerülhetett Magyarországra egy, a Triódához javításra beérkezett termék; VJ/97-134/2016. 46. sz. e-mail: Paradox-ot noszogatni kell, hogy mondja meg, ki a vevő; VJ/97-134/2016. 44. sz. e-mail: Paradox e-mailben megírja a Triódának, hogy bizonyos sorozatszámú termékeket kinek értékesített (Alarm Automatika d.o.o)

¹⁰³ VJ/97-141/2016. 20. sz. e-mail: Power kéri, hogy a Paradox szólítsa fel az [üzleti titok], hogy ne értékesítsen a [üzleti titok] részére; VJ/97-141/2016. 21. sz. e-mail: Power kéri a Paradox-ot, hogy tegye meg a határokon átnyúló kereskedelem megállításhoz szükséges lépéseket; VJ/97-134/2016. 44. sz. e-mail: Trióda javasolja, hogy a Paradox szüntesse meg a szerződését az Alarm Automatika céggel

¹⁰⁴ VJ/97-121/2016. 44. sz. e-mail: Paradox elmondása szerint a két [üzleti titok] disztribútor biztosította őt arról, hogy tőlük nem kerül ki termék magyarországi szállításra; VJ/97-134/2016. 9. sz. e-mail: Paradox szerint pedig a szerbiai disztribútorok megerősítették, hogy tőlük nem kerül termék közvetlenül vagy közvetve Magyarországra; VJ/97-144/2016. 6. sz. e-mail: a costa rica-i disztribútor válasza szerint elírásról lehet szó, hiszen neki a szállítási költségek miatt nem éri meg Magyarországra értékesíteni, ráadásul export-engedélye sincs

¹⁰⁵ VJ/97-119/2016.

¹⁰⁶ VJ/97-144/2016. 9. sz. e-mail, VJ/97-121/2016. 15. sz. e-mail

V.2. Továbbeladási árak meghatározása

V.2.1. Szerződéses rendelkezések

Paradox Bahama

69. A Paradox Bahama disztribútorokkal kötött szerződései a továbbeladási árakra vonatkozó rendelkezést nem tartalmazzák.

Power

70. A Power viszonteladói szerződésének 2. pontja a 2013-2016 közötti időszakban¹⁰⁷ – egyebek mellett – előírta a viszonteladó számára, hogy [üzleti titok] A szerződés értelmében továbbá a Power [üzleti titok] A 2017. évi új viszonteladói szerződés ettől eltérően akként rendelkezett, hogy [üzleti titok] [üzleti titok]¹⁰⁸ Továbbá a szerződés szerint a [üzleti titok]
71. A Power telepítői, illetve kiemelt ügyféli szerződése¹⁰⁹ a telepítők által alkalmazandó árak mértéke tekintetében speciális rendelkezést nem tartalmazzák.

V.2.2. Az árak meghatározása a gyakorlatban

72. Árképzésével kapcsolatban a Power előadta, hogy kiinduló árként az ún. „lista ár” szolgál, amely azonban esetében pusztán számítási alapnak tekinthető, mivel kiskereskedelmi tevékenységet nem végez. A lista árat a többi piaci szereplő árstruktúrájához való igazodás miatt alkalmazza. Az ún. „telepítői ár” általánosan a „lista ár”-ból 20% kedvezmény levonásával számított ár, melyet mind az általános ügyfélkörre, mind a kiemelt ügyfélkörre alkalmaz. 2013-tól a Power ajánlott „végfelhasználói árat” is alkalmaz, mivel számos olyan visszajelzést kapott a honlapjával kapcsolatban, hogy a végfelhasználókat az ár nélküli termék-feltüntetés elrettentette a vállalkozás által forgalmazott termékektől. Ezen „végfelhasználói árak” ugyanakkor – amelyek a „lista ár”-nál 30%-kal magasabbak – csak tájékoztató jellegűek; a Paradox termékeket a végfelhasználók csak szakértő kivitelezőktől szerezhetik be, a Powertől közvetlenül nem.¹¹⁰
73. A rendelkezésre álló e-mailes bizonyítékok alapján a telepítői árak meghatározásának gyakorlatával kapcsolatban az alábbiak állapíthatók meg.
74. A Power a telepítői árakra vonatkozó szabályokról már disztribútorrá válását követően, 2009-ben, még a viszonteladói szerződések tényleges megkötését megelőzően, már annak folyamatában e-mailben tájékoztatta egyes partnereit.¹¹¹ A rendelkezés megsértése esetén a Power a szerződésben foglalt szankciót, a szerződés azonnali hatályú felmondását

¹⁰⁷ VJ/97-141/2016. 13. sz. e-mail, VJ/97-49/2016., VJ/97-58/2016., VJ/97-69/2016.

¹⁰⁸ VJ/97-107/2016. (Egyes változatokban [üzleti titok] eltérő, a VJ/97-52/2016. sz. iratban pl. [üzleti titok], a VJ/97-55/2016. sz. iratban [üzleti titok] szerepel.)

¹⁰⁹ VJ/97-141/2016. 2. sz. dokumentum, VJ/97-141/2016. 5. sz. dokumentum, VJ/97-141/2016. 10. sz. dokumentum, VJ/97-141/2016. 17. sz. dokumentum, VJ/97-117/2016. (B/750/2016.), VJ/97-107/2016.

¹¹⁰ VJ/97-117/2016. (B/750-5/2016.)

¹¹¹ VJ/97-121/2016. 42. sz. e-mail: nem adható Paradox termék a Power Kft. 20%-os telepítői ára alatt

alkalmazta.¹¹² Az árazásra vonatkozó szabályok be nem tartásáról a disztribútorok egymástól¹¹³ értesültek.

75. Egyes bizonyítékok arra is utalnak, hogy a Trióda és a Power a telepítők felé érvényesített árakkal kapcsolatos szabályokat egymással egyeztetve, feltehetőleg a Paradox Bahama tudtával határozták meg.¹¹⁴ Erre lehet következtetni abból is, hogy a disztribútorok egymást is figyelmeztették, ha a másik partnerei körében eltérő gyakorlatot tapasztaltak (ld. előző pont). A korlátozás indokaként megjelenik, hogy annak célja, hogy megfelelő árrest biztosítson a telepítőknek.¹¹⁵

V.3. Internetes árfeltüntetés és internetes értékesítés korlátozása

V.3.1. Szerződéses rendelkezések

Paradox Bahama

76. A Paradox Bahama disztribútorokkal kötött szerződése az internetes árfeltüntetésre illetve értékesítésre vonatkozó rendelkezést nem tartalmazzák.

Power

77. 2013-2016 között a Power a viszonteladói szerződéseiben¹¹⁶ az alábbi szabályokat írta elő az árak nyilvánosságával kapcsolatban. Viszonteladó vállalja, hogy [üzleti titok].
78. A 2017. évi új viszonteladói szerződés¹¹⁷ a listaár, viszonteladói és telepítői ár nagykereskedelmi jellegét hangsúlyozva korlátozza ezek nyilvánosságát. A vonatkozó rendelkezések értelmében a [üzleti titok] Rögzíti továbbá, hogy [üzleti titok] E tekintetben is irányadó a szerződés azon kikötése, hogy a [üzleti titok]
79. A viszonteladói szerződés 2017. évi módosítása¹¹⁸ kimondja továbbá, hogy a [üzleti titok]
80. A Power 2010. évi telepítői keretszerződése¹¹⁹ értelmében a telepítő a [üzleti titok] A 2011. évi változat¹²⁰ szerint a telepítő a [üzleti titok] Ezzel párhuzamosan a Power is vállalja, hogy [üzleti titok] A későbbi (2013., 2014. és 2016. évi változatok¹²¹) hasonló előírásokat tartalmazzák, [üzleti titok].

¹¹² VJ/97-69/2016.: Power azonnali hatállyal felmondja a Cédrussal kötött viszonteladói szerződését, mivel utóbbi megsértette a szerződés azon rendelkezését, hogy Paradox terméket nem értékesíthet telepítői felé alacsonyabb áron, mint a mindenkor meghatározott telepítői ár (listaár mínusz 20%)

¹¹³ VJ/97-134/2016. 20. sz. e-mail: Power - a Triódát is cc-zve - azt kifogásolja a Cédrusnál, hogy telepítői kedvezményen felüli kedvezményt ad irreálisan kicsi vásárlásra is, amivel több évtizedes munkát rombol le; válasz e-mailjében a Trióda jelzi, hogy a Cédrus árai rendben lévőnek tűnnek, amelyik alacsonyabb volt, annak módosítására a Cédrus ígéretet tett, miután a Trióda jelezte számára, hogy "belső rendszerükben sem jelentethetnek meg a telepítői árnál alacsonyabbat"; VJ/97-134/2016. 47. sz. e-mail: Power levelében megemlíti, hogy információi szerint a Cédrus továbbra is telepítői ár alatt értékesít

¹¹⁴ VJ/97-121/2016. 47. sz. e-mail: Power hivatkozik arra, hogy [üzleti titok]

¹¹⁵ VJ/97-134/2016. 2. sz. e-mail: a Trióda kereskedelmi igazgatója azzal indokolja, hogy a telepítői ár a normál listaár - 20% kedvezmény mértékében kerül meghatározásra, hogy "így reméljük sikerül elérni, hogy ne kerüljön végfelhasználó kezébe a telepítői árak - ez a telepítőnek jó, hogy anyag árrest tudjon elérni"

¹¹⁶ VJ/97-141/2016. 13. sz. e-mail, VJ/97-49/2016., VJ/97-58/2016., VJ/97-69/2016.

¹¹⁷ VJ/97-107/2016.

¹¹⁸ VJ/97-107/2016.

¹¹⁹ VJ/97-141/2016. 2. sz. dokumentum

¹²⁰ VJ/97-141/2016. 5. sz. dokumentum

¹²¹ VJ/97-141/2016. 10. sz. dokumentum, VJ/97-141/2016. 17. sz. dokumentum, VJ/97-117/2016. (B/750/2016.)

81. A 2017. évi új kiemelt ügyfél szerződés¹²² 2. pontja rögzíti, hogy [üzleti titok]. A szerződés értelmében továbbá a Power [üzleti titok].

V.3.2. Az internetes korlátozások alkalmazása a gyakorlatban

82. Az árak interneten történő feltüntetésére vonatkozó korlátok többféle formában is megjelentek.
83. Egyrészt, a kedvezményes, telepítői árakat csak jelszóval védett felületen, kizárólag előzetes regisztrációt követően, csak telepítők számára lehetett hozzáférhetővé tenni. A Power ezt már 2009-től, disztribútorrá válásától igyekezett érvényesíteni.¹²³ Ennek elősegítésére partnereit felkérte, hogy tájékoztassák arról, ha nyilvánosan hozzáférhető telepítői árakkal találkoznak,¹²⁴ a szabályt megsértőkkel szemben pedig a kiszolgálás megtagadását, a cég „letiltását” helyezte kilátásba, illetve alkalmazta szankcióként.¹²⁵
84. Hasonlóképpen járt el a Trióda is, a meg nem felelés esetére a szerződés felbontását, a kedvezmények megvonását helyezve kilátásba,¹²⁶ illetve, alkalmanként maga is jelezte a Powernek, ha annak partnereinél a fentiekől eltérő magatartást tapasztalt.¹²⁷
85. A bizonyítékok alapján a telepítői árak közzétételének jelszavas védelmét a Paradox Bahama is szorgalmazta, a korlátozás alkalmazására a Paradox Bahama tudtával és egyetértésével, az ő elvárásaira tekintettel került sor,¹²⁸ s a Paradox Bahama ennek

¹²² VJ/97-107/2016.

¹²³ VJ/97-121/2016. 24. és 25. sz. e-mail: „biztosítani kell, hogy a telepítői kedvezményes árak valóban csak a telepítők számára legyenek hozzáférhetőek, hiszen ezzel a megrendelőinket védjük. (...) Jelenleg a www.riasztobolt.hu oldalon (Trióda Kft. szolgálja ki) a telepítői árak bárki számára hozzáférhetőek.”; VJ/97-117/2016. (B/750/2016.): [üzleti titok], „eddig sajnos bevett gyakorlat volt, hogy egyes cégek a honlapjukon nyilvánosan megjelentettek telepítői árakat. Biztosítjuk, hogy a telepítői árak ezután ne jelenjenek meg nyilvánosan!”; VJ/97-121/2016. 32. sz. e-mail:; VJ/97-72/2016.: A Power egyedüli disztribútorrá válásával kapcsolatos hírlevelében célkitűzésként fogalmazza meg, hogy a termékeket forgalmazó nagykereskedők árai NEM nyilvános nagykereskedelmi árak. A nagykereskedelmi árak csak telepítő cégek számára legyenek hozzáférhetőek. A nagykereskedelmi árakat nyilvánosságra hozni tilos, mivel ezek az árak üzleti titok tárgyát képezik.

¹²⁴ VJ/97-117/2016. (B/750/2016.): „Amennyiben bárhol fellelhető telepítői ár nyilvánosan, kérem értesítsen!”

¹²⁵ VJ/97-117/2016. (B/750/2016.): „Amennyiben bárhol fellelhető telepítői ár nyilvánosan (...) (a)z illető céget letiltjuk!”

¹²⁶ VJ/97-117/2016. (B/750/2016.): Trióda levele a Techtronic Kft. részére, amiben felmondja a köztük kötött szerződést, hivatkozva arra a többször megerősített, a Paradox termékek továbbértékesítésére vonatkozó szerződéses feltételre, miszerint olyan vevő nem szolgálható ki, aki nyíltan telepítői vagy viszonteladói árakat jelenít meg; VJ/97-134/2016. 29. sz. e-mail: Trióda az info@zmax.hu címre küldött e-mailjében kiemeli, hogy a Paradox termékek bármely ára csak regisztráció után érhető el, azokat akik ezt nem tartják be a disztribútor nem szolgálja ki és a viszonteladó sem szolgálhatja ki ezen vásárlókat; VJ/97-134/2016. 12. sz. e-mail: Trióda a viszonteladó partnereinek küldött e-mailjében hangsúlyozza, hogy minden viszonteladóra vonatkozóan nyílt honlapon nem jelenhet meg Paradox termék ár. „Azon Partnereink, akik nem tartják be a szerződésben foglaltakat - kénytelenek leszünk szerződést bontani.”; VJ/97-134/2016. 77. és 81. sz. e-mail: Trióda a Power jelzésére csökkentette a paradoxshop.hu honlap üzemeltetőjének kedvezményét, mivel telepítői árak alatti árak jelentek meg a honlapon, noha az előzetes tájékoztatás szerint nyílt honlapon nem jelenhet meg listaárnál alacsonyabb ár; VJ/97-19/2016.: [üzleti titok]

¹²⁷ VJ/97-134/2016. 14. sz. e-mail: Trióda jelzi a Powernek, hogy a Delton honlapján az összes Paradox termék belépési kód nélkül elérhető

¹²⁸ VJ/97-121/2016. 13. sz. e-mail: Power kifogásolja, hogy [üzleti titok]; VJ/97-121/2016. 3. sz. e-mail: Paradox figyelmezteti a Triódát, hogy az árlistát jelszóval védett formában lehet közzétenni; VJ/97-121/2016. 1. és 2. sz. e-mail: Paradox lefektet néhány értékesítési alapelveket a disztribútorok számára, amelyek szerint minden árinformáció, promóció és telepítőknek szóló programozási anyag csak jelszóval védett módon érhető el az interneten, kizárólag professzionális kereskedők, telepítők, tanácsadók számára, s kódot csak a disztribútor adhat;

érvényesítésében is részt vett, azáltal, hogy a disztribútorokat felszólította a szabály betartására, amennyiben azok valamely partnere a telepítői árakat nyilvánosan hozzáférhetővé tette.¹²⁹

86. Másrészt, korlátozás vonatkozott a nyilvános, bárki számára hozzáférhető honlapokon elérhető árakra is. A Power e tekintetben azt az elvet vallotta, hogy ilyen nyilvános oldalakon semmilyen Paradox termékárát nem lehet közzétenni, a telepítők is legfeljebb csak az általuk megtervezett rendszerek teljes árát hozhatják nyilvánosságra, amely a betervezett termékek árán felül tartalmazza a tervezés és kivitelezés ellenértékét is.¹³⁰ (Egyes, 2009-ből és 2010-ből származó bizonyítékokban ezzel szemben az szerepel, hogy a végfelhasználók a listaárakat megismerhetik.¹³¹) A kilátásba helyezett szankció a fentiekhez hasonlóan a kiszolgálás megtagadása illetőleg a szerződés felbontása volt.¹³²
87. A Trióda ezzel szemben, különösen a vizsgált időszak első részében azt várta el partnereitől, hogy nyilvános honlapokon csak listaárakat tegyenek közzé,¹³³ ezt azonban

VJ/97-117/2016. (B/750/2016.): Power és Trióda közös ügyvédjének levele szerint csak regisztrált és ellenőrzött szerződéssel rendelkező vevők (vizonteladók) kaphatnak árjegyzéket, illetve juthatnak hozzá elektronikusan a Paradox termékek értékesítési ariáihoz; VJ/97-144/2016. 5. sz. e-mail: Paradox megerősítést kér, hogy a Trióda új weblapján nem érhetőek el jelszóval nem védett módon az árak

¹²⁹ VJ/97-121/2016. 13. sz. e-mail: a gyártó is arra az álláspontra helyezkedett, hogy a telepítői árakat el kell távolítani az internet jelszóval nem védett helyeiről, és kapcsolatba lépett ez ügyben a Triódával; VJ/97-134/2016. 59. sz. e-mail: Paradox e-mailjében jelzi a Triódának, hogy információi szerint a Trióda értékesít a riasztobolt.hu számára, akinek honlapján telepítői árhoz közeli végfelhasználói árak vannak. Kéri, hogy ha ez igaz, akkor a Trióda a magyar piac védelme érdekében érje el, hogy az árakat legalább jelszóval védjék.; VJ/97-109/2016. 6. sz. melléklet: Paradox jelzi a Triódának, hogy panaszokat kapott, miszerint az általa kiszolgált riasztobolt.info oldalon nagyon alacsony (nagykereskedelmi) áron érhetőek el Paradox termékek jelszavas védelem nélkül, ezért a Paradox felhívja a Triódát, hogy érje el, hogy a nagykereskedelmi árak ne legyenek nyilvánosak, vagy szüntesse be az e cég felé történő értékesítést.

¹³⁰ VJ/97-121/2016. 29. sz. e-mail: Power munkatársa felhívja a Deltont arra, hogy távolítsa el a Paradox termékek ariait a jelszó nélkül elérhető honlapjáról, és kéri, hogy ezen elvárást a vevőivel is tartassa be; VJ/97-141/2016. 7., 11. és 15. sz. e-mail: Power az újonnan regisztráló vállalkozásoknak jelzi, hogy az általa forgalmazott termékek és ariaik nem kerülhetnek végfelhasználó birtokába, illetve nem járul hozzá, hogy termékeinek kedvezményes ariai on-line vagy off-line oldalakon közzétételre kerüljenek; VJ/97-121/2016. 10. sz. e-mail: Power jelzi az Electropoint számára, hogy szabályt sért azáltal, hogy a honlapon hozzáadott szolgáltatás nélkül teszi elérhetővé a Paradox termékek ariait, sértve ezáltal a kivitelezői-nagykereskedelmi ügyfélkör érdekeit, és figyelmen kívül hagyva, hogy vagyoni- és életvédelmi célokat szolgáló eszközöket nem szabad végfelhasználói / kiskereskedelmi körben értékesíteni

¹³¹ VJ/97-117/2016. (B/750/2016.): „végfelhasználó által is elérhető módon csak végfelhasználói ár jelenhet meg”; VJ/97-121/2016. 19. és 23. sz. e-mail: Power javasolja, hogy a Paradox tegye kötelezővé mindhárom forgalmazó részére, hogy csak egy végfelhasználói árlista legyen elérhető online módon, bárki számára, a kedvezményes árlisták ne

¹³² VJ/97-121/2016. 29. sz. e-mail: Power munkatársa felhívja a Deltont arra, hogy távolítsa el a Paradox termékek ariait a jelszó nélkül elérhető honlapjáról, különben nem fogja kiszolgálni; VJ/97-141/2016. 6. sz. e-mail: Power egyik partnere kifogásolja, hogy a Power e-mailben felbontotta vele a szerződést arra hivatkozva, hogy telepítői árak elérhetőek a honlapján. Bár elismeri, hogy jelszó megadásával elérhetőek Paradox árak, de ezek nem telepítői, hanem listaárak. Válaszában a Power kifejti, hogy ismert volt az a szabály, hogy normális regisztráció nélkül, bárki által hozzáférhető módon, nyíltan, szolgáltatás nélkül termék ár semmilyen weboldalon nem jelenhet meg, s erre telefonon is felhívta a figyelmet; VJ/97-121/2016. 5. sz. e-mail: Power felszólítja egy partnerét a Paradox termékek ariainak a honlapról történő eltávolítására, hivatkozással a szerződés 2.2 pontjára. Ennek megtörténtéig a kedvezmények megszüntetésre kerültek

¹³³ VJ/97-134/2016. 71. sz. e-mail: egy partnerének azon kérdésére, hogy mit kell nyílt honlap alatt érteni (megengedett-e, ha egy végfelhasználó beregisztrál és láthatja a listaárakat), a Trióda azt válaszolja, hogy automatikus regisztráció esetén megjelenhet a listaár, de annál kedvezőbb csak ellenőrzés után, és nem végfelhasználóknak; VJ/97-134/2016. 65. sz. e-mail: Perfekt Alarm és Trióda levelezése a honlapon feltüntethető

a Power és a Paradox több alkalommal is szóvá tette, az árak nyilvánosságának megszüntetését követelve.¹³⁴ Ennek a nyomásnak eleget téve¹³⁵ később a Trióda is fellépett a nyilvános árközlés ellen.¹³⁶

88. Az e-mailes bizonyítékok tanúsága szerint a végfelhasználói árak nyilvánosságának korlátozása szintén egybevágott a Paradox Bahama érdekeivel és szándékaival, s ennek érvényesülése érdekében szükség esetén a disztribútorok intézkedését sürgette.¹³⁷

árakról ("nyílt honlapon csak lista ár lehet"); VJ/97-134/2016. 33. és 79. sz. e-mail: Trióda e-mail a paradoxshop.hu részére, hogy csak listaáron tudja kiszolgálni, mivel egyes Paradox termékeknél lista-20% van feltéve nyíltan. Válaszában a cég jelzi, hogy módosítani fogja az árakat. Ennek megtörténtét követően a Trióda visszaállította a korábbi kedvezményt, de jelzi, hogy legközelebb nem biztos, hogy megteszi, mert ha nem listaárakat tüntet fel nyílt honlapon, azzal a telepítőkkal és a szabályosan eljáró viszonteladókkal szúr ki.

¹³⁴ VJ/97-121/2016. 3. sz. e-mail: Paradox jelezte a Trióda számára, hogy észlelte, hogy a weblapon a széles közönség részére is elérhető a Trióda árlistája, ami nagyon szokatlan dolog, és ha csak nincs rá jó indok, el kell távolítani, és csak jelszóval védett formában közzétenni, különösen, hogy ez világszerte elérhető. Válaszában a Trióda arra hivatkozott, hogy a nettó fogyasztói árak feltüntetése azért fontos, hogy a forgalmazók, telepítők ne verjék át a megrendelőket. Ezt a nagykereskedők és a telepítők is referenciaként használhatják. Hozzáteszi, hogy minden versenytárs közzétesz ilyen listákat, ennek hiányában a piac egy része elvész a Paradox számára. A Paradox viszontválaszában a Trióda érveit nem tartja meggyőzőnek, és ragaszkodik a nyilvános árlista eltávolításához, azt nem tartja elfogadhatónak, függetlenül az abban szereplő árak, árresek mértékétől; VJ/97-121/2016. 8. sz. e-mail: Power felszólítja a Triódát, hogy intézkedjen partnere, a kameraszett.hu webáruházában szereplő Paradox termékek és azok nyilvánosan elérhető árai miatt; VJ/97-121/2016. 17. sz. e-mail: Power belső e-mail arról, hogy a hajduvillamosság.com-on, aki vélhetően a Triódától vásárol, nyilvánosan láthatóak Paradox árak, mire tekintettel intézkedést javasol; VJ/97-134/2016. 6. sz. e-mail: Power kéri, hogy további partnereivel kapcsolatban is intézkedjen a Trióda (www.biztonsagabc.hu, www.riasztobolt.hu, www.vagyonvill.hu); VJ/97-134/2016. 7. sz. e-mail: Power kéri a Triódát, hogy a 18 megjelölt honlap közül a saját partnereit kötelezze arra, hogy azonnal szüntessék meg a Paradox termékek végfelhasználók által is elérhető módon való forgalmazását. Biztosítja arról, hogy maga hasonlóan fog eljárni saját partnereivel; VJ/97-134/2016. 13. sz. e-mail: Paradox jelzi a Triódának, hogy a Power panaszkodott a telepítői árak webes nyilvánosságra hozatalára a riasztobolt.info és a paradoxshop.hu kapcsán. Az ezt követő belső levelezés szerint a kérdést át kell beszélni, mert valójában nem az a panasz, hogy nem listaárak vannak a neten, hanem az, hogy egyáltalán ár szerepel.

¹³⁵ VJ/97-121/2016. 47. sz. e-mail: [üzleti titok]; VJ/97-121/2016. 36. sz. e-mail: Power emailjében megköszöni a Paradox közbenjárását, minek eredményeként a Trióda levette a nyilvános árakat a honlapjáról. Válaszában a Paradox egyetértését fejezi ki, miszerint a nyilvános árközlést haladéktalanul be kell fejezni, amit a Paradox általi figyelmeztetést követően a Trióda végül meg is tett. Kéri, hogy ha újra ilyesmit tapasztal a Power, akkor azt jelezze felé

¹³⁶ VJ/97-121/2016. 34. sz. e-mail: Power jelzi a Triódának, hogy egyik partnerük nyilvánosan szerepeltet Paradox árakat az interneten. Trióda erre írásban felszólította a céget az árak eltüntetésére, és ígéretet tett a Powernek, hogy ha ez nem történik meg, akkor a viszonteladói kedvezmények korlátozását fogja alkalmazni; VJ/97-134/2016. 32. sz. e-mail: Trióda felmondó e-mail az Alarm Shop Kft. (www.riasztobolt.hu) részére, mivel az nem felelt meg a Paradox gyár értékesítési politikájából fakadó feltételeknek, miszerint nem jelenhet meg nyílt honlapon semmilyen jellegű ár a Paradox termékekről; VJ/97-72/2016.: Trióda felhívja a Deltont, hogy kötelezze a digivilag.hu üzemeltetőjét (Prohot), hogy a Paradox árakat csak regisztráció után lehessen látni, nyílt weblapon nem lehet kint az ár

¹³⁷ VJ/97-121/2016. 46. sz. e-mail: A Paradox Powernek írt e-mailje értelmében ha a Paradox árak elérhetőek Magyarországon néhány honlapon, akkor a Power és a Trióda dolga felvenni velük a kapcsolatot, és elmagyarázni nekik a helyzetet, és megtenni a szükséges intézkedéseket a probléma elkerülése érdekében; VJ/97-121/2016. 29. sz. e-mail: Power egy partnerének kifejti, hogy a Paradox tulajdonosa mindkét importőr számára előírta, hogy a Paradox termékek árai nem szerepelhetnek mindenki által elérhető módon az interneten. Se kiskereskedelmi, se nagykereskedelmi árak. Az importőrök felelősek azért, hogy saját viszonteladói ezen utasításokat betartsák; VJ/97-117/2016. (B/750/2016.): Power és Trióda közös ügyvédjének levele szerint a Paradox kifejezetten megtiltotta a termékek vételárának vagy irányárának online módon, nyílt honlapon való nyilvánosságra hozatalát; VJ/97-121/2016. 40. és 43. sz. e-mail: Power belső e-mailje szerint az árak nyilvános közzétételének megszüntetésére fel kell hívni a Ha-Ho Kft figyelmét, ugyanis "a Paradox Co Ltd előírja minden disztribútora

89. Számos bizonyíték alátámasztja, hogy a fentiekén túlmenően kifejezetten tilos volt a webáruházakon keresztül történő értékesítés is.¹³⁸ E korlátozás héttérben is a Paradox Bahama állt.¹³⁹
90. A disztribútorok igyekeztek a fentieket a teljes értékesítési lánc mentén érvényre juttatni. A korlátozások be nem tartása esetén a kedvezmények megvonásával vagy a szállítás, kiszolgálás megtagadásával¹⁴⁰ éltek, s ha a webshopoknak történő értékesítésre nem közvetlenül valamely viszonteladójuk, hanem annak további partnere(i) révén került sor, esetenként a viszonteladó „letiltását” is kilátásba helyezték, vagy akár meg is valószínűsítették.¹⁴¹ Az értékesítés „útvonalának” felderítésére ugyancsak a próbavásárlás, szériaszám alapú nyomon követés módszerét alkalmazták.¹⁴²
91. A Trióda és a Power gyakran az internetes korlátozások érdekében megtett intézkedésekről (árak módosítására való felhívás, szerződésbontás) is tájékoztatták

számára a piac védelmét, amibe szorosan beletartozik a nyílt árak közlésével kapcsolatos határozott és haladéktalan fellépés"

¹³⁸ VJ/97-121/2016. 46. sz. e-mail: Power a Paradox hozzájárulását kéri ahhoz, hogy kiadhasson egy nyilatkozatot, miszerint ha a vállalkozások webshopok részére vagy olyan cégeknek értékesítenek, akik nyilvánosságra hozzák a telepítői árakat, a jövőben nem kaphatnak Paradox termékeket semmilyen forrásból; VJ/97-121/2016. 1. és 2. sz. e-mail: Paradox lefektet néhány értékesítési alapelveket a disztribútorok számára, amelyek szerint internetes áruház csak akkor megengedett, ha jelszóval védett. Ez nagyon komoly ügy, mivel nem csak Magyarországon látható, hanem bárhol a világon. "Second hand" internetes áruházak nem engedélyezettek, de a telepítők a telepítés termékekkel együttes árát reklámozhatják az interneten, amíg teljes megoldásokat kínálnak, és nem csak termékértékesítést; VJ/97-134/2016. 32. sz. e-mail: Trióda felmondó e-mail az Alarm Shop Kft. (www.riasztobolt.hu) részére, mivel az nem felelt meg a Paradox gyár értékesítési politikájából fakadó feltételeknek, miszerint Paradox termékeket interneten általánosan nyilvánosan nem lehet értékesíteni; VJ/97-134/2016. 3. és 4. sz. e-mail: Trióda üzleti filozófiájával ellentétes a webshopok részére történő értékesítés, így letiltotta azt a kereskedőt, akinek telepítő partnere termékeket adott el a riasztobolt.info részére. Emellett felhívta az összes partnere figyelmét arra, hogy szigorúan tilos a webshopok részére történő értékesítés

¹³⁹ VJ/97-134/2016. 23., 24. és 25. sz. e-mail: Paradox – többek között – annak betartását kérte a Triódától annak érdekében, hogy hivatalos Paradox disztribútor maradjon, hogy nem lehet végfelhasználói árlistája, még jelszó által védett módon sem. Egyetlen Paradox disztribútor sem vehet részt végfelhasználói árak megjelenítésében vagy végfelhasználók felé való értékesítésben, tárgyalásban. Továbbá, internetes webáruházak illetve a nagyközönség számára értékesítő webshopok felé tilos értékesíteni. Csak olyan webáruházaknak lehet Paradox termékeket eladni, akiket a Trióda engedélyezett, és akik professzionális riasztórendszereket forgalmaznak / telepítenek, az árakat azonban ez esetben is jelszóval kell védeni, és csak a telepítőknek lehet kiadni; VJ/97-144/2016. 9. sz. e-mail: Paradox a Triódának írt levelében utal arra, hogy a Paradox termékeket hagyományosan professzionális eladóknak értékesítik, és nem otthoni barkácsolóknak vagy webshopoknak. Ez az értékesítési modell eddig jó szolgálatot tett, és nem látszik olyan ok, ami miatt ezt jelentősen meg kellene változtatni.

¹⁴⁰ VJ/97-121/2016. 46. sz. e-mail: Power törekvése szerint ha a vállalkozások webshopok részére vagy olyan cégeknek értékesítenek, akik nyilvánosságra hozzák a telepítői árakat, a jövőben nem kaphatnak Paradox termékeket semmilyen forrásból; VJ/97-117/2016. (B/750/2016.): iSec Kft. arról érdeklődik a Vagyonvill Kft.-től, hogy a Powerhez hasonlóan ő sem szolgálja-e ki Paradox termékekkel, ha azokat továbbértékesíti a Vagyonvédelem Kft. / riasztobolt számára

¹⁴¹ VJ/97-134/2016. 3. és 4. sz. e-mail: Trióda üzleti filozófiájával ellentétes a webshopok részére történő értékesítés, így letiltotta azt a kereskedőt, akinek telepítő partnere termékeket adott el a riasztobolt.info részére

¹⁴² VJ/97-121/2016. 11. sz. e-mail: Power e-mailjében jelzi a Paradox-nak, hogy a termékek elérhetők webshopokban, és hogy próbavásárlások révén beazonosította azok beszerzési forrásait is; VJ/97-121/2016. 30. és 31. sz. e-mail: Trióda e-mailben megküldi a Power részére a Vagyonvédelem 2000 Kft.-nél (riasztobolt.info) végzett próbavásárlás adatait, kérve, hogy nézzen utána és intézkedjen az ügyben

egymást, kifejezetten beszámolva azokról,¹⁴³ vagy csak másolatban megküldve a partnereknek címzett e-maileket.¹⁴⁴

92. Egyes e-mailes bizonyítékokból a korlátozások háttérében álló indokok is láthatóak. A cél alapvetően az volt, hogy a telepítők a Paradox termékeken megfelelő árrést realizálhassanak, és ennek folyományaként a Paradox márkát részesítsék előnyben, azt ajánlják a végfelhasználóknak.¹⁴⁵ Ez végső soron a Paradox márka piaci pozíciójának erősítését szolgálta.¹⁴⁶ Emellett motivációként megjelenik az árverseny korlátozása is.¹⁴⁷

¹⁴³ VJ/97-134/2016. 6. sz. e-mail: Trióda jelzi a Powernek, hogy viszonteladóinak felhívta a figyelmét arra, hogy nyílt honlapon semmilyen Paradox ár nem jelenhet meg, amit többségük teljesített is; VJ/97-117/2016. (B/750/2016.): Trióda biztosította a Powert, hogy ezúttal is, mint az előzőekben, a gyártó elvárásainak megfelelően azonnal megszünteti szerződését a renitens forgalmazóval; VJ/97-134/2016. 15. és 37. sz. e-mail: A Power egy termék képe és egy számla alapján kéri a Trióda intézkedését. Válaszában a Trióda jelzi, hogy letiltotta az adott partnert, és kéri, hogy a Power a jövőben is informálja a hasonló esetekről. A Power viszontválaszában hasonló eljárást kér; VJ/97-134/2016. 62. sz. e-mail: A Power próbavásárlásának eredményeként a Trióda jelzi, hogy a megvásárolt termékeket telepítőnek értékesítette szerződött telepítői áron, akiket letiltott a kedvezményről; VJ/97-134/2016. 18. és 72. sz. e-mail: Trióda a Power nyílt árfeltüntetéssel kapcsolatos jelzésére azt válaszolja, hogy írásban kérte az árak eltüntetését, ha erre nem kerül sor, akkor korlátozza a viszonteladó kedvezményeit

¹⁴⁴ Ld. pl. VJ/97-134/2016. 32. sz. e-mail, VJ/97-134/2016. 47. sz. e-mail

¹⁴⁵ VJ/97-121/2016. 24. és 25. sz. e-mail: Power szerint „Magyarországon a végfelhasználók még nem fogadják el a munkaerő és a szolgáltatások reális értékét, ezért a kivitelező cégek hasznuk jelentős részét a felszerelt termékeken szerzik. A kivitelező cégeket megkerülő végfelhasználó ellehetetleníti a telepítő cégek haszonszerzését.”; VJ/97-121/2016. 46. sz. e-mail: Power kifejti, hogy bár más országokban nem talált nyilvános Paradox árakat az interneten, Magyarországon több cég is közzé teszi ezeket a honlapján, sokan a telepítői ár közelében meghatározva azokat. Ez azonban a Power szerint káros jelenség, mert nem teszi lehetővé a telepítőknek, akiktől az importőr profitja származik, hogy nyereséget realizáljanak a termékértékesítésen, és a magyar vevők árérzékenységük miatt a telepítést sem hajlandók megfelelően megfizetni. A telepítők akkor tudnak profitot elérni a termékeken, ha a telepítői árak nem nyilvánosak. A telepítők pedig azért fontosak, mert azzal kapcsolatban, hogy melyik termék kerüljön beépítésre, ők hozzák a döntést, nem a végső fogyasztók.; VJ/97-121/2016. 32. sz. e-mail: [üzleti titok]; VJ/97-121/2016. 3. sz. e-mail: Paradox értetlenkedik, hogy a világ összes Paradox disztribútora közül a Trióda miért vállalta magára azt a missziót, hogy megvédi az embereket a kereskedőtől, hiszen az árak nyilvános közzététele nem teszi lehetővé, hogy a dealerek tisztességes és megfelelő mértékű nyereséget érjenek el, és ez más országokbeli disztributorokat is érinthet; VJ/97-121/2016. 39. sz. e-mail: Power azzal érvel, hogy két márka esetén (TechSon CCTV és Paradox Hellas tűzjelző), amiknek ő a kizárólagos forgalmazója, sikerült elérnie, hogy ne legyenek nyilvánosan elérhető internetes árak, így a telepítő cégek előnyben részesítik ezeket a márkákat, azonban ezt a Paradox-szal a Trióda miatt nem lehet megvalósítani

¹⁴⁶ VJ/97-121/2016. 26. sz. e-mail: a Power helyzetértékelése szerint 2009-ben, amikor még a Cadillac Holding Zrt. volt a Paradox vezérképviselője, a Paradox csak a kisebb rendszerek esetén volt versenyképes, a nagyobb rendszereket a versenytárs [üzleti titok] eszközeiből építik ki vagy a Paradox termékeket Szlovákiából és Romániából szerzik be a telepítők. A Power a [üzleti titok] / Paradox piaci súlyát 60-40%-ra tette. A WiFis-rendszerek körében a Jablotron igen elterjedt volt, a kisebb rendszereknél a lengyel Satel vált egyre népszerűbbé. A Powernek az volt a véleménye, hogy a Paradox részesedése nagymértékben növelhető lenne.; VJ/97-109/2016. 6. sz. melléklet: Paradox szerint az, hogy nagyon alacsony (nagykereskedelmi) áron érhető el Paradox termékek jelszavas védelem nélkül, veszélybe sodorja a nagykereskedők által nyújtott szerviz és támogatás szolgáltatásokat, továbbá az európai disztribúciót és garanciális rendszert; VJ/97-109/2016. 6. sz. melléklet. Paradox szerint ha nem szűnik meg az a gyakorlat, hogy a Paradox termékek nem professzionális felhasználók számára, jelszó általi védelem nélkül hozzáférhető honlapokon is elérhetőek, az komoly károkat okoz a Paradox disztribútori hálózatnak és imázsának

¹⁴⁷ VJ/97-121/2016. 23. sz. e-mail: Power szerint a kedvezményes árlisták online elérhetősége árversenyhez vezet, ami tönkreteszi a márka értékét és a Power befektetéseit is, ezért javasolja, hogy a jövőben inkább hozzáadott-érték alapú versenyt folytassanak

V.4. Harmadik felek nyilatkozatai

93. A vizsgálat az eljárás alá vontak egyes viszonteladó és/vagy telepítő partnereit is nyilatkoztatta¹⁴⁸ az eljárás alá vontak vizsgált magatartásait illetően. A válaszok értelmében a partnerek nagyrészt Magyarországról szerzik be a Paradox termékeket, néhányan¹⁴⁹ ennek indokaként megjegyezték, hogy a gyártó és/vagy disztribútorok a külföldről történő beszerzést nem engedélyezik. Az értékesítési terület, vevőkör vonatkozásában a 26 válaszadóból tízen nyilatkoztak¹⁵⁰ úgy kifejezetten (vagy implicite), hogy az értékesítés csak Magyarország területén lehetséges, és heten jelezték,¹⁵¹ hogy a vevőkört érintően vannak korlátozások (csak telepítők részére lehetséges illetve egyes cégek felé tilos). Nyolc vállalkozás¹⁵² továbbá előadta, hogy a Power egyedüli disztribútorrá válása rendkívül hátrányosan érintette, mivel viszonteladóként a Power nem hajlandó szerződést kötni vele.
94. Ami az árazással kapcsolatos elvárásokat illeti, a válaszadók közül 13 partner¹⁵³ erősítette meg, hogy a Trióda illetve a Power előírta a listaáron történő értékesítést és/vagy a telepítői ár alatti értékesítést, az árak nyilvános megjelenítését korlátozta. Heten azt is elismerték,¹⁵⁴ hogy a disztribútorok ezen elvárásoknak próbavásárlásokkal, szankciók alkalmazásával illetőleg kilátásba helyezésével (szállítás megtagadása, kedvezmény megvonása, szerződésbontás) próbáltak érvényt szerezni.
95. A Vagyonvédelem 2000 Kft. is megerősítette adatszolgáltatásában,¹⁵⁵ hogy az eljárás alá vontak (álnéven) próbavásárlásokat folytatnak az interneten, és gyári szám alapján visszakeresik, mely forgalmazó értékesített Paradox termékeket a „tiltott partnerek” részére. A kérdéses viszonteladót első alkalommal csak figyelmeztetik, majd csökkentik / megvonják viszonteladói kedvezményét, végül „kिलistázzák”.
96. A Novosec Kft. nyilatkozata¹⁵⁶ szerint a Paradox hazai disztribútorai, a Trióda és a Power kezdetektől fogva együttesen kialakított üzletpolitikájuk alapján nem szolgálják őt ki, annak ellenére, hogy mindazon feltételeket teljesíti, amit a disztribútorok másoknak a vásárlás feltételéül szabtak. A Power és a Trióda az EU-n belüli és kívüli beszerzéseket is letiltatta, így ezen országokból sem tud Paradox termékeket beszerezni. Sőt, a disztribútorok az esetlegesen Magyarországra külföldről bekerülő termékeket is igyekeznek „begyűjteni”. A Power és a Trióda a viszonteladóknak is megtiltotta (írásban majd szóban) a Novosec kiszolgáltatását, amit folyamatos próbavásárlásokkal ellenőriztek, és az így beazonosított viszonteladókat is sorra tiltották ki forgalmazási rendszerükből.

¹⁴⁸ VJ/97-21/2016. – VJ/97-46/2016.; 10. – 19. sz. kérdések

¹⁴⁹ VJ/97-72/2016., VJ/97-63/2016., VJ/97-54/2016.

¹⁵⁰ VJ/97-72/2016., VJ/97-53/2016., VJ/97-49/2016., VJ/97-57/2016., VJ/97-61/2016., VJ/97-60/2016., VJ/97-75/2016., VJ/97-65/2016., VJ/97-50/2016., VJ/97-54/2016.

¹⁵¹ VJ/97-69/2016., VJ/97-49/2016., VJ/97-63/2016., VJ/97-59/2016., VJ/97-61/2016., VJ/97-60/2016., VJ/97-54/2016.

¹⁵² VJ/97-76/2016., VJ/97-72/2016., VJ/97-63/2016., VJ/97-71/2016., VJ/97-59/2016., VJ/97-61/2016., VJ/97-60/2016., VJ/97-54/2016.

¹⁵³ VJ/97-67/2016., VJ/97-76/2016., VJ/97-69/2016., VJ/97-72/2016., VJ/97-49/2016., VJ/97-62/2016., VJ/97-63/2016., VJ/97-57/2016., VJ/97-61/2016., VJ/97-60/2016., VJ/97-65/2016., VJ/97-55/2016., VJ/97-54/2016.

¹⁵⁴ VJ/97-76/2016., VJ/97-72/2016., VJ/97-62/2016., VJ/97-63/2016., VJ/97-61/2016., VJ/97-60/2016., VJ/97-54/2016.

¹⁵⁵ VJ/97-19/2016.

¹⁵⁶ VJ/97-91/2016.

97. A Perfekt Alarm Bt. előadta,¹⁵⁷ hogy ha a helyzet nem változik, és csak a Power által szabott előnytelen feltételekkel lehet Paradox termékekhez jutni, akkor a piac beszűkül. A végfelhasználókat hátrányosan érintik a magasabb árak, és szűkülnek a szerviz lehetőségek is. Kifejtette, hogy a megelőző 5 évben korrekt kapcsolata volt a Triódával, aki nem korlátozta az általa preferált értékesítési csatornát. Amíg két forgalmazó volt, addig fennállt a versenyhelyzet, ez azonban a Power kizárólagosságával megszűnt.

VI.

Az eljárás alá vontak álláspontja

VI.1. Az eljárás alá vontak Alapeljásában kifejtett álláspontja

VI.1.1. Paradox Bahama

98. A Paradox Bahama elismerte,¹⁵⁸ hogy [üzleti titok] A vállalkozásnak ugyanakkor sem lehetősége, sem szándéka nem volt arra, hogy a disztribútorok eladásainak földrajzi irányát ellenőrizze. A nyelvi beállítások változtatásával kapcsolatban előadta, hogy eredetileg angol, francia és spanyol nyelvekkel konfigurálta a gyártó a termékeket, és a disztribútorok kötelessége volt, hogy a szükséges fordításokkal ellássák azokat. Később azonban a régebbi termékek korlátozott tárhelye miatt szűkíteni kényszerült a nyelvi választékot, hogy a működéshez nélkülözhetetlen új szoftvereket tárolni tudják. Ettől kezdve a megrendeléskor kell beállítani, hogy milyen nyelvi konfigurációval kéri az adott terméket (például egy Magyarországon élő német nyelvű vevő vásárolhat Magyarországon német nyelvi beállítással rendelkező terméket).
99. A Paradox Bahama tagadta, hogy meghatározta volna a disztribútorok kötelező viszonteladási árait. [üzleti titok] Szintén tagadta, hogy lenne olyan elvárás a részéről, hogy a disztribútorok a viszonteladói árakat ne tegyék közzé. A disztribútorok ugyanakkor saját beszerzési áraikat természetesen nem teheték közzé, nem közölhették harmadik féllel, hiszen az az adott disztribútor és a Paradox Bahama üzleti titkát képezte.
100. Összességében a vizsgált magatartásokkal kapcsolatban álláspontja szerint megállapítható, hogy magatartása teljes mértékben megfelel a magyar és az uniós versenyjogi előírásoknak. Egyrésztől nem alkalmazott semmilyen továbbeladási árakat érintő rendszert, másrészt [üzleti titok], ráadásul az aktív értékesítés tilalma nem minősül kőkemény versenykorlátozásnak, a Paradox termékek részesedése pedig 30% alatti (a 10%-ot sem éri el). Végül, a nyelvi konfigurációk beállításával nem törekedett a piac mesterséges felosztására.
101. Az eljáró versenytanács előzetes álláspontjára tett írásbeli¹⁵⁹ és szóbeli (a tárgyaláson kifejtett)¹⁶⁰ észrevételeiben a Paradox Bahama az eljárás megszüntetését kérte. Az eljáró versenytanács ugyanis álláspontja szerint tévesen határozta meg az érintett piacot és a Paradox piaci részesedését, ennél fogva a Paradox piaci erejével kapcsolatos állítások is megalapozatlanok. Az előzetes álláspont helytelenül alkalmazza az uniós jogban a különösen súlyos horizontális kartellekkel kapcsolatban kialakult azon joggyakorlatot,

¹⁵⁷ VJ/97-60/2016.

¹⁵⁸ VJ/97-119/2016.

¹⁵⁹ VJ/97-225/2016., VJ/97-245/2016.

¹⁶⁰ VJ/97-232/2016.

miszerint a releváns piacot a megállapodás tárgyát képező termékekre, szolgáltatásokra szűkítve lehet / kell meghatározni. A jelen esetben ugyanis vertikális megállapodásokról van szó, így megkerülhetetlen a keresleti és kínálati helyettesíthetőség elemzése. A keresleti helyettesítés körében azonban a GVH csak néhány piaci szereplő megkeresésre adott válasza alapján von le következtetéseket, azonban ez nélkülöz minden objektivitást, mivel a megkérdezett piaci szereplők kiválasztásának szempontjai kapcsán nem került igazolásra, hogy arra a reprezentativitás igényével került sor, továbbá a kérdésfeltevés módja sem felelt meg a tárgyilagosság, egyértelműség követelményének. Kifogásolta azt is, hogy a helyettesíthetőség vizsgálatára nem az eljárás tárgyát képező Paradox termékek szintjén, azok vevői (azaz a viszonteladók, telepítők) szemszögéből, hanem az azokból felépíthető rendszer vonatkozásában, a végső felhasználók szempontjából került sor, ugyanakkor a végső fogyasztókra belüli szegmensek (lakossági, kis / közepes, illetőleg nagyvállalati célú felhasználás) esetleges elkülönítésének szükségessége sem lett feltárva. Sémlemezte, hogy a kínálati helyettesítés elemzése egyáltalán nem történt meg, s hivatkozott az Európai Bizottság gyakorlatára,¹⁶¹ amely alapján álláspontja szerint nem lehet megállapítani azt, hogy a riasztótechnikák, beléptető rendszerek, tűzriasztók és kamerás rendszerek elkülönült érintett piacokat alkotnának. Hozzátette, hogy a földrajzi piac meghatározása sem történt meg, az implicite feltételezhető nemzeti piacdefiníció mellett ugyanakkor értelmezhetetlen a passzív értékesítés korlátozásának kifogásolása, hiszen ha a hazai értékesítést nem helyettesítheti az import (illetve fordítva), akkor a verseny korlátozása fogalmilag kizárt. Ha viszont elismerjük az export / import helyettesítő szerepét, akkor az érintett földrajzi piac határait is szélesebben kell megvonni (regionális, uniós vagy globális szinten).

102. A Paradox Bahama hangsúlyozta, hogy a fentiekén túl még az előzetes álláspontban – egyébként helytelenül – definiált érintett piac mérete sem került kellő pontossággal meghatározásra, tekintve, hogy az előzetes álláspontban azonosított számos jelentős versenytárs közül mindössze hat piaci szereplő adatai alapján készült becslés a piac méretére és a Paradox piaci részesedésére vonatkozóan. Ezen versenytársak adatai azonban nem feltétlenül tükrözik valódi súlyukat, hiszen vannak köztük olyanok is, akik tényleges értékesítési tevékenységet nem, csak kereskedelmi koordinációs feladatokat látnak el, így bevételeik is nyilván csak ennek ellenértékét tartalmazzák. A piaci szereplőknek a Paradox piaci részesedésével kapcsolatban megadott „becslései” szintén nem vehetők figyelembe, mivel azok minden alapot nélkülöznek, amit önmagában az is jelez, hogy a válaszadók a Paradox piaci részesedését a lehető legváltozatosabb módon helyezték el a skálán (2% és 80% között). Mindezekre tekintettel a Paradox Bahama véleménye szerint a Paradox piaci részesedésének időbeli alakulására, illetve annak 10, 15, 20 vagy 30%-os küszöbértékeket meghaladó voltára, a küszöbértékek átlépésének időpontjára vonatkozóan sem vonhatóak le megalapozott következtetések, mely kétségeket az Alkotmánybíróság és az Európai Bíróság gyakorlatának megfelelően az ügyfél javára kell értékelni.
103. Az értékesítési terület földrajzi alapú korlátozása kapcsán kifejtette, hogy a tekintetben nincsen különbség a Paradox Bahama és az eljáró versenytanács álláspontja között, hogy a Paradox Bahama az aktív értékesítést tiltó, kizárólagos értékesítési hálózatot hozott létre Magyarországon, ez azonban mind a Tpv-t., mind az EUMSZ. alapján alapvetően jogszerű. Mivel pedig valamennyi magyarországi disztribútor jogosult volt az ország teljes

¹⁶¹ M.3396 Group Falck / Securicor, M.913 Siemens / Electrowatt

területén értékesíteni, a Tpv. 1. §-ának a törvény területi hatályával kapcsolatos rendelkezéseire is figyelemmel e körben legfeljebb az uniós jog lehet alkalmazható, az esetleges korlátozások EGT tagállamok közötti érvényesülése esetén. Ugyanakkor azt a versenyhatóságnak kell bizonyítania, hogy az értékesítési tilalom nem kizárólag az aktív, hanem a passzív értékesítésekre is vonatkozik, s ez a jelen esetben álláspontja szerint elmaradt. Az előzetes álláspont ugyanis arra alapítja a passzív értékesítés korlátozását, hogy a szerződéses klauzula nem rögzíti egyértelműen, hogy a korlátozás csak az aktív értékesítésekre vonatkozik, az értékesítési tilalom érvényesítésének módja pedig arra utal, hogy a passzív értékesítés is tiltott volt. A Paradox Bahama érvelése szerint a disztribútori szerződések 1.B pontjának első – azaz (f) – pontja a disztribútorok tevékenységét mint aktív értékesítési tevékenységet (active promotion and sale) határozza meg, így a soron következő további kötelezettségek is értelemszerűen erre az aktív értékesítési tevékenységre vonatkoztak. A megállapodás valós tartalma emiatt – a felek nyilatkozata mellett – alkalmazásának gyakorlatát vizsgálva tisztázható. E körben a Paradox Bahama kifejtette, hogy az EGT-n kívüli államokat (Szerbia, Honduras) érintő esetleges piacfelosztás semmilyen bizonyító erővel nem rendelkezik az uniós jog hatálya alá tartozó területeken érvényesülő gyakorlatra nézvést, az előzetes álláspont által hivatkozott további bizonyítékok (e-mailek, nyomon követési és szankcionálási erőfeszítések) kapcsán pedig nem állapítható meg egyértelműen, hogy azok valóban passzív értékesítéssel szembeni fellépés eredményeit tükrözik, és egyébként is csak a 2011 július – november, valamint a 2014. június – 2015. augusztus időszakot érintik, így ezen időszakokon kívül jogsértés megállapítására nincs lehetőség, tekintve, hogy a két időszak között eltelt két és fél évnyi szünet a joggyakorlat¹⁶² alapján egyértelműen megszakította a magatartást. Ez utóbbi körülmény egyben azzal a következménnyel is jár, hogy a 2011. évvel kapcsolatban jogsértés elévülés folytán sem állapítható meg. Végezetül hangsúlyozta, hogy feltéve de meg nem engedve, hogy az előzetes álláspontban megfogalmazott koncepció helytálló, a magatartás akkor sem sértett magyar közérdeket, a magyar versenyhatóság illetékességi területén belül negatív hatással nem járt.

104. A viszonteladói árak meghatározásával összefüggésben a Paradox Bahama utal arra az előzetes álláspont által is elismert körülményre, hogy a disztribútori szerződések nem tartalmaztak előírásokat a telepítői árak tekintetében, illetve hogy a Paradox Bahama nem kívánt részt venni a fogyasztói árak meghatározásában, amiből álláspontja szerint az is következik, hogy a telepítői árakba való beleszólás sem állhatott érdekében. Ennek ellenkezőjét a Paradox Bahama érvelése szerint a Power és a Trióda nyilatkozata sem támasztja alá, és a Power által készített, 2010. évi levéltervezet¹⁶³ sem. A Power nyilatkozata¹⁶⁴ úgy értelmezendő, hogy aszerint a Paradox Bahama nem határozta meg a viszonteladói árat, mindössze azt boncolgatta, hogy a listaár mínusz 20%-os telepítői ár teljesen életszerű. Ez pedig legfeljebb ajánlásnak tekinthető, ami versenyjogi szempontból nem kifogásolható. A Trióda nyilatkozata¹⁶⁵ a Paradox Bahama érvelése szerint szintén nem támasztja alá az előzetes álláspont következtetését, mivel a nyilatkozatból nem olvasható ki, hogy az árak leszállítását a Paradox Bahama milyen eszközzel (pl. az árak ajánlásával vagy minimális árrés rögzítésével) kívánta elérni,

¹⁶² E körben hivatkozik a T-18/05. sz. IMI kontra Bizottság ügyben hozott ítéletre [ECLI:EU:T:2010:202]

¹⁶³ VJ/97-121/2016. 47. sz. dokumentum

¹⁶⁴ VJ/97-132/2016.

¹⁶⁵ VJ/97-131/2016.

ráadásul a Paradox Bahama ebbéli tevékenységére is csak a 2010. évet illetően utal a nyilatkozat. A 2010. évi levéltervezet kapcsán hangsúlyozza, hogy annak elküldésére vonatkozó bizonyíték nem áll a GVH rendelkezésére, s vitatja, hogy ezt a Paradox Bahama valaha is megkapta volna. Ennél fogva nem volt lehetősége az abban foglaltaktól való elhatárolódásra vagy az üzenet tartalmi tévedéseinek korrekciójára, így az irat csak a Power azt megfogalmazó képviselőjének írás közbeni gondolatait tükrözi, s abból arra vonatkozó következtetés nem vonható le, hogy a Power és a Trióda vagy a Power és a Paradox Bahama között valóban létrejött-e megállapodás a telepítői árrés nagyságáról. Hivatkozik a versenytanács által a VJ/103/2014. és VJ/22/2015. számú ügyekben kialakított azon joggyakorlatra, melyek értelmében egyetlen, más alternatív jelentéssel is felruházható bizonyíték alapján jogsértés nem állapítható meg. Különösen nem megalapozott egyetlen, 2010-re vonatkozó pontszerű bizonyíték alapján a 2009-2018 közötti teljes időszakra vonatkozóan a jogsértés kimondása.

105. Az internetes értékesítés korlátozásával összefüggésben a Paradox Bahama előadta, hogy az előzetes álláspont tévesen helyezi középpontba a végső fogyasztót olyan megoldások kapcsán, amelyek a nagykereskedői szintre vonatkoznak, így nem érintik a végső fogyasztók tájékozódási és beszerzési lehetőségeit. Kiemelte továbbá, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 101. cikke (3) bekezdésének vertikális megállapodások és összehangolt magatartások csoportjaira történő alkalmazásáról szóló, 2010. április 20-i 330/2010/EU bizottsági rendelet¹⁶⁶ (a továbbiakban: Vertikális rendelet) 4. cikk b) pontjának ii. alpontja szerint egy vertikális megállapodásban jogszerűen korlátozhatóak valamely termék nagykereskedői abban, hogy végső felhasználók számára értékesítsenek, ezért a Paradox Bahama mind disztribútorai, mind pedig azok viszonteladó partnerei számára előírta a végső fogyasztóknak való értékesítéstől való tartózkodást, mivel értékesítési stratégiája szerint csak a telepítő cégeken keresztüli értékesítés garantálja a termék minőségi felhasználását. Az előzetes álláspont által megfogalmazott elvárás egyenértékű azzal, mintha a gépjármű gyártók számára kötelező lenne feltüntetni, hogy milyen áron értékesítik az alkatrészeket a szervizeknek, hogy ezáltal viszonyítási pontot nyújtsanak a fogyasztóknak. Az előzetes álláspont továbbá megtévesztő módon igyekszik összemosni a Paradox Bahama gyakorlatát az internetes értékesítés általános tilalmával, és tévesen minősíti a Paradox Bahama gyakorlatát különösen súlyos korlátozásnak, mivel az nem is hasonlít a Vertikális iránymutatás 52. pontjában felsorolt kikötésekhez. Ha viszont ezen korlátozások nem minősülnek különösen súlyos korlátozásnak, akkor csak annyiban merülhet fel velük kapcsolatban a jogsértés lehetősége, amennyiben a Paradox Bahama piaci részesedése meghaladja a 30%-ot, ez viszont álláspontja szerint a fentebb kifejtettek alapján nem igazolt.
106. A Paradox Bahama kifogásolja, hogy az eljáró versenytanács a versenyjogi értékelés keretében nem végezte el a verseny érzékelhető mértékű korlátozásának elemzését, hanem csak általános, policy jellegű hivatkozásokat tett, illetve felsorolta az ezekben megjelenő, potenciálisan versenykorlátozó hatásmechanizmusokat; anélkül minősítve versenykorlátozó célúnak vagy súlyosan versenykorlátozó hatásúnak egyes magatartásokat, hogy azok objektív céljáról és hatásáról érdemben megnyilatkozzon. A

¹⁶⁶ A Bizottság 330/2010/EU rendelete (2010. április 20.) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 101. cikke (3) bekezdésének vertikális megállapodások és összehangolt magatartások csoportjaira történő alkalmazásáról [HL L 102, 23.4.2010, p. 1–7]

Paradox Bahama vitatja továbbá, hogy a Kormányrendeletnek és a Vertikális rendeletnek a Tpv. 11. §-ában és az EUMSZ. 101. cikk (1) bekezdésében foglalt tilalom alóli „automatikus” mentesülési eseteket meghatározó rendelkezései alóli kivételek automatikusan tiltottnak nyilvánulnának – ezekkel kapcsolatban álláspontja szerint egyedileg kell vizsgálni, hogy sértik-e a Tpv. 11. §-át, illetve az EUMSZ. 101. cikkét.

107. A Paradox Bahama a fentiekén túlmenően irrelevánsnak tartja az előzetes álláspontban a viszonteladási árak rögzítése kapcsán hivatkozott európai jogeseteket, és utal arra, hogy a szakirodalomban a vertikális megállapodások egyik leginkább vitatott kérdése annak megítélése, hogy a viszonteladási árak rögzítését lehet-e cél szerinti jogsértésnek tekinteni. E körben kiemeli a márkák közötti verseny szerepét, annak elsődleges jelentőségét a márkán belüli verseny korlátozásmentességéhez fűződő érdekhez képest.
108. Hozzátette, hogy az előzetes álláspont 160. pontjában a Paradox Bahama kapcsán megfogalmazott koncepció valamiféle AC Treuhand alapú felelősségnek tűnik, amikor azt állítja, hogy a telepítői árak rögzítésével kapcsolatos jogsértés a Paradox Bahama tudtával, egyetértésével és közreműködésével jött létre. Álláspontja szerint ugyanakkor ilyen összefüggésben, vertikális viszonylatban a közreműködés mint olyan nem értelmezhető, egy megállapodásnak vagy részese egy vállalkozás, vagy nem. A Paradox Bahama az irányadó jogszabályok alapján jogosult árajánlásokat megfogalmazni, s az eljáró versenytanácsnak kellene bizonyítékokkal alátámasztani, hogy a jelen ügyben nem ajánlásról volt szó. Az, hogy a Paradox Bahama állítólagosan tudott az ár rögzítésről, még nem jelenti az involválódását, s ennek ellenkezőjének igazolására az egyetlen el nem küldött levéltervezet sem alkalmas. Továbbá, az egyezségi nyilatkozat sem rendelkezik e körben elegendő bizonyító erővel a Paradox Bahama-val szembeni jogsértés megállapíthatóságához, figyelemmel a Trióda érdekeltiségére és Paradox Bahama-val szembeni elfogultságára.
109. Az internetes értékesítés korlátozása kapcsán a Paradox Bahama kifejti, hogy az árak nyílt feltüntetésének hiánya nem egyenértékű az internetes értékesítés tilalmával, előbbi legfeljebb megnehezítheti az árak összehasonlítását vagy az ár megismerését (mivel egyedi ajánlat kérését teszi szükségessé), de a termék ettől még megvásárolható marad. Jelentős számú olyan weboldal található az interneten, amelyek egyedi árajánlat kérésére hívják fel a fogyasztót. Az egyedi árajánlatok pedig álláspontja szerint az internetes értékesítésben egyébként igen elterjedt, a szakirodalom szerint akár 20-25%-os árkülönbségeket is eredményező dinamikus árképzésnek feleltethetők meg, amelyet korábban soha egyetlen hatóság sem minősített cél szerinti jogsértésnek, hatás-alapú vizsgálatra pedig jelen eljárásban nem került sor. Cél szerinti versenykorlátozásnak a joggyakorlat értelmében csak az internetes értékesítés teljes tilalma minősülhetne, de még ez sem jelenthet olyan elvárást, hogy az internetes értékesítést minden körülmények között lehetővé kell tenni vagy elő kell segíteni, vagy hogy az alatt csak annak legtriviálisabb formáját (termék kiválasztása, kosárba helyezése és megvásárlása) lehetne érteni. A Paradox Bahama szerint minden vállalkozás számára biztosítani kell, hogy maga dönthesse el az általa optimálisnak tartott értékesítési stratégiát, terjesztési módot, s kiemelte, hogy egyes értékesítési formák per definitionem kizárják az internetes csatornát (ld. pl. a kizárólag az ún. HoReCa szegmensbe¹⁶⁷ szállított termékeket). Mindezek alapján a Paradox Bahama álláspontja szerint nem alkalmazható a Pierre-Fabre ügy objektív

¹⁶⁷ A HoReCa szegmens a vendéglátóipari egységeket (Hotels, Restaurants, Cafes / Catering) takarja.

igazolást előíró megközelítése, hanem az eljáró versenytanácsnak kell bizonyítania, hogy a kérdéses megoldás érzékelhető mértékben korlátozza a versenyt. E körben pedig nem lehet túlértékelni az ár mint versenyméret fontosságát, különösen a potyautas versenyzésre különleges lehetőséget biztosító online térben; a fogyasztók számára sokkal inkább az ár-érték arány meghatározó.

110. A minőség biztosítása érdekében a Paradox Bahama egy olyan forgalmazási rendszert alakított ki, amelyben igen dinamikus és innovatív értékesítési tevékenységet várt el disztribútoraitól, ami részükről jelentős beruházások elvégzését igényelte. A technikailag összetett, bizalmi terméknek minősülő riasztóberendezések értékesítési színvonalának fenntartása megkövetelte továbbá, hogy a viszonteladók számára is számos – objektív és diszkriminációmentes – minőségi követelmény kerüljön megfogalmazásra. Az ennek keretében megvalósított beruházások jelentős hozzáadott értéket képviseltek a fogyasztók számára, s ezen fogyasztói elégedettség fenntartása érdekében támogatta a Paradox Bahama a disztribútorok azon törekvéseit, hogy a nagykereskedők végfelhasználók számára történő értékesítési tevékenységét és a végfelhasználói árak webshopokban való publikálását visszaszorítsák, mivel a beruházások fenntarthatóságát kérdőjelezte meg egyes viszonteladók potyázása, ami hosszú távon a márkák közötti verseny intenzitására és a fogyasztói jólétre is negatív hatást gyakorolt volna. A Paradox termékek előzetes álláspontban is elismert piaci részesedésének növekedése azt mutatja, hogy a kínált többletszolgáltatások a fogyasztók számára is vonzóak voltak, és bőven ellensúlyozták az azokat finanszírozó magasabb végfelhasználói árakat. Végezetül a Paradox Bahama vitatta, hogy az előzetes álláspontban javasolt, kevésbé versenykorlátozó megoldási lehetőségek valódi alternatívát jelenthetnének, mivel nem képesek biztosítani a szükséges beruházások finanszírozhatóságát.
111. Álláspontja szerint a Trióda egyezségi eljárás keretében tett nyilatkozatai is alátámasztják a jogsértés hiányát. Az értékesítési terület földrajzi alapú korlátozása kapcsán utal a Trióda azon előadására, miszerint a Paradox Bahama disztribútori szerződés megkötésekor megfogalmazott egyetlen elvárása az volt, hogy a Trióda kizárólag Paradox termékeket forgalmazhat, ami arra utal, hogy a felek szándéka nem terjedt ki semmilyen egyéb korlátozásra, hiszen akkor annak is a szerződés részét kellett volna képeznie. A Trióda emellett kifejtette, hogy nem kereste meg öt külföldi vevő, illetve a megkeresések száma jelentéktelen volt, adatszolgáltatásában pedig később bemutatta, hogy – erre vonatkozó megkeresés esetén – disztribútori időszaka alatt folyamatosan kiszolgált külföldi érdeklődőket. Ez pedig a Paradox Bahama szerint egyértelműen igazolja, hogy a Trióda külföldi vevők megkeresése esetén szerződés szerűen tudott Paradox termékeket exportálni, és ez ellen a Paradox Bahama nem lépett és nem is léphetett fel, hiszen a szerződés is csak az aktív exportot tiltotta. Figyelemmel arra, hogy a vizsgált időszakban a Trióda kizárólag Paradox termékeket értékesített, nyilvánvalóan nem kockáztatatta volna a disztribútori szerződés felmondását azzal, hogy aktív értékesítést folytat külföldre, ami szintén alátámasztja, hogy a disztribútori szerződés kizárólag az aktív exportot tiltotta.
112. A Paradox Bahama szerint a Trióda nyilatkozatai a viszonteladói árak meghatározása kapcsán is cáfolják az előzetes álláspontban foglaltakat: a Trióda az egyezségi meghallgatáson előadta, hogy a viszonteladói árakra vonatkozó korlátozás a gyakorlatban nem érvényesült, illetve hogy csak nagyobb eltérések esetén lépett fel a partnereivel szemben, akkor is jellemzően a Power jelzésére. A nyilatkozat tehát semmilyen formában

nem utal a Paradox Bahama-ra, így cáfolja az előzetes álláspont azon következtetését, hogy a Paradox Bahama bármilyen módon felelős lenne az állított árrögzítésekért. Hasonlóképpen cáfolja a Trióda nyilatkozata az online értékesítés korlátozását. A Trióda ugyanis akként fogalmazott, hogy később „jelentkezett az az igény, hogy listaárak sem szerepelhetnek a honlapon, ekkor tért át a regisztrációt igénylő rendszerre.” Az „igény” ugyanakkor legfeljebb egyoldalú ajánlásként értelmezhető, másfelől ez csak a listaárak közzétételének hiányára vonatkozott, s nem a végfelhasználók kiszolgáltatásának megtagadására. A Trióda adatszolgáltatása emellett egyértelművé teszi, hogy a teljes disztribútori időszak során a végfelhasználók tudtak Paradox termékeket online vásárolni.

113. A Paradox Bahama észrevételeiben megkérdőjelezte továbbá az egységes jogsértés megállapíthatóságát, különös figyelemmel a vizsgált magatartások sporadikus jellegére, az ebből fakadó elévülésre.
114. Kifejtette még, hogy a kilátásba helyezett bírság összege eltúlzott, mivel nem veszi figyelembe, hogy az egyes, megállapítani tervezett jogsértések csak a vizsgált időszak egy részében álltak fenn, illetve nem vonatkoztathatóak a teljes Paradox termékkörre. Az állítólagos export-tilalom kapcsán tekintettel kell lenni arra is, hogy az kizárólag azon piaci volument érinthette, amely az export-tilalom hiányában generálódott volna, ez pedig általános piaci tapasztalatok alapján legfeljebb a teljes forgalom 5%-a. Az internetes értékesítés korlátozására vonatkozó jogsértés csak a lakossági felhasználásra szánt termékek tekintetében értelmezhető, a telepítői árak meghatározása pedig csak a telepítőknek értékesített termékek vonatkozásában érvényesülhetett.
115. A jogsértés súlya körében a Paradox Bahama kéri figyelembe venni, hogy nem a horizontális kartellekkel egy kategóriájú, „különösen súlyos” jogsértésekről van szó, hanem alapvetően a hatékonyság növelését, a magasabb szintű szolgáltatás biztosítását célzó megállapodásokról. Szintén nem lehet figyelmen kívül hagyni véleménye szerint, hogy a vizsgált kikötések nem a végfelhasználói szintet, hanem a professzionális, alkuerővel rendelkező nagykereskedőket és viszonyteladókat érintették, ennél fogva a verseny kevésbé érzékeny dimenzióira vonatkozhattak. A Paradox termékek állítólagosan magasabb piaci részesedése kapcsán visszautalt arra, hogy álláspontja szerint ez a körülmény a piacmeghatározással és a piaci részesedések számításával kapcsolatos kifogásai miatt nem vehető figyelembe súlyosító körülményként.
116. A Paradox Bahama előadása szerint az előzetes álláspontban említett súlyosító körülmények figyelembe vétele nem megalapozott, mivel a Bírságközlemény csak a magas szintű felróhatóságot rendeli súlyosító körülményként figyelembe venni (kis, közepes vagy kiemelt súllyal), miközben az előzetes álláspont a Paradox Bahama felróhatóságát közepes szintűnek értékeli. Ettől függetlenül vitatja, hogy a Vagyongvédelem 2000 Kft. versenyjogi aggályainak ismerete megalapozná annak megállapíthatóságát, hogy a Paradox Bahama a jogsértő magatartásának tudatában volt, hiszen egyetlen piaci szereplő sem rendelkezik hatáskörrel annak megállapítására, hogy mely magatartások minősülnek versenykorlátozónak. Ezt támasztják alá a GVH által nagy számban elutasított panaszok és bejelentések is, amelyek mind valamely piaci szereplő hasonló meggyőződése ellenére kerülnek – jogellenesség hiányában – mellőzésre. Különösen nem tekinthető nyilvánvalónak a vertikális megállapodások esetleges jogsértő jellege, figyelemmel azok objektíven pozitív hatásaira és a Paradox Bahama forgalmazási rendszere által elérni kívánt, a márkák közötti versenyt erősítő célokra. Szintén nem vehető figyelembe súlyosító körülményként a Paradox Bahama

tulajdonosának és vezetőjének részvétele, mivel ő egy common law jogrendszerben honos vállalkozást irányít, amely jogrendszerek (ld. pl. USA, Kanada) eltérő megközelítést alkalmaznak mind a kizárólagossági megállapodások, mind a viszonteladói ár kérdése, mind az internetes értékesítés témaköre kapcsán. Végezetül, a Paradox Bahama akív, kezdeményező szerepe kapcsán utalt arra, hogy ez a szempont vertikális megállapodásoknál kevésbé releváns, mivel a vertikális kapcsolatokban eleve adott valamiféle kezdeményező szerepe az upstream piaci szereplőknek, ráadásul a konkrét ügyben ez a megállapítás az előzetes álláspontban fogalt tényállással sincs összhangban, amely rögzíti, hogy a Paradox Bahama a viszonteladói árak rögzítéséről legfeljebb tudomással bírt, közreműködött és egyetértett, míg az internetes értékesítés korlátozására a Power szorgalmazására került sor, abban a Paradox Bahama csak közreműködött.

117. Mindezek alapján kéri az eljárás megszüntetését, ennek hiányában a jogsértés szűk körben történő megállapítását és a bírság kiszabásától való eltekintést, vagy a tervezettnél alacsonyabb összegű, figyelmeztető jellegű szankció alkalmazását.

VI.1.2. Power

118. A Power hangsúlyozta, hogy a Paradox riasztó rendszerek vagyon- és életvédelmi célt testesítenek meg, kivitelezésük szakképesítést, hozzáértést és folyamatos továbbképzéseken elsajátítható naprakész tudást igényel. Amennyiben hozzá nem értő kézbe kerülve hibásan kerülnek kiépítésre, annak súlyos következményei lehetnek. Mivel a vagyonvédelmi rendszerekre vonatkozóan a kivitelezést végzők szakképesítési követelménye nem szabályozott, ezért a Power azáltal kívánta elkerülni a rendszer helytelen alkalmazását, hogy a Paradox termékek árának önálló, hozzáadott szolgáltatás nélküli árának feltüntetését szerződéseiben korlátozta, amely megfontoláshoz pedig kizárólag a lakossági fogyasztók érdekei vezették.¹⁶⁸ A gyártónak is fontos, hogy a termékek szakszerűen legyenek beépítve, ellenkező esetben a felmerülő hibák, téves riasztások rontanak a márka imázsát. Hozzátette, hogy ha mindenki nyilvánosságra hozná, hogy mit árul, az megkönnyítené a betörők munkáját.¹⁶⁹
119. A Power álláspontja szerint a fogyasztók számára egyébként sem lényeges a riasztóberendezések egyedi ára, hiszen azok valójában a fogyasztók által igényelt riasztórendszer mint termék alkatrészeinek minősülnek (ellentétben például a kamerákkal, amelyek nem csak riasztórendszerekben használatosak, hanem önálló funkciókkal is rendelkeznek, így azok árai nyilvánosak). Hangsúlyozta, hogy a riasztórendszer egy komplex termék, amelynek csak az alkotóelemei, alkatrészei kaphatók meg a biztonságtechnikai nagykereskedésekben. Rendszerré, végtermékké attól válik, hogy a telepítők szakszerűen, a végfelhasználó igényeit, a vagyonvédelmi szempontokat, a jogszabályokat és a szakmai szabályokat figyelembe véve megtervezik és kivitelezik. Ennek a végterméknek az árát a telepítő a végfelhasználóval kötött szerződésben határozza meg, amely a Power számára nem ismert, azt semmilyen módon nem befolyásolja, nem is tudja befolyásolni.¹⁷⁰
120. Hasonlóképpen, a Paradox Bahama semmilyen formában nem határozta meg azokat a jellemzőket, hogy az általa gyártott, forgalmazott termékeket a Power milyen

¹⁶⁸ VJ/97-117/2016. (B/750-5/2016.)

¹⁶⁹ VJ/97-132/2016.

¹⁷⁰ VJ/97-12/2016.

ellenszolgáltatás fejében értékesítheti.¹⁷¹ Azon, általa írt levél tartalmával való szembesítést követően, amely szerint a Paradox Bahama-val és a Triódával kötött megállapodás értelmében a kedvezményes telepítói ár a listaár mínusz 20%, ugyanakkor a Power akként nyilatkozott, hogy ilyen szerződés nem volt közte és a Trióda között, a megállapodás a gyártó és az egyes disztribútorok között jött létre külön-külön. A Power elmondása szerint a Paradox Bahama a szerződéskötési tárgyalások során jelezte, hogy a disztribútorok főleg ne az árral, hanem a szolgáltatással versenyezzenek, és emeljék a gyártó / márka imázsát. A Power listaárai általában magasabbak voltak a Triódáénál. A Power tapasztalatai szerint a Trióda nem tett szolgáltatást a termék mögé, csak letörte az árakat.¹⁷²

121. Az árak megjelenítésének korlátozása kapcsán azzal érvelt, hogy a riasztó eszközök, berendezések ára, tekintettel azok fentebb ismertetett alkatrész jellegére, nagykereskedelmi árnak minősül, s a gyártó kérése volt, hogy ezek a nagykereskedelmi árak ne jelenjenek meg nyilvánosan. Ezt a célt szolgálta a kódolás alkalmazása. Ugyanakkor az egyes alkatrészekből összeállított (minta)rendszerek árára a tilalom nem vonatkozott.¹⁷³
122. Mivel a Paradox Bahama nem adott engedélyt a Powernek arra, hogy viszonteladói értékesítési jogát továbbadja, szerződéseiben kikötötte, hogy a viszonteladók csak telepítők felé értékesíthetnek.¹⁷⁴
123. Előadása szerint a Power a Paradox termékeket azért csak Magyarországon forgalmazza, mert a gyártóval kötött szerződése az e területen kívüli értékesítést kizárja.¹⁷⁵ Ennek oka, hogy az importőr feladata nem csak a termék (haszonnal való) továbbértékesítése, hanem a termék reklámozása, jó hírének megőrzése, növelése is. Ennek keretében olyan szolgáltatásokat nyújt, mint például fordítás, MABISZ-szal való minősíttetés, műszaki segítségnyújtás (oktatás, helpdesk, kipróbálási lehetőség) és szerviz tevékenység. Meglátása szerint éppen az lenne tisztességtelen, ha más vállalkozás úgy exportálhatna Magyarországra Paradox termékeket, hogy ezeket a feltételeket nem teljesíti.¹⁷⁶ Előadta, hogy hasonló szabályok érvényesek az EU más tagállamaiban is.¹⁷⁷
124. A Power kifejtette, hogy a szerződések a kezdetektől ugyanazt a célt szolgálták, csak a megfogalmazásuk vált pontosabbá az évek során.¹⁷⁸
125. Nyilatkozata szerint együttműködés közte és a Trióda között soha nem létesült, az importőri jog megszerzésétől kezdődően éles versenyben végezték tevékenységüket. Megállapodást vagy szerződést semmilyen tekintetben; sem szóban, sem írásban nem kötöttek egymással, a társaságok között sem üzleti, sem egyéb kapcsolat nem állt fenn.¹⁷⁹

¹⁷¹ VJ/97-118/2016.

¹⁷² VJ/97-132/2016.

¹⁷³ VJ/97-132/2016.

¹⁷⁴ VJ/97-132/2016.

¹⁷⁵ Hozzátette ugyanakkor, hogy a szerződés azt nem korlátozza, hogy Magyarország területén belül más országban bejegyzett vagy ott működő vevők megrendelést eszközöljenek. (VJ/97-118/2016.)

¹⁷⁶ VJ/97-12/2016.

¹⁷⁷ VJ/97-118/2016.

¹⁷⁸ VJ/97-132/2016.

¹⁷⁹ VJ/97-117/2016. (B/750-5/2016.)

126. Az eljáró versenytanács előzetes álláspontjára tett írásbeli¹⁸⁰ és szóbeli (a tárgyaláson kifejtett)¹⁸¹ észrevételeiben a Power előrebocsátotta, hogy a jelen eljárás szempontjából fontos figyelembe venni, hogy a riasztórendszerek a vagyonvédelem mellett a testi épség és az élet védelmét is szolgálják, a szakszerűtlen bekötésnek számos kockázata lehet, és a biztonságtechnikai kereskedésekben riasztórendszert nem lehet vásárolni, csak annak alkatrészei érhetőek el, termékké a telepítők általi szakszerű tervezést és kivitelezést követően válnak, így az árat is a telepítők határozzák meg. Éppen ezért a biztonságtechnikai termékeket csak hatósági engedély birtokában lehet forgalmazni, amit Magyarországon a MABISZ ad ki, illetve telepítést, szerelést, beüzemelést csak megfelelő szakmai képesítéssel rendelkező, regisztrált gazdasági társaságok végezhetnek, amiről naplót is kell vezetniük. Utalt arra is, hogy bár a Power egy kereskedő, de komoly hozzáadott értéket teremt a termékekkel kapcsolatos műszaki tanácsadás, technikai support formájában.
127. Az érintett piac meghatározása kapcsán a Power kiemelte, hogy annak során az SzVMt. rendelkezéseiből, fogalmi rendszeréből kell kiindulni, amely a vagyonvédelem körébe sorolja a riasztóberendezések mellett a távfelügyeleti rendszereket, kamerarendszereket, beléptető rendszereket is. Álláspontja szerint helytelen továbbá a riasztóberendezések vizsgálatát kizárólag a lakossági célú felhasználásra szűkíteni, különös figyelemmel arra, hogy a vállalati és közületi célú felhasználás volumene és értéke is jóval jelentősebb lehet a lakosságinál, ugyanakkor ezt az eljáró versenytanács egyáltalán nem mérte fel. Ennek megfelelően a piaci részesedések számítása sem megalapozott, a piaci szereplők által adott becslések pedig szintén nem vehetők figyelembe, mivel a piac egy jelentős részére ők sem rendelkezhetnek rálátással (pl. import, vállalati, közületi beszerzések súlya). A Power hivatkozott arra, hogy a Paradox termékek 25-30%-os részesedését nem a piacra vonatkozóan adta meg, hanem saját éves forgalma tekintetében, s kiemelte, hogy ez az arány az elmúlt években nem változott érdemben, ami álláspontja szerint azt jelzi, hogy a Paradox termékek forgalma a piac egészének bővülési ütemével azonos mértékben nőtt, azaz nem mutatható ki, hogy a Paradox termékek részesedése a többi termék értékesítésének rovására növekedett volna, az értékesítésre a gyártó és a Power magatartásának semmiféle hatása nem volt. Kifogásolta továbbá, hogy a GVH nem tárta fel a Magyarországon kapható valamennyi riasztóberendezés forgalmi adatait, s vitatta a Paradox vezető piaci pozíciójával kapcsolatos megállapításokat, utalva arra, hogy tudomása szerint a Magyarországon működő német tulajdonú vagy kötődésű vállalkozások általában a német gyártók (pl. Bosch, Siemens) termékeit részesítik előnyben. Vitatta a GVH által megkeresett gyártók, forgalmazók értékesítési adatainak megbízhatóságát, mivel azokból álláspontja szerint nem derül ki, hogy pontosan mely termék- illetve vevőkörre vonatkoznak, illetve hogy csak az adatszolgáltatást teljesítő, magyarországi székhelyű entitás vagy az egész vállalkozáscsoport forgalmát tartalmazzák. Szintén kifogásolta, hogy a GVH nem kérte be valamennyi magyarországi telepítőtől az általuk kötelezően vezetendő telepítői naplókat, amelyekből megállapítható lett volna, hogy hány riasztórendszer kerül évente telepítésre, s azok milyen gyártótól származnak.
128. A Power a fentiekre tekintettel előadta, hogy a releváns piac feltárása nem történt meg kellő egzaktsággal, melynek következtében – a csekély jelentőség egyértelmű

¹⁸⁰ VJ/97-226/2016., VJ/97-270/2016.

¹⁸¹ VJ/97-232/2016.

kizárhatóságának hiányában – a versenyfelügyeleti eljárás folytatásának szükségességére vonatkozó következtetés sem lett volna levonható, figyelemmel a 30/2014. (IX. 30.) AB határozatban és a BH 2008.8.235. számú eseti döntésben foglalt azon alapelvre, hogy az ártatlanság vélelmének részeként a kétséget kizáróan nem bizonyított tények terhelt terhére való értékelésének tilalma a versenyfelügyeleti ügyekben is köti a hatóságot.

129. Az exportkorlátozással összefüggésben a Power kifejtette, hogy álláspontja szerint a GVH indokolatlanul tekintett el azon körülménytől, hogy a szabályozási környezet jellege, a riasztórendszerek bonyolultsága és a műszaki fejlődés követelménye miatt a disztribútorok által fenntartandó műszaki support magyar nyelven való elérhetősége, a MABISZ ajánlás elengedhetetlen volta és érvényességének földrajzi hatóköre, továbbá a jótállás, csere biztosításának kötelezettsége mind azt predesztinálják, hogy a riasztóberendezések értékesítése, telepítése nem határokon átívelő tevékenység. Kiemelte továbbá, hogy néhány forgalmazó nyilvánosan elérhető beszámolója alapján a riasztóberendezések exportja a teljes árbevétel 1%-át sem teszi ki, annak ellenére, hogy ezen társaságok számára nem tiltott a termékek exportja. Mindezek alapján a Power szerint megállapítható, hogy a magatartással esetlegesen érintett forgalom rendkívül csekély, nincs arra igény, hogy Magyarországon bárki külföldről szerezzen be riasztóberendezést. Az ellenkező irányú forgalom tekintetében előadta, hogy az aktív értékesítést a gyártóval kötött szerződés tiltotta számára, s megkeresés is mindössze egy alkalommal érkezett hozzá külföldről az elmúlt nyolc év alatt, azaz a külföldi értékesítésből esetlegesen származó forgalmi potenciál kimutathatatlan. E körben osztotta továbbá a Paradox Bahama azon véleményét, hogy az export értékesítés korlátozása kapcsán a közérdek fennállása megkérdőjelezhető.
130. Az árak nyilvánossága és az internetes értékesítés korlátozása kapcsán a Power előadta, hogy az árfeltüntetést és az internetes értékesítést a riasztórendszerek, mint termékek tekintetében soha nem korlátozta, törekvése mindvégig kizárólag arra irányult, hogy azon nagykereskedelmi árakat, amelyekben a Power az alkatrészeket értékesíti, ne lehessen nyilvánosságra hozni, hiszen ezek a Power üzleti titkának minősülnek. Mivel a Paradox termékek a riasztórendszerek alkatrészei, a riasztórendszerek piacára semmilyen torzító hatást nem gyakorol, ha a nagykereskedelmi árak nem nyilvánosak, mivel az egyedi rendszerek árazása egyedi ajánlatkérés alapján történik. Hangsúlyozta továbbá, hogy az alkatrészek összértéke a teljes riasztórendszer árán belül jellemzően csak kisebb súlyt képvisel, ezt azonban a GVH nem vizsgálta. A Power kiemelte azt is, hogy a bizonyítékokból is megállapíthatóan az interneten a Paradox termékek értékesítési ára folyamatosan nyilvános volt, a Power „felszólalásai” ezzel kapcsolatban hatástalanok maradtak, így a korlátozás nem valósult meg. Hozzátette, hogy mivel a Paradox termékek alkatrészeknek minősülnek, és a végtermék bonyolult tervezés és kivitelezés eredménye, amely munkafolyamatok jogszabályi előírások alapján csak engedéllyel rendelkező szakember által végezhetőek, nem helytálló az előzetes álláspont által hivatkozott analógia a légkondicionáló berendezések kapcsán, hiszen azok a forgalmazott állapotukban is működőképesek. Az alkatrészek árai pedig a Power szerint – példaként utalva a gépjármű alkatrészekre – semmilyen termék kapcsán nem nyilvánosak sehol a világon.
131. A továbbértékesítési ár meghatározását illetően a Power először is leszögezte, hogy valótlan és alaptalan, bizonyítatlan az előzetes álláspontban foglalt azon feltételezés, miszerint a Power és a Trióda között bármilyen áregyeztetés lett volna. Éppen

ellenkezőleg, a két disztribútor között éles verseny folyt, amit az is szemléltet, hogy a Paradox termékek ára az utóbbi 9 évben folyamatosan csökkent. Ennek alátámasztására csatolta a Trióda és a Power által alkalmazott telepítői árak eltérését szemléltető táblázatot. Hozzátette, hogy az előzetes álláspontban hivatkozott azon nyilatkozata, hogy a Paradox Bahama részéről létezett egy minimális árrés-elvárás, valójában inkább arra vonatkozhatott, hogy a Paradox Bahama a Power és a Trióda által neki írt panaszokra reagálva elismerte, hogy az éppen aktuális árrés alacsony. A Trióda ugyanis egy alkalommal az árakat levitte a beszerzési ár + 8-9%-os szintre, amit a verseny miatt a Powernek is követnie kellett, ezzel párhuzamosan ugyanakkor mindkét disztribútor panasszal élt a gyártó felé, azt kifogásolva, hogy a másik árrése nem elegendő a professzionális szolgáltatások nyújtásának fedezésére. Amikor pedig a Power a Triódával megegyezett abban, hogy a telepítők felé listaár – 20%-os áron értékesítenek, akkor annak kapcsán nem mellőzhető, hogy a listaár a két vállalkozásnál eltérő volt. Később ezt akként pontosította, hogy az árrésben a két disztribútor nem egyezett meg, hanem ez a piacon így alakult ki, de ez 2014-ben megváltozott, amikor a Trióda megemelte a listaárat, a telepítőknek ugyanakkor nagyobb kedvezményt biztosított.

132. A Power újfent kifejtette, hogy a telepítők által meghatározott végfelhasználói árak alkalmazását nem kívánta befolyásolni, csak a nagykereskedelmi árak üzleti titokként kezelését tartotta szükségesnek, mivel azoknak a fogyasztói árakhoz csak annyiban van köze, hogy utóbbi nem lehet alacsonyabb, mint a nagykereskedelmi ár. A Power alapvető célkitűzése a piac torzulását eredményező dömping árazás (azaz a beszerzési árat és termék értékesítéséhez, a vállalkozás működéséhez szükséges költségeket nem fedező árképzés) elkerülése volt, amely álláspontja szerint a versenyjogi gyakorlatban is tiltott magatartás. A Power elismerte, hogy a vidéki viszonteladói számára előírta, hogy egy minimális árszint alatt ne értékesítsenek, de azt elvárta tőlük, hogy a szolgáltatásaikkal versenyezzenek. Így a telepítő cégek nyilván attól rendelik meg a termékeket, akik jobb szolgáltatást nyújtanak számukra. A Power nyilatkozata szerint a minimális árak, árrés meghatározásában a Paradox Bahama nem vett részt.
133. Kifejtette, hogy álláspontja szerint a viszonteladókkal kötött szerződésai megfelelnek a Ptk. 6:376. §-ában foglalt, a jogbérleti (franchise) szerződés tartalmi és fogalmi elemeinek, azáltal, hogy a szerződés lehetővé tette a viszonteladóknak a szerzői és iparjogvédelmi jogvédelem alatt álló, Paradox gyártmányú riasztóberendezések forgalmazását, saját nevükben történő értékesítését, a termékek használatához, működéséhez, felszereléséhez és javításához szükséges ismeretekhez való hozzáférést. Ezt az a körülmény sem cáfolja, hogy a viszonteladó külön díj (franchise díj) megfizetésére nem volt köteles, hiszen a törvény rendelkezései diszpozitívak, azoktól való eltérés megengedett. Ebből fakadóan pedig a Power szerint az a következtetés vonható le, hogy jogszerűen határozta meg azt, hogy mi minősül dömpingárnak, azaz milyen érték alatt nem lehet értékesítenie a viszonteladóknak. Végezetül hivatkozott egy tanulmányra, amely szerint a viszonteladási ár alkalmazása „nem ördögtől való”, hiszen elsődleges célja a potyautas effektus kezelése, a megfelelő szintű kereskedői szolgáltatások biztosítása, így azt a versenyjog önmagában nem tiltja, hanem egy komplex értékelés alá vonja. A jelen eljárásban vizsgált magatartás szempontjából ez úgy értelmezendő, hogy a csak az értékesítésben érdekelt forgalmazók extra profitra tesznek szert amiatt, hogy a termékek bonyolultsága és folyamatos fejlesztése miatt szükséges továbbképzés és folyamatos support, illetve a reklámozás, MABISZ-ajánlás megszerzésének költségét úgymond „megspórolják”. A bejelentést tevő Vagyonvédelem

2000 Kft. tipikusan egy ilyen potyautas tevékenységet végző vállalkozás, akihez hasonlók tisztességtelen magatartása ellen a Power valóban mindent megtett, hiszen ezzel kárt okoztak számára.

134. Mindezekre tekintettel a Power kérte az eljárás megszüntetését. Amennyiben erre a GVH nem lát módot, és bírságot kíván kiszabni, az alábbiakat kérte figyelembe venni:

- a vizsgált magatartás a fogyasztókra, végfelhasználókra semmilyen hatással nem volt, gazdasági hátrányt nem okozott, illetőleg abból a Powernek gazdasági előnye nem származott;
- a Power a disztribútori szerződés alapján volt köteles eljárni, ami meghatározta számára az elvárt magatartási formákat, amelyektől való eltérés szankcionálásra került volna;
- forgalmának nem jelentős részét (30%-át) teszi ki a Paradox termékek értékesítése;
- alapvető érdek fűződik a riasztóberendezések szakszerű telepítéséhez, hiszen azok a vagyoni védelem mellett a testi épség és az élet védelmét is szolgálják;
- a passzív értékesítés tilalma kapcsán csak a teljes forgalom 0,3%-a, míg a viszonteladói ár meghatározása kapcsán a Paradox termékek forgalmának 2,6%-a vehető figyelembe releváns forgalomként;
- a társaság családi vállalkozás, nem rendelkezik több rétegű és bonyolult szervezeti struktúrával, így a vezetői szinten meghozott döntések nem értelmezhetőek;
- nem felel meg a valóságnak, hogy magatartásának jogellenességével 2016 óta tisztában lehetett, továbbá a Vagyoni védelem 2000 Kft. bejelentése önmagában nem jelenti azt, hogy az általa megfogalmazott kifogás versenyjogi szempontból ténylegesen megalapozott;
- a Power a vizsgált magatartások tekintetében nem töltött be vezető szerepet, mivel a vertikális megállapodásban csak a termékek magyarországi disztribútora volt;
- az üzleti titkai védelméhez, az általa alkalmazott értékesítési ár titokban tartásához jogos érdeke fűződik;
- a földrajzi korlátozás tekintetében a 2011 novemberéig tanúsított magatartása a Tpv. 67. § (3) bekezdés b) pontja alapján nem vizsgálható, nem szankcionálható mivel csak egyetlen olyan tartalmú irat került feltárássra, amiben a Power egy öt megkereső vállalkozással közli, hogy a földrajzi korlátozás miatt kiszolgálni nem tudja, így egységes és folyamatos jogsértésről nem beszélhetünk;
- a magatartás a piacon nem járt hatással, a gyakorlatban nem valósult meg, hiszen az eljárást kezdeményező Vagyoni védelem 2000 Kft. jelenleg is forgalmaz Paradox termékeket;
- a vállalkozás 35 éves fennállása alatt sem adóhátraléka, sem más jogsértése nem volt.

135. Végezetül indítványozta, hogy

- az eljáró versenytanács rendeljen ki könyvszakértőt a Paradox termékek értékesítésén belül a telepítők felé történő eladások arányának meghatározására;
- szerezze be a telepítői naplókat a Paradox termékek piaci súlyának meghatározásához;

- keresse meg valamennyi Magyarországon működő, riasztóberendezést gyártó vagy annak képviselőjét ellátó gazdasági társaságot az export arányának meghatározásához;
- szerezze be a Riasztóbolt webes felületének tartalmát annak alátámasztására, hogy az árak jelenleg is megismerhetők az interneten;
- keresse meg a Multialarm Zrt.-t, hogy milyen gyártmányú riasztóberendezéseket telepít.

VI.1.3. Trióda

136. A Trióda jelen eljárásba nem került ügyfélként bevonásra (lásd a jelen határozat 22. pontjában írtakat), ugyanakkor mint az Alapeljárásban egyezségi nyilatkozatot tevő, a jogsértést elismerő vállalkozás nyilatkozata releváns jelen megismételt eljárásban is, ezért azt az eljáró versenytanács az alábbiakban ismerteti.
137. [üzleti titok]¹⁸²
138. [üzleti titok]¹⁸³
139. A Trióda kifejtette, hogy a Paradox Bahama folyamatosan korlátozásokat kényszerített rá azzal fenyegetőzve, hogy sok éves disztribútori munkája eredményeit kockáztatva egyik pillanatról a másikra elveszítheti disztribútori státuszát, ha nem tartja be a Paradox Bahama elvárásait.¹⁸⁴ A szerződés megszüntetése előtt a Paradox Bahama telefonon többször jelezte, hogy nem elégedett a Trióda üzletpolitikájával, nehezményezi a webáruházak kiszolgálását. Az egész értékesítési politikát a Paradox Bahama kívánta meghatározni, azaz hogy a Trióda kinek, mit és hogyan adjon el. A Paradox Bahama azt kívánta elérni, hogy Magyarországon ne jelenjen meg ár a Paradox termékekről, és így a telepítők bármilyen áron tudjanak szerződni a végfelhasználókkal, a Trióda azonban nem akarta ezt elfogadni. Fő indoknak azt nevezték meg, hogy a Trióda által forgalomba hozott termékek folyamatosan megtalálhatók webshopokban (különösképpen a riasztobolt.hu és riasztobolt.info oldalán). Ezeket a cégeket a Power folyamatosan ellenőrizte, és azonnal jelezte a gyár felé, ha talált ilyen terméket. Ez már a kezdetektől (2010-től) komoly feszültséget jelentett a gyár és a Trióda között, mivel a Trióda értékesítési modellje egy széles körű viszonteladói és telepítői bázisra épült. A Power ezzel szemben a kezdetektől azt vallotta, hogy csak telepítőkön keresztül értékesítés megengedett, és a teljes végfelhasználói és viszonteladói piacot meg kell szüntetni. A szerződés aláírásakor nem volt arról szó, hogy nem jelenhetnek meg árak az interneten. A Trióda ennek szellemében kezdte el az értékesítést, de a Power folyamatos nyomása hatására módosítani kényszerült az ügyfelekkel kötendő szerződéseit. Összességében a Trióda disztribútori működése alatt a gyártó utasításai ellenére igyekezett jogszerűen működni, ami miatt folyamatos feszültség volt a Paradox Bahama és a Trióda között.¹⁸⁵
140. Meghallgatásán¹⁸⁶ a Trióda megismételte, hogy amikor a Paradox Bahama megkeresésére viszonteladói szerződést kötöttek, még nem voltak számára ismertek a feltételek, csak annyit kötött ki a gyártó, hogy versenytárs termékeket nem forgalmazhat. Később azonban a gyártó – gyakran a Power javaslatára, jelzésére – visszatartott árut, ha kiderült, hogy a Trióda olyanokat is kiszolgált, akik nem csak Paradox termékeket értékesítenek,

¹⁸² VJ/97-117/2016. (B/750-7/2016.)

¹⁸³ VJ/97-117/2016. (B/750-7/2016.)

¹⁸⁴ VJ/97-108/2016.

¹⁸⁵ VJ/97-109/2016.

¹⁸⁶ VJ/97-131/2016.

vagy nyilvánosan megjelentetnek kiskereskedelmi árakat, illetőleg külföldi vagy a gyártó által letiltott partnereket is kiszolgálják. Emiatt a Triódnak sok vitája volt a Paradox Bahama-val az árak kód nélküli elérhetősége vagy az alacsony árres kapcsán, amit egyes webshopok alkalmaztak. A Trióda elmondása szerint a gyártó 2010-től igyekezett leszabályozni az árreseket. E tekintetben elvárta, hogy a Trióda legalább 20%-os árrest tartson, hogy ne legyen árverseny a disztribútorok között. Fellépett továbbá az ellen is, ha a viszonteladók, kiskereskedők túlságosan alacsony (például a telepítői ár alatti) áron értékesítettek, arra ösztönözve a Triódat, hogy figyelmeztesse az ilyen partnereit. A Trióda a végfelhasználói árakat azonban csak időnként ellenőrizte próbavásárlás útján (demonstrációs céllal a gyártó felé), egyébként csak reklamáció esetén vizsgálta az árakat. A Trióda szerint a gyártó világszerte próbálja elérni, hogy webshopokban alacsony árak ne jelenjenek meg, illetve próbálja akadályozni az országok közötti kereskedelmet.

VI.2. Az előzetes álláspontot követő nyilatkozatok, illetve kérelmek

141. Az alábbiakban csak a Power előzetes álláspontot követő nyilatkozatai és kérelmei kerülnek ismertetésre, mivel jelen megismételt eljárásban a Paradox Bahama és a Paradox Kanada sem az előzetes álláspontra, sem a kiegészítő előzetes álláspontra nem nyilatkozott.

VI.2.1. A Power egyezségi nyilatkozata

142. Az eljáró versenytanács előzetes állásponttal egyidejűleg kiadott felhívására a Power egyezségi eljárásban vett részt, melynek eredményeként az eljáró versenytanács és a Power közös álláspontra jutott a megállapítandó jogsértés, az annak alapjául szolgáló tényállás és bizonyítékok, valamint az ezért kiszabandó bírság legmagasabb összege vonatkozásában. A közös álláspont a bizonyítékokat, a tényállást és a megállapítandó jogsértést illetően az előzetes álláspontban foglaltakkal azonos tartalommal jött létre. A Power a létrejött közös álláspontnak megfelelő egyezségi nyilatkozatot tett.¹⁸⁷

VI.2.2. A Power utólagos megfelelési program bevezetésére vonatkozó együttműködési vállalása

143. A Power az egyezségi nyilatkozatát követően utólagos megfelelési program bevezetésére vonatkozó kötelezettséget ajánlott fel¹⁸⁸, amit az eljáró versenytanács felhívására pontosított.¹⁸⁹ Kérte az eljáró versenytanácsot, hogy a társaság számára a megfelelési program bevezetését írja elő kötelezettségként az ügyzáró határozatában a határozat meghozatalát követő 3 hónapos határidővel.

144. A megfelelési program tartalmát az alábbiak szerint definiálta:

- a. a társaság kötelező jelleggel személyes vagy online versenyjogi képzést tart egy alkalommal a menedzsmentje és a versenyjogi kockázattal érintett munkavállalói számára,
- b. belső kézikönyvet dolgoz ki, amely példákkal illusztráltan tartalmazza a releváns versenyjogi anyagi jogi szabályokat és a GVH helyszíni kutatásával kapcsolatos szabályait;
- c. a megfelelést biztosító belső eljárásrendet fogad el.

¹⁸⁷ VJ/42-296/2022. számú irat.

¹⁸⁸ VJ/42-297/2022. számú irat.

¹⁸⁹ VJ/42-304/2022. számú irat.

145. A vállalat igazolása érdekében a társaság vállalja, hogy a megfelelési program bevezetésére előírt határidő leteltét követő 10 munkanapon belül benyújtja a GVH részére a következő dokumentumokat:
- a megfelelési program keretében kidolgozott belső kézikönyv szövege;
 - az elfogadott, megfelelési biztosító belső eljárásrend;
 - a versenyjogi képzés alkalmával használt slide-ok;
 - a versenyjogi képzés résztvevői köréről aláírt jelenléti ív vagy online képzés esetén a résztvevőkről készített képernyőmentés.
146. A Power vállalása a megfelelési erőfeszítések teljeskörűségének biztosításaként kiterjedt továbbá a forgalmazói szerződések szerződéses záradékkal való kiegészítésére is, ennek kötelezettségként való előírását is kérte.
147. Ennek keretében vállalja, hogy az ügyzáró határozat meghozatalát követő 3 hónapon belül - a szerződő felek szerződéses akaratának figyelembevételével - versenyjogi megfelelési záradékot vezet be valamennyi forgalmazói szerződésébe, amely előírja, hogy:
- a forgalmazók a tevékenységüket etikus és tisztességes módon végezzék, anélkül, hogy versenyellenes magatartást tanúsítanának,
 - a forgalmazók szabadon határozzák meg viszonteladási áraikat, nem próbálják meg befolyásolni más disztribútor(ok) árképzését,
 - a fentiekől eltérő magatartást a társaság a disztribútori szerződés jelentős megszegéseként fogja értelmezni.
148. Jelezte, hogy a szerződésmódosítás elfogadása a szerződő felek közös megegyezésének eredménye, így arra tud kötelezettséget vállalni, hogy a határozat meghozatalát követően haladéktalanul kezdeményezi a forgalmazó partnereinél a fentieknek megfelelő szerződésmódosítást és valamennyi olyan partner esetében, amely elfogadja a módosítást, az ügyzáró határozat meghozatalát követő 3 hónapon belül megkötöti az új tartalmú szerződést.
149. A vállalat ezen részének igazolása érdekében vállalja, hogy a szerződések kiegészítésére előírt határidő leteltét követő 10 munkanapon belül benyújtja a GVH részére az ügydöntő határozat meghozatalának napján fennálló forgalmazó partnereinek listáját annak megjelölésével, hogy mely partnerrel mikor került sor a módosított szerződés aláírására, és ha valamely forgalmazó partnerrel a társaságon kívül álló okból nem került sor a szerződés módosítására, akkor ennek magyarázatát.
150. A vállalt intézkedésekre tekintettel a Power kérte a kiszabni tervezett bírság összegének további 5%-os csökkentését.

VI.2.3. A Power részletfizetési kérelme

151. A Power részletfizetési kérelmet is előterjesztett, amelyben a bírság 24 havi részletekben történő megfizetésének engedélyezését kérte. Kérelmét gazdasági-pénzügyi helyzetetere vonatkozóan részletesen indokolta és dokumentumokkal (így különösen: éves

beszámoló; főkönyvi kivonat; munkabér jellegű kifizetések, valamint hitelek kimutatásai; cash-flow kimutatás) támasztotta alá.¹⁹⁰

VII.

Jogsabályi háttér

152. Az EUMSZ. 101. cikk (1) bekezdése szerint a belső piaccal összeegyeztethetetlen és tilos minden olyan, vállalkozások közötti megállapodás, vállalkozások társulásai által hozott döntés és összehangolt magatartás, amely hatással lehet a tagállamok közötti kereskedelemre, és amelynek célja vagy hatása a belső piacon belüli verseny megakadályozása, korlátozása vagy torzítása, így különösen: a) a beszerzési vagy eladási árak, illetve bármely egyéb üzleti feltétel közvetlen vagy közvetett rögzítése; b) a termelés, az értékesítés, a műszaki fejlesztés vagy a befektetés korlátozása vagy ellenőrzése; c) a piacok vagy a beszerzési források felosztása.
153. Az EUMSZ. 101. cikk (3) bekezdése szerint az EUMSZ. 101. cikk (1) bekezdése rendelkezéseinek alkalmazásától el lehet tekinteni az olyan esetekben, amikor a vállalkozások közötti megállapodás vagy megállapodások csoportja, a vállalkozások társulásai által hozott döntés vagy döntések csoportja, az összehangolt magatartás vagy összehangolt magatartások csoportja hozzájárul az áruk termelésének vagy forgalmazásának javításához, illetve a műszaki vagy gazdasági fejlődés előmozdításához, ugyanakkor lehetővé teszi a fogyasztók méltányos részesedését a belőle eredő előnyből anélkül, hogy:
- a) az érintett vállalkozásokra olyan korlátozásokat róna, amelyek e célok eléréséhez nem nélkülözhetetlenek;
 - b) lehetővé tenné ezeknek a vállalkozásoknak, hogy a kérdéses áruk jelentős része tekintetében megszüntessék a versenyt.
154. Az Európai Unió Tanácsának 1/2003/EK sz. rendeletének¹⁹¹ (a továbbiakban: 1/2003 rendelet) 2. cikke alapján azon állítás bizonyításának terhe, hogy az EUMSZ. 101. cikk (3) bekezdésének feltételei teljesülnek, azon a vállalkozáson nyugszik, amely az e bekezdés által biztosított kedvezményt igénybe kívánja venni.
155. A Bizottság de minimis közleményének¹⁹² 8. pontja értelmében a vállalkozások közötti olyan megállapodások, melyek hatással lehetnek a tagállamok közötti kereskedelemre, és melyeknek hatása a belső piacon belüli verseny megakadályozása, korlátozása vagy torzítása, nem korlátozzák érzékelhetően a versenyt a Szerződés 101. cikkének (1) bekezdése értelmében: b) ha a megállapodás részes feleinek egyedi piaci részesedése nem haladja meg a 15%-ot a megállapodás által érintett bármely érintett piacon, amennyiben a megállapodás olyan vállalkozások között jött létre, melyek e piacok bármelyikén

¹⁹⁰ VJ/42-298/2022. számú irat.

¹⁹¹ A Tanács 1/2003/EK rendelete (2002. december 16.) a Szerződés 81. és 82. cikkében meghatározott versenyszabályok végrehajtásáról, Hivatalos Lap Magyar Különkiadás, 8. Fejezet 2. kötet, 205 – 229. oldal

¹⁹² Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 101. cikke (1) bekezdése szerint a versenyt érzékelhetően nem korlátozó, csekély jelentőségű (de minimis) megállapodásokról szóló közlemény (2014/C 291/01)

egymásnak nem tényleges vagy potenciális versenytársai (nem versenytársak közötti megállapodás).

156. A Bizottság de minimis közleményének 13. pontja szerint e közlemény nem terjed ki az olyan megállapodásokra, melyeknek célja a belső piacon belüli verseny megakadályozása, korlátozása vagy torzítása. A Bizottság tehát nem alkalmazza a 8. pontban meghatározott piaci részesedési küszöbök által létrehozott védett kikötőt ezekre a megállapodásokra. A Bizottság nem alkalmazza az e piaci részesedési küszöbök által létrehozott védett kikötőt azokra a megállapodásokra, amelyek a jelenlegi vagy jövőbeni bizottsági csoportmentességi rendeletekben felsorolt különösen súlyos korlátozások bármelyikét tartalmazzák, és amelyek esetében a Bizottság úgy tekinti, hogy céljuknál fogva általában korlátozzák a versenyt.
157. Hasonló szabályozást tartalmaz a Bizottság korábbi de minimis közleményének¹⁹³ 7. és 11. pontja, azzal, hogy a 11. pont szerint a közlemény hatálya alól kivont különösen súlyos korlátozások nem versenytársak közötti megállapodások esetén megegyeznek a vertikális csoportmentességi rendelet (ld. alább) által definiált különösen súlyos korlátozásokkal.
158. A Vertikális rendelet 2. cikk (1) bekezdése szerint az EUMSZ. 101. cikkének (3) bekezdése alapján és e rendelet rendelkezéseire is figyelemmel az EUMSZ. 101. cikkének (1) bekezdése nem alkalmazandó a vertikális megállapodásokra. E mentesség annyiban alkalmazandó, amennyiben az ilyen megállapodások vertikális korlátozásokat tartalmaznak. A 4. cikk értelmében ugyanakkor a 2. cikk szerinti mentesség nem alkalmazandó azokra a vertikális megállapodásokra, amelyek célja – közvetlenül vagy közvetve, önmagukban vagy más, a felek irányítása alatt álló tényezőkkel együtt – a következő:
- a) a vevő azon képességének korlátozása, hogy saját eladási árát megállapítsa, nem sértve azt a lehetőséget, hogy a szállító megállapítsa a maximális eladási árát vagy eladási árát javasoljon, feltéve hogy azok nem vezetnek – a felek bármelyike részéről történő nyomásgyakorlás vagy ösztönzés eredményeként – rögzített vagy minimális eladási árhoz;
 - b) korlátozás arra vonatkozóan, hogy a szerződésben részes valamely vevő – a telephelyére vonatkozó esetleges korlátozás sérelme nélkül – milyen területen, illetve milyen vevőkör számára értékesítheti a szerződés szerinti árukat vagy szolgáltatásokat, kivéve:
 - i. a szállító számára fenntartott, vagy a szállító által más vevőhöz rendelt kizárólagos területen vagy kizárólagos ügyfélcsoportnak történő aktív értékesítés korlátozását, amennyiben ez a korlátozás nem korlátozza a vevő ügyfelei általi értékesítést,
 - ii. a végső felhasználók számára a nagykereskedőként működő vevő általi értékesítések korlátozását,
 - iii. egy szelektív forgalmazási rendszer tagjai által a nem engedélyezett forgalmazók részére történő értékesítések korlátozását a szállító által e rendszer működtetésére fenntartott területen, és

¹⁹³ A Bizottság közleménye az Európai Közösséget létrehozó szerződés 81. cikke (1) bekezdése szerint a versenyt érzékelhetően nem korlátozó, csekély jelentőségű (de minimis) megállapodásokról (2001/C 368/07)

iv. a vevő azon képességének korlátozását, hogy beépítés céljára szállított összetevőket értékesítsen olyan ügyfelek számára, amelyek azokat a szállító által előállított árukkal azonos típusú áruk gyártásához használnák fel.

159. Hasonló szabályozást tartalmaznak a Bizottság 2790/1999/EK számú, 2010. május 31-ig hatályos rendeletének¹⁹⁴ 2-4. cikkei.
160. A Tpvt. 76. § (1) bekezdése szerint az eljáró versenytanács határozatában
- e) megállapíthatja a jogsértés tényét,
 - i) jogsértés megállapítása esetén arányos és a jogsértés megszüntetéséhez vagy a jogsértés hatásainak kiküszöböléséhez szükséges kötelezettséget – ideértve a magatartásra vonatkozó, vagy szerkezeti korrekciós intézkedéseket – ír elő, így különösen az ügylet jellegének megfelelő üzleti kapcsolat létrehozásától vagy további fenntartásától való indokolatlan elzárkózás esetén szerződéskötésre kötelez,
 - k) bírságot szabhat ki.
161. A Tpvt. 78. § (1) bekezdés a) pontja szerint az eljáró versenytanács bírságot szabhat ki azzal szemben, aki a Gazdasági Versenyhivatal hatáskörébe tartozó jogsértő magatartást valósít meg. Ugyanezen szakasz (1b) pontja szerint a bírság összege legfeljebb a vállalkozás, illetve azon – a határozatban azonosított – vállalkozáscsoport a határozat meghozatalát megelőző üzleti évben elért nettó árbevételének tíz százaléka lehet, amelynek a bírsággal sújtott vállalkozás a tagja. A vállalkozások társulásával szemben kiszabott bírság összege legfeljebb a tagvállalkozások előző üzleti évben elért nettó árbevételének tíz százaléka lehet. A Tpvt. 78. § (3) bekezdése szerint a bírság összegét az eset összes körülményeire – így különösen a jogsérelem súlyára, a jogsértő állapot időtartamára, a jogsértéssel elért előnyre, a jogsértő piaci helyzetére, a magatartás felróhatóságára, az eljárást segítő együttműködő magatartására, a jogsértő magatartás ismételt tanúsítására, gyakoriságára – tekintettel kell meghatározni. A jogsérelem súlyát különösen a gazdasági verseny veszélyeztetettségének foka, a végső üzletfelek érdekei sérelmének köre, kiterjedtsége alapozhatja meg.
162. A Tpvt. 91/A. § (1) bekezdése értelmében az EUMSZ. 101., illetve 102. cikkének alkalmazása során a Tpvt. rendelkezéseit a Tpvt. XVI. fejezetében, illetve az 1/2003/EK tanácsi rendeletben meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni.

VIII.

Jogi értékelés

VIII.1. Az alkalmazandó jog

163. Az 1/2003 rendelet 3. cikk (1) bekezdése szerint ha a tagállamok versenyhatóságai vagy a nemzeti bíróságok az EKSz. 81. cikkének¹⁹⁵ (1) bekezdése szerinti megállapodásokra,

¹⁹⁴ A Bizottság 2790/1999/EK rendelete (1999. december 22.) a Szerződés 81. cikke (3) bekezdésének a vertikális megállapodások és összehangolt magatartások csoportjaira történő alkalmazásáról [HL L 336, 29.12.1999, p 21–25]

¹⁹⁵ 2009. december 1-jei hatállyal az EKSz. 81. és 82. cikke az EUMSZ. 101. és 102. cikke lett. Az új 101. és 102. cikkek tartalmilag azonosak a korábbi 81. és 82. cikkel. A jelen ügy szempontjából a 81. és 82. cikk alatt a 101. és 102. cikkekre utalást kell érteni, ahol ez szükséges.

vállalkozások társulásainak döntéseire vagy összehangolt magatartásokra, amelyek e rendelkezés értelmében befolyásolhatják a tagállamok közötti kereskedelmet, a nemzeti versenyjogot alkalmazzák, akkor az ilyen megállapodásokra, döntésekre vagy összehangolt magatartásokra az EKSz. 81. cikkét is alkalmazniuk kell.

164. Annak eldöntésére, hogy az adott megállapodás vagy magatartás alkalmas-e arra, hogy érintse a tagállamok közötti kereskedelmet, az Európai Bizottság Iránymutatás a kereskedelemre gyakorolt hatásnak a Szerződés 81. és 82. cikke szerinti fogalmáról című közleménye (a továbbiakban: TKKÉ közlemény)¹⁹⁶ szolgál eligazításul. A közlemény alkalmazása a tagállamok számára azonban nem kötelező.¹⁹⁷
165. Az eljáró versenytanács az alábbiakban – tekintettel a megismételt eljárást elrendelő FT ítéletre – a TKKÉ közlemény alapján elvégzi a tagállamok közötti kereskedelem érintettségére vonatkozó értékelést, majd ezt követően kifejti, hogy a tagállamok közötti kereskedelem érintettsége a TKKÉ közlemény alkalmazása nélkül, a vonatkozó európai bírósági gyakorlat fényében is megállapítható jelen ügyben.
166. A TKKÉ közlemény 13. pontja szerint a kereskedelemre gyakorolt hatás kritériuma az EUMSZ. 101. és 102. cikke alkalmazásának hatókörét azokra a megállapodásokra és magatartásokra korlátozza, amelyek alkalmasak arra, hogy az Unión belül legalább minimális szinten, határokon átnyúló hatást gyakoroljanak. A kereskedelemre gyakorolt hatás kritériumának alkalmazásakor különösen a tagállamok közötti kereskedelem, a hatás meglétének lehetősége és az érzékelhetőség kritériumait kell megvizsgálni.

VIII.1.1. A tagállamok közötti kereskedelem fogalma

167. A „tagállamok közötti kereskedelem” fogalmába beletartozik minden határokon átnyúló gazdasági tevékenység, azaz nem korlátozódik a határokon átnyúló hagyományos áru- és szolgáltatáscserére. Szélesebben értelmezett fogalom, amely valamennyi határokon átnyúló gazdasági tevékenységre kiterjed, a letelepedést is beleértve.¹⁹⁸ A kialakult ítélkezési gyakorlatban a „kereskedelem” fogalma olyan eseteket is magában foglal, amelyekben a megállapodás vagy magatartás a piaci verseny szerkezetére gyakorol hatást.¹⁹⁹
168. Az a követelmény, hogy a hatásnak a „tagállamok közötti” kereskedelem tekintetében kell fennállnia, feltételezi a legalább két tagállamot érintő, határon átnyúló gazdasági tevékenységre gyakorolt hatást. Nem követelmény, hogy a megállapodás vagy magatartás egy tagállam egésze és egy másik tagállam egésze közötti kereskedelemre hasson. A 101. és a 102. cikk akkor is alkalmazható lehet, ha csak a tagállam egy része érintett, feltéve, hogy a kereskedelemre gyakorolt hatás érzékelhető. A kereskedelemre gyakorolt hatás kritériumának alkalmazása független az érintett földrajzi piacok meghatározásától. A

¹⁹⁶ Az Európai Bizottság Közleménye – Iránymutatás a kereskedelemre gyakorolt hatásnak a Szerződés 81. és 82. cikke szerinti fogalmáról (2004/C 101/07) [HL C101., 2004.4.27. 81. o.].

¹⁹⁷ C-360/09 *Pfleiderer AG v Bundeskartellamt* ítélet, EU:C:2011:389, 21. bekezdés., C-226/11 *Expedia Inc. v Autorité de la concurrence and Others* ítélet, EU:C:2012:795, 29. bekezdés.

¹⁹⁸ Lásd a C-172/80. sz. *Gerhard Züchner kontra Bayerische Vereinsbank* ügyben hozott ítélet 18. pontját [EBHT 1981., 2021. o.].

¹⁹⁹ Lásd pl. a T-24-26/93., T-28/93. sz. *Compagnie maritime belge és mások kontra Bizottság* egyesített ügyben hozott ítélet 203. pontját [EBHT 1996., II-1201. o.], valamint a 6/73. és 7/73. sz. *Commercial Solvents* ügyben hozott ítélet 23. pontját [EBHT 1974., 223. o.].

tagállamok közötti kereskedelemre olyan esetben is lehet hatást gyakorolni, ha az érintett piac egyetlen tagállam területe vagy területének egy része.²⁰⁰

VIII.1.2. Hatással lehet

169. A „hatással lehet” kifejezés arra utal, hogy jogi vagy ténybeli objektív tényezők egy csoportja alapján kellő mértékű valószínűséggel előre láthatónak kell lennie annak, hogy egy megállapodás, illetve magatartás közvetlen vagy közvetett, tényleges vagy potenciális hatást gyakorolhat a tagállamok közötti kereskedelem mintázatára. A kialakult joggyakorlat értelmében az Európai Unión belüli piaci verseny szerkezetét befolyásoló megállapodások vagy magatartások esetén az uniós jog alkalmazhatósága megállapítható.
170. A „jogi vagy ténybeli objektív tényezők egy csoportja alapján kellő mértékű valószínűség” kitétel értelmében az eljárás alá vontak szubjektív szándéka nem releváns a kérdés megítélésében. Lényeges továbbá, hogy a közösségi jog alkalmazhatóságának megállapításához nem szükséges a tényleges hatásgyakorlás; elegendő, ha a megállapodás alkalmas az ilyen hatás kiváltására.²⁰¹ A kereskedelemre gyakorolt hatás kritériuma számos tényezőtől függhet. Ilyen tényezők közé sorolható például a szóban forgó megállapodás vagy gyakorlat természete, a megállapodás tárgyát képező áru jellege, az érintett vállalkozások piaci pozíciója vagy fontossága.²⁰²
171. A megállapodás jellege – mint releváns tényező a kereskedelemre gyakorolt hatás kritériuma vizsgálatánál – minőségi szempontból jelzi, hogy a megállapodás mennyiben alkalmas arra, hogy a tagállamok közötti kereskedelemre hatást gyakoroljon. A TKKÉ közlemény 86. pontja szerint az egy tagállam egészére kiterjedő vertikális megállapodás különösen akkor lehet hatással a tagállamok közötti kereskedelem szerkezetére, ha a más tagállambeli vállalkozások számára megnehezíti az érintett nemzeti piacra akár az export, akár a letelepedés révén történő belépést (piaclezáró hatás).
172. A TKKÉ közlemény 88. pontja megállapítja, hogy az egy adott tagállam egészére kiterjedő és forgalomképes termékekkel kapcsolatos vertikális megállapodások szintén képesek hatást gyakorolni a tagállamok közötti kereskedelemre, még akkor is, ha nem támasztanak közvetlen kereskedelmi akadályokat. A viszonteladási árat rögzítő megállapodások közvetlen hatást gyakorolhatnak a tagállamok közötti kereskedelemre a más tagállamokból érkező behozatal növelésével és az érintett tagállamból megvalósuló kivitel csökkentésével.²⁰³ A viszonteladási árat rögzítő megállapodások a kereskedelem szerkezetére nagyon hasonló módon hathatnak, mint a horizontális kartellek. Amennyiben a viszonteladási ár rögzítéséből adódó ár magasabb, mint a más tagállamokban érvényesülő, ez az árszint csak akkor tartható fenn, ha a más tagállamokból származó behozatal ellenőrzés alatt tartható.
173. Az eljárás alá vontak működési területére, illetve a magatartás ország egész területére kiterjedő voltára tekintettel a jelen eljárás tárgyát egy tagállam egész területére kiterjedő export- és importkorlátozás, viszonteladási ár rögzítés és online kereskedelemre vonatkozó korlátozás képezi. Ezek a magatartások külön-külön és együttesen a TKKÉ

²⁰⁰ TKKÉ közlemény 22. pont, valamint a Bíróság 2023. június 29-i ítélete a Super Bock Bebidas SA és társai kontra Autoridade de Concorrência-ügyben, C-211/22., ECLI:EU:C:2023:529, 63-65 pontok.

²⁰¹ TKKÉ közlemény 27. pont.

²⁰² TKKÉ közlemény 28. pont.

²⁰³ Lásd például a *Volkswagen (II)* ügyben hozott bizottsági határozat (81) és azt követő bekezdéseit. (HL 2001 L 264., 14. o.)

közlemény fentebb idézett rendelkezései értelmében képesek közvetlen hatást gyakorolni a tagállamok közötti kereskedelemre, különös tekintettel arra, hogy a földrajzi korlátozások a határokon átnyúló passzív értékesítés tilalmát tartalmazták, az internetes árfeltüntetésre és értékesítésre vonatkozó tilalom pedig az árak országok közötti összehasonlíthatóságát és a megrendelések leadásának határokon átnyúló lehetőségét ugyancsak meggátolta, ami – a fentebb jelzettek szerint – a viszonteladói ár megkötése által egyébként ösztönzött, határokon átnyúló forgalmat is korlátozta. Mindezek alapján jelen eljárásban a vizsgált magatartások kapcsán fennáll a tagállamok közötti kereskedelemre gyakorolt hatás meglétének lehetősége.

VIII.1.3. Érzékelhetőség

174. Amint azt a TKKÉ közlemény kifejti, a kereskedelemre gyakorolt hatás kritériuma a 101. és a 102. cikk alkalmazásának hatókörét azokra a megállapodásokra és magatartásokra korlátozza, amelyek alkalmasak arra, hogy az Európai Unión belül legalább minimális szinten határokon átnyúló hatást gyakoroljanak. A Bíróság megfogalmazása szerint a megállapodás vagy magatartás arra való alkalmasságának, hogy a tagállamok közötti kereskedelemre hatást gyakoroljon, „érzékelhetőnek” kell lennie.²⁰⁴ Az érzékelhetőség különösen az érintett vállalkozások érintett piaci pozíciójára és fontosságára tekintettel értékelhető.
175. Az érzékelhetőség megállapítása során a „kereskedelemre gyakorolt hatás nem érzékelhető mértéke” szabály, azaz NAAT szabály negatív vélelme az irányadó.
- Eszerint egy vertikális megállapodás elvileg nem alkalmas arra, hogy érzékelhető hatást fejtsen ki, ha a felek együttes piaci részesedése egyetlen olyan, az Európai Unión belüli érintett piacon sem haladja meg az 5%-ot, amelyre a megállapodás hatással van, és a szállítónak a megállapodás tárgyát képező termékekkel megvalósított összesített éves közösségi forgalma nem haladja meg a 40 millió eurót. Ez ugyanakkor nem azt jelenti, hogy egy magatartás csak mindkét előbbi feltétel együttes megvalósítása esetén képes érzékelhető hatást gyakorolni a tagállamok közötti kereskedelemre. Ebben az esetben az adott magatartás és érintett piac valamennyi körülményét figyelembe kell venni az elemzés során.
176. A TKKÉ közlemény 54. pontja értelmében a 40 millió eurós értékhatár tekintetében a forgalom számításának alapja az érintett vállalkozások által az előző üzleti évben a megállapodás tárgyát képező termékekkel (szerződéses termékek) megvalósított, adózás előtti teljes közösségi értékesítés. Az ugyanazon csoporthoz tartozó társaságok között lebonyolított értékesítések nem vehetők figyelembe. Az 57. pont alapján az ugyanazon átfogó üzleti megállapodás részét képező szerződések a NAAT-szabály alkalmazásában egyetlen megállapodást képeznek. A vállalkozások azzal, hogy egy gazdasági szempontból egységet képező megállapodást részekre osztanak fel, nem kerülhetnek a fenti értékhatárok alá.
177. A jelen megismételt eljárásban a vizsgálat által a bíróság által meghatározott követelményeknek megfelelően elvégzett széleskörű vizsgálati cselekmények alapján a riasztóberendezések forgalmazásának magyarországi érintett piaca és azon a Paradox márkájú termékek piaci részesedése kellő pontossággal meghatározásra került (lásd jelen határozat III. fejezetét). A vizsgálat eredményei alapján a Paradox márkájú termékek piaci

²⁰⁴ TKKÉ közlemény 13. pont.

részesedése jelentősen nagyobb volt, mint 5%: 2010-ben 27%, ami 2018-ig folyamatosan, 52%-ra nőtt és átlagosan is 37% volt a vizsgált időszakban. Ugyanakkor sem a Paradox Bahama Magyarországról származó éves forgalma, sem a Power és a Trióda Paradox termékek értékesítéséből származó bevétele (külön-külön vagy együtt) nem haladja meg a 40 millió eurót, annak csak töredéke. A Paradox Bahama vállalkozáscsoportjának közösségi szintű forgalma a 2018. évben szintén alatta maradt a 40 millió eurós határértéknek,²⁰⁵ mindazonáltal a III. fejezetben írtak alapján megállapítható, hogy a Paradox termékek a riasztórendszerek piacán fontos szerepet töltenek be, hiszen a vizsgált időszakban átlagosan a piac több mint egyharmadát, a vizsgált időszak utolsó évében annak kb. felét fedték le. A 40 millió eurós értékhatár egy, a magyarhoz hasonló kisméretű piacon nyilvánvalóan kisebb jelentőségű, ha egyébként igazolható, hogy a magatartás a nemzeti piacot egészében, vagy jelentős mértékben érintette.²⁰⁶ Emellett a Paradox márka értékesítése más országokban is hasonlóan működött (lásd a határozat 66 és 123. pontjaiban írtakat), ami ráerősíthetett a közös piac nemzeti határok mentén történő feldarabolódására. A fentebb kifejtettekre tekintettel az eljáró versenytanács álláspontja szerint a vizsgált magatartás kívül esik a NAAT-szabály által felállított (negatív) vélelem körén. Mindezek következtében a szóban forgó magatartás – annak jellegéből és a piac fentebb részletezett jellemzőiből fakadóan – érzékelhető mértékben érintheti a tagállamok közötti kereskedelmet, így az eljárás alá vont vállalkozások magatartására – a Tpv. 11. §-a mellett – az EUMSZ. 101. cikkét is alkalmazni kell.

178. A tagállamok közötti kereskedelem érintettsége a TKKÉ közlemény alkalmazása nélkül, a vonatkozó európai bírósági gyakorlat alapján is megállapítható jelen ügyben:
179. A kereskedelemre gyakorolt hatás kritériuma egy olyan önálló, uniós jogi kritérium, amelyet minden esetben egyedileg kell értékelni. Ez egy joghatóságot elhatároló kritérium, amely meghatározza a közösségi versenyjog alkalmazásának hatókörét.²⁰⁷
180. Az EUMSZ. 101. cikk megfogalmazásából, valamint az uniós bíróságok ítélkezési gyakorlatából következik, hogy a kereskedelemre gyakorolt hatás kritériumának alkalmazásakor különösen a következő három összetevővel kell foglalkozni: 1) a tagállamok közötti kereskedelem, 2) a hatás lehetősége, valamint 3) az érzékelhetőség fogalma.
181. A tagállamok közötti kereskedelemre gyakorolt hatást rendszerint több olyan tényező együttesen váltja ki, amelyek külön-külön nem lennének szükségszerűen meghatározóak. Meg kell vizsgálni a gazdasági és jogi hátteret annak eldöntése érdekében, hogy valamely kartell érzékelhető hatással van-e a tagállamok közötti kereskedelemre.²⁰⁸

²⁰⁵ A VJ/97-185/2016. számú adatszolgáltatás alapján megközelítőleg 24,9 millió eurót tett ki.

²⁰⁶ Ahogy a 2013. július 11-i Ziegler kontra Bizottság ítélet, C-439/11 P, EU:C:2013:513 95. pontja rögzíti, a tagállamok közötti kereskedelem érzékelhető érintettségének kérdését az adott ügy valamennyi releváns körülményét figyelembe véve kell mérlegelni [...] nem zárható ki, hogy konkrét esetben e körülmények közül már önmagában egyetlen – mint például a Bizottság által a kereskedelem érintettségéről szóló iránymutatás 53. pontjában meghatározott küszöbértékek nyilvánvaló túllépése – kellően alátámaszthatja. Márpedig jelen esetben a piaci részesedési küszöböt jelentősen meghaladta a Paradox márka részesedése.

²⁰⁷ C-238/05, Asnef-Equifax ítélet, 33. bekezdés), C-177/16, Akka/Laa ítélet, 26. bekezdés

²⁰⁸ Lásd e tekintetben a Bíróság 2023. június 29-i ítélete a Super Bock Bebidas SA és társai kontra Autoridade de Concorrência-ügyben, C-211/22., ECLI:EU:C:2023:529, 61. pont, a 1975. november 26-ai ítéletét a Groupement des fabricants de papiers peints de Belgique és társai kontra Bizottság-ügyben, 73/74, EU:C:1975:160, 25. és 26. pont; valamint a Bíróság 2015. július 16-ai ítéletét az ING Pensii-ügyben, C-172/14, EU:C:2015:484, 49. pont.

182. A tagállamok közötti „kereskedelem” fogalma nem korlátozódik a határokon átnyúló hagyományos áru- és szolgáltatáscserére. Szélesebben értelmezett fogalom, amely valamennyi határokon átnyúló gazdasági tevékenységre kiterjed, a letelepedést is beleértve.²⁰⁹ A kereskedelemre gyakorolt hatás kritériumának alkalmazása független az érintett földrajzi piacok meghatározásától. Az Európai Bíróság („EUB”) gyakorlata értelmében tipikusan a tagállamok közötti kereskedelem általában akkor is érintettnek tekintendő, ha az érintett piac egyetlen tagállam területe vagy területének csak egy része.²¹⁰ Ugyanakkor valamely tagállam teljes területére kiterjedő kartell természeténél fogva azzal a hatással jár, hogy tartóssá teszi a nemzeti piacok szerinti részekre töredezt, akadályozva ezzel az EUMSZ által célul kitűzött gazdasági összefonódást.²¹¹
183. Az EUB által kialakított jogi teszt értelmében a „hatás lehetősége” azt jelenti, hogy ahhoz, hogy valamely döntés, megállapodás vagy magatartás alkalmas legyen a tagállamok közötti kereskedelem befolyásolására, objektív jogi vagy ténybeli tényezők összessége alapján kellően valószínűsíthetőnek kell lennie, hogy az közvetlenül vagy közvetetten, ténylegesen vagy potenciálisan hatást gyakorol a tagállamok közötti kereskedelmi szerkezetre.²¹²
184. Ami az érzékelhetőség kritériumát illeti, az EUB esetjog alapján, az érzékelhetőség értékelése az egyedi esetek körülményeitől, különösen a megállapodás és a magatartás jellegétől, a megállapodás tárgyát képező termék jellegétől, valamint az érintett vállalkozások piaci pozíciójától függ. Ez a hatás nem lehet jelentéktelen.²¹³ Minél erősebb az érintett vállalkozások piaci pozíciója, annál nagyobb a valószínűsége annak, hogy egy a tagállamok közötti kereskedelemre hatni képes megállapodásról vagy magatartásról megállapítható, hogy érzékelhető hatást gyakorol.²¹⁴ Ha a megállapodás vagy a magatartás jellegéből következően alkalmas arra, hogy hatást gyakoroljon a tagállamok közötti kereskedelemre, az érzékelhetőségi küszöb alacsonyabb, mint azon megállapodások és magatartások esetében, amelyek jellegükből adódóan nem alkalmasak arra, hogy hatással legyenek a tagállamok közötti kereskedelemre. Az érzékelhetőségi teszt alkalmazásához nincs feltétlenül szükség az érintett piacok meghatározására és a piaci részesedések kiszámítására.²¹⁵

²⁰⁹ 172/80, Züchner, [1981] ECR p. 2021, 18. bekezdés, C-309/99, Wouters, [2002] ECR I-1577, 95. bekezdés, C-475/99, Ambulanz Glöckner, [2001] ECR I-8089, 49. bekezdés, C-215/96 és 216/96, Bagnasco, [1999] ECR I-135, 51. bekezdés, C-55/96, Job Centre, [1997] ECR I-7119, 37. bekezdés, Case C-41/90, Höfner and Elser, [1991] ECR I-1979, 33. bekezdés.

²¹⁰ Lásd a 2013. július 11-i Ziegler kontra Bizottság ítélet, C-439/11 P, EU:C:2013:513, 93. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot.

²¹¹ Lásd e tekintetben a Bíróság 1975. november 26-ai ítéletét a Groupement des fabricants de papiers peints de Belgique és társai kontra Bizottság-ügyben, 73/74, EU:C:1975:160, 25. és 26. pont; valamint a Bíróság 2015. július 16-ai ítéletét az ING Pensii-ügyben, C-172/14, EU:C:2015:484, 49. pont.

²¹² Lásd például a 42/84. sz., Remia és társai kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 22. pontját, a C-475/99. sz., Ambulanz Glöckner ügyben hozott ítélet [EBHT 2001., I-8089. o.] 48. pontját.

²¹³ Lásd C-238/05 Asnef-Equifax and Administración del Estado, 34. pont és az ott hivatkozott esetjog

²¹⁴ Lásd pl. a C-306/96. sz. Javico-ügyben 1998. április 28-án hozott ítélet (EBHT 1998., I-1983. o.) 17. pontját, valamint a T-65/89. sz. BPB Industries és British Gypsum ügyben 1993. április 1-én hozott ítélet (EBHT 1993., II-389. o.) 138. pontját.

²¹⁵ E tekintetben lásd a T-62/98. sz. Volkswagen-ügyben 2000. július 6-án hozott ítélet (EBHT 2000., II-2707. o.) 179. és 231. pontját, valamint a T-213/00. sz. CMA CGM és mások ügyben 2003. március 19-én hozott ítélet (EBHT 2003., II-913. o.) 219. és 220. pontját.

185. A jelen eljárásban a fentiek alapján a 101. cikk és az ahhoz kapcsolódó esetjog alapján is megállapítható a tagállamok közötti kereskedelem érintettsége, mert:
- a vizsgált magatartások kapcsán Magyarország teljes területe érintett volt;
 - a határon átnyúló értékesítés korlátozása közvetlenül és kifejezetten a nemzeti piac elkülönültségének, így az európai piac töredezettségének a fenntartását célozta, amihez az online értékesítés korlátozása hozzájárulhatott, és ezek természetükből, jellegükből adódóan érinthették a tagállamok közötti kereskedelmet, illetve ezen korlátozások együtt a viszonteladói ár megkötés esetleges határokon átnyúló forgalmat össztönző hatását is korlátozták;
 - az egyes forgalmazók területein kívülre történő szállításokkal összefüggő problémákra hivatkozva bevezetett, műszaki alapon nem igazolt nyelvi korlátozás bevezetése is arra utal, hogy a határokon átnyúló forgalom nem volt elhanyagolható és ez a korlátozás is hozzájárulhatott a piac töredezettségének a fenntartásához.
 - különösen, hogy a Paradox márka piaci részesedése jelentős volt (átlagosan 37%-os a vizsgált időszakban) és annak érdemi (27%-ról 52%-ra) növekedése is megfigyelhető volt a vizsgált időszakban.
186. Mindezek következtében a szóban forgó magatartás érzékelhető mértékben érintheti a tagállamok közötti kereskedelmet, így az eljárás alá vont vállalkozások magatartására az EUMSz. 101. cikkét alkalmazni szükséges.

VIII.2. A vizsgált magatartás vertikális megállapodásként való minősítése

187. A Vertikális rendelet 1. cikk (1) bekezdésének a) pontja szerint a „vertikális megállapodás” olyan megállapodás vagy összehangolt magatartás, amely a megállapodás vagy az összehangolt magatartás szempontjából a termelési vagy értékesítési lánc különböző szintjein tevékenykedő két vagy több vállalkozás között jön létre, és amely azokra a feltételekre vonatkozik, amelyek mellett egyes áruknak vagy szolgáltatásoknak a felek által történő vásárlása, értékesítése vagy viszonteladása történik. Az Európai Bizottságnak a vertikális korlátozásokról szóló iránymutatása²¹⁶ (a továbbiakban: Vertikális iránymutatás) a vertikális megállapodások előbbi definíciójának 4 fő elemét azonosítja (vö. 25. bekezdés):
- a Vertikális rendelet megállapodásokra és összehangolt magatartásokra vonatkozik, egyoldalú magatartásokra nem;
 - a megállapodás vagy összehangolt magatartás két vagy több vállalkozás között jön létre;
 - a vállalkozások a termelési vagy értékesítési lánc különböző szintjein tevékenykednek;

²¹⁶ Hivatalos Lap, 2010/C 130/01, 2010.5.19. A hasonló szabályozás okán az eljáró versenytanács nem elemezte külön sem a korábban, sem a jelenleg hatályos vertikális iránymutatás alapján a vizsgált magatartást, mivel az a rendelkezések összhangja, az elemzési keret egyezősége miatt nem vezetett volna eltérő eredményre.

- d) a megállapodás vagy az összehangolt magatartás olyan feltételekre vonatkozik, amelyek szerint egyes áruknak vagy szolgáltatásoknak a szerződés felei általi vásárlása, értékesítése vagy viszonteladása történik.
188. Tekintettel arra, hogy jelen esetben a Paradox Bahama a vállalkozáscsoportja által gyártott termékek kijelölt importőr(ök)ön keresztül történő forgalmazását végzi, közvetlenül a felhasználók részére nem értékesít, a közte és a tőle független disztribútorok közötti viszony (nem kölcsönös) vertikális kapcsolatként jellemezhető, azaz az értékesítési lánc különböző szintjein tevékenykedő, egymástól független szereplők közti viszonyként. Hasonlóképpen a disztribútorok főként vagy kizárólagosan további forgalmazók (vizonteladók, telepítők) részére értékesítik a termékeket, a köztük lévő viszony is (nem kölcsönös) vertikális kapcsolat. Megállapítható továbbá, hogy a Paradox Bahama, a Power és a Trióda a további kereskedőkkel, telepítőkkel együtt versenyjogi értelemben véve vállalkozásnak minősülnek, nem végső felhasználóknak. A fenti definícióban szereplő b) és c) pontokban szereplő feltételek tehát teljesülnek.
189. Szintén teljesülnek a d) pontban szereplő feltételek, hiszen a vizsgált magatartás, ezen belül a gyártó és a disztribútorok, valamint a disztribútorok és további forgalmazók közti szerződések, megállapodások, továbbá az említett szereplők közötti, a fogyasztói és telepítői árakkal, kedvezményekkel, a forgalmazás területi határaival, az internetes árfeltüntetéssel és a webshopon keresztüli értékesítéssel kapcsolatos szóbeli és/vagy e-mailes egyeztetések egyértelműen az eljárás tárgyát képező Paradox termékek értékesítésének, viszonteladásának feltételeit érintik.
190. Ami az a) pontban szereplő feltételt illeti, az eljáró versenytanács álláspontja szerint ugyancsak megállapítható, hogy a vizsgált magatartások nem valamelyik fél egyoldalú magatartásának jelei. A Vertikális iránymutatás 25. bekezdés a) pontja részletesen kifejti az ennek mérlegelése során figyelembe veendő szempontokat. Ahhoz, hogy a 101. cikk értelmében vett megállapodás létezzen, elegendő, hogy a felek kifejezzék arra vonatkozó közös szándékukat, hogy a piacon adott módon viselkednek. A szándék kifejezésének formája mindaddig lényegtelen, amíg az a felek szándékát hitelesen tükrözi. Amennyiben nincs az akaratok egyezését kifejező egyértelmű megállapodás, a Bizottságnak bizonyítania kell, hogy az egyik fél egyoldalú politikája a másik fél beleegyezését élvezzi. A vertikális megállapodások esetében valamely adott egyoldalú politikába való beleegyezés kétféleképpen állapítható meg. Először is, a beleegyezés levonható egy előzetesen kidolgozott általános megállapodásban a felekre ruházott hatáskörökből. Amennyiben az előzetesen kidolgozott megállapodás rendelkezései valamelyik fél számára előírják vagy engedélyezik, hogy később olyan konkrét egyoldalú politikát fogadjon el, amely a másik félre nézve kötelező lesz, a másik félnek az említett politikába való beleegyezése annak alapján állapítható meg.²¹⁷ Másodszor, ilyen kifejezett beleegyezés hiányában a Bizottság bizonyíthatja hallgatólagos beleegyezés meglétét. Ehhez először is azt kell bizonyítani, hogy az egyik fél az egyoldalú politikájának végrehajtásához kifejezetten vagy hallgatólagosan megköveteli a másik fél együttműködését, másodszor pedig azt, hogy a másik fél – az említett egyoldalú politika gyakorlati végrehajtásával – eleget tett ennek a követelménynek.²¹⁸ Például, amennyiben a párhuzamos kereskedelem megakadályozása érdekében a készletek egyoldalú csökkentésének szállító általi bejelentését követően a forgalmazók azonnal csökkentik

²¹⁷ A Bíróság C-74/04 P. sz. Bizottság kontra Volkswagen AG ügyben hozott ítélete (EBHT 2006., I-6585. o.)

²¹⁸ Az Elsőfokú Bíróság T-41/96. sz. Bayer AG kontra Bizottság ügyben hozott ítélete (EBHT 2000., II-3383. o.)

megrendeléseiket, és megszüntetik a párhuzamos kereskedelmet, akkor ezek a forgalmazók hallgatólagosan hozzájárulnak a szállító egyoldalú politikájához. Ugyanakkor nem lehet erre következtetni, ha a szállítók továbbra is folytatják a párhuzamos kereskedelmet, vagy igyekeznek új lehetőségeket találni a párhuzamos kereskedelemre. Hasonlóképpen, a vertikális megállapodások esetében a hallgatólagos hozzájárulás a valamelyik fél egyoldalú politikájának a megállapodás másik fele vagy felei számára történő előírása során alkalmazott kényszerítés szintjéből, valamint a szállító egyoldalú politikáját a gyakorlatban ténylegesen végrehajtó forgalmazók számából állapítható meg. Például a szállító által azoknak a forgalmazóknak a szankcionálására létrehozott nyomon követési és bírságolási rendszer, amelyek nem felelnek meg egyoldalú politikájának, a szállító egyoldalú politikájába való hallgatólagos beleegyezésre utal, ha ez a rendszer lehetővé teszi a szállító számára, hogy a gyakorlatban megvalósítsa politikáját. A beleegyezés megállapításának e bekezdésben ismertetett kétféle módja együttesen is használható.

191. A jelen eljárás során vizsgált dokumentumok közül a Paradox Bahama és a disztribútorok közötti forgalmazási szerződéseket, illetve a disztribútorok és partnereik által kötött viszonteladói és telepítői szerződéseket mindkét fél aláírásával látta el, így az akaratgyezség e körben vitathatatlanul fennáll. Emellett a Paradox Bahama-nak, a disztribútoroknak és a kereskedőknek a területi határokra, az árképzésre, az internetes árfeltüntetésre és a webshopos értékesítésre vonatkozó korlátok betartatásában, ellenőrzésében betöltött aktív szerepe is alátámasztja, hogy a jelen esetben kétségtelenül nem egyoldalú magatartásról, hanem a felek közötti vertikális megállapodásokról volt szó. Ezt az sem kérdőjelezi meg, hogy a Trióda előadása szerint részben kényszer hatására vett részt a vizsgált magatartásokban, mivel a vertikális iránymutatás előző pontban idézett rendelkezései alapján az ilyen jellegű részvétel is eleget tesz a hallgatólagos beleegyezés követelményének, hiszen a Trióda a gyártó / másik forgalmazó jelzésére, a megállapodás be nem tartásával kapcsolatos kifogásaikra reagálva – a várható konzekvenciától tartva – általában eleget tett a felhívásoknak.

VIII.3. A vertikális megállapodások értékelésének keretei

192. A Vertikális iránymutatás a vertikális megállapodások elemzésére vonatkozóan egy négy lépésből álló módszertant vázol fel, amelyet az eljáró versenytanács irányadónak tekint mind a Tpv-t., mind az EUMS-z. szerinti értékelés szempontjából.²¹⁹
- a) Az érintett vállalkozásoknak először is meg kell állapítaniuk a szállító és a vevő piaci részesedéseit azon a piacon, ahol a szerződés szerinti termékeket értékesítik, illetve beszerzik.
 - b) Ha sem a szállító, sem a vevők érintett piaci részesedése nem haladja meg a 30%-os küszöbértéket, akkor a vertikális megállapodásra vonatkozik a csoportmentességi rendelet, amennyiben a megállapodás nem tartalmaz a rendeletben megállapított különösen súlyos korlátozásokat és kizárt korlátozásokat.
 - c) Ha az érintett piaci részesedés a szállító és/vagy a vevő esetében meghaladja a 30%-os küszöbértéket, akkor értékelni kell, hogy a vertikális megállapodás a 101. cikk (1) bekezdésének hatálya alá tartozik-e.

²¹⁹ Vertikális iránymutatás 110. bekezdés.

- d) Ha a vertikális megállapodás a 101. cikk (1) bekezdésének hatálya alá tartozik, akkor meg kell vizsgálni, hogy megfelel-e a 101. cikk (3) bekezdésében foglalt mentességi feltételeknek.

VIII.4. A vizsgált magatartások értékelése

VIII.4.1. Piaci részesedések

193. A vertikális megállapodások jellemzően számos hatékonyságnövelő hatással rendelkeznek, és csak viszonylag szűkebb körben minősülnek versenykorlátozó célú és/vagy hatású megállapodásoknak. Éppen ezen felismeréstől vezérelve a Vertikális rendelet kimondja, hogy azon vertikális megállapodások, amelyekben sem a szállító, sem a vevő piaci részesedése nem haladja meg a 30%-ot, mentesülnek a versenykorlátozó megállapodásokra vonatkozó tilalom alól, amennyiben nem tartalmaznak különösen súlyos korlátozásokat.
194. A III.3. fejezetben írtak szerint a vizsgált időszakban a Paradox termékek részesedése a riasztóberendezések magyarországi értékesítéséből átlagosan ugyan 30% felett volt a vizsgált időszakban és a 2015-2018 időszakban több mint 10%-kal magasabb volt a 30%-nál, de 2011-ig alatta volt és 2012-2014 években pedig csak kis mértékben haladta meg azt. Az eljáró versenytanács ugyanakkor a 30%-os értékhez kötött mentesítési kérdést nem tekintette relevánsnak, mivel a VIII.4.2. és VIII.4.3. fejezetekben foglaltakra figyelemmel a jelen eljárásban vizsgált magatartások kapcsán ennek nem volt jelentősége, hiszen a Vertikális rendelet hatálya alól kivont, különösen súlyos korlátozásokat valósítottak meg, melyek a piaci részesedések mértékére tekintet nélkül tiltottak.

VIII.4.2. A vizsgált magatartások versenyjogi értékelésének elvei

Az értékesítési terület földrajzi alapú korlátozása

195. A Vertikális rendelet 4. cikk b) pontja kizárja a csoportmentességi kedvezmény hatálya alól azokat a vertikális megállapodásokat, amelyek célja – közvetlenül vagy közvetetten, önmagában vagy más, a megállapodásban részt vevő vállalkozások ellenőrzése alatt álló tényezőkkel együtt – annak korlátozása, hogy a vevő milyen területen, illetve milyen vevőkör számára értékesítheti a szerződés szerinti árukat vagy szolgáltatásokat, ide nem értve – egyéb kivételek mellett – a más számára fenntartott kizárólagos területen vagy kizárólagos ügyfélcsoport részére történő aktív értékesítés korlátozását.
196. Az ilyen különösen súlyos korlátozás a Vertikális iránymutatás 50. bekezdése értelmében a terület vagy ügyfélcsoport szerinti piacfelosztásra vonatkozik. Ez lehet közvetlen kötelezettségek következménye, például arra vonatkozó kötelezettségvállalás, hogy a forgalmazó bizonyos ügyfelek vagy bizonyos területeken lévő vevők részére nem értékesít, vagy olyan kötelezettség, hogy az ilyen vevőktől kapott megrendeléseket más forgalmazóknak továbbítsa. Olyan közvetett intézkedésekből is következhet, amelyeknek az a célja, hogy a forgalmazót arra készítsék, hogy ilyen ügyfelek részére ne értékesítsen, ezek közé tartozik például: a jutalékok vagy engedmények csökkentése vagy megtagadása, a szállítás beszüntetése, a szállított mennyiség csökkentése, illetve a szállított mennyiségnek a meghatározott területen vagy ügyfélcsoporton belüli keresletre korlátozása, a szerződés felmondásával való fenyegetés, magasabb ár követelése az exportra szánt termékek tekintetében, az exportálható értékesítések arányának

korlátozása, vagy a nyereség továbbadására vonatkozó kötelezettségek. Az is járhat továbbá ilyen eredménnyel, ha a szállító nem nyújt az Unió egészére kiterjedő garanciális szolgáltatást, amelynek keretében rendes körülmények között az összes forgalmazó köteles garanciális szolgáltatás nyújtására és ezt a szolgáltatást részükre a szállító téríti meg még az olyan áruk esetében is, amelyeket más forgalmazók értékesítettek az ő területükön. Ezek a magatartások még nagyobb valószínűséggel minősülnek a vevő értékesítési korlátozásának, ha azokat a szállító nyomon követési rendszer működtetésével együtt alkalmazza annak érdekében, hogy megbizonyosodjon az értékesített áruk tényleges rendeltetési helyéről, például megkülönböztető címkék vagy sorozatszámok használatával.

197. Léteznek azonban e különösen súlyos korlátozások alóli kivételek. Ezek közé tartozik a Vertikális rendelet 4. cikk b) pontjának i) alpontja szerinti aktív értékesítés²²⁰ korlátozása. A kivétel nem vonatkozik ugyanakkor az ún. passzív értékesítés²²¹ korlátozására.

A viszonteladási árak meghatározása

198. A Vertikális rendelet 4. cikk a) pontja kizárja a csoportmentességi kedvezmény hatálya alól azokat a vertikális megállapodásokat, amelyek célja – közvetlenül vagy közvetetten, önmagában vagy más, a megállapodásban részt vevő vállalkozások ellenőrzése alatt álló tényezőkkel együtt – a vevő lehetőségeinek korlátozása az általa alkalmazott eladási ár meghatározásában, ide nem értve a szállító lehetőségét legnagyobb vagy ajánlott eladási ár meghatározására, feltéve, hogy az nem eredményez – a megállapodásban részt vevő vállalkozások bármelyike általi nyomásgyakorlás vagy ösztönzés következményeként – rögzített vagy legkisebb eladási árat.
199. A Vertikális iránymutatás 48. bekezdése szerint a korlátozás egyértelmű az olyan szerződéses kikötés vagy összehangolt magatartás esetén, ahol a viszonteladási ár közvetlenül meghatározásra kerül. A viszonteladási ár meghatározása azonban közvetett eszközökkel is elérhető. Ez utóbbira példa lehet az olyan megállapodás, amely megszabja a forgalmazási nyereség mértékét, meghatározza a forgalmazó által egy meghatározott árszintből nyújtható legnagyobb árengedményt, a szállító részéről a rabatt nyújtását, vagy a promóciós költségek megtérítését egy adott árszint betartásához köti, az előírt viszonteladási árat a versenytársak viszonteladási áraihoz köti, illetve ilyen eszközök lehetnek a fenyegetések, megfélemlítések, figyelmeztetések, büntetések, szállítások késleltetése vagy felfüggesztése, illetve a szerződés felmondása egy adott árszint figyelembe nem vétele esetén. Az árrögzítés közvetlen vagy közvetett eszközei még hatékonyabbak akkor, ha olyan intézkedésekkel társítják őket, amelyek az árcsökkentő forgalmazók azonosítását szolgálják; ilyen eszköz például egy ármelegfigyelő rendszer működtetése, illetve a kiskereskedők kötelezése arra, hogy jelentsék, ha a forgalmazási hálózat más tagjai eltérnek a meghatározott árszinttől. Ugyanezen közvetett eszközök és

²²⁰ Aktív értékesítés során a vállalkozások aktívan fordulnak az egyedi ügyfelekhez többek között közvetlen levélmegkeresés (direct mail) vagy látogatások útján, illetőleg olyan média- vagy internetes hirdetés vagy más promóció útján, amely kifejezetten az adott ügyfélcsoportot vagy az adott területen található ügyfeleket célozza meg.

²²¹ Passzív értékesítésnek minősül az egyedi ügyfelektől felszólítás nélkül érkező kérésre adott válasz, ide értve az áruk leszállítását, illetve a szolgáltatások nyújtását az ilyen ügyfelek részére, továbbá az olyan általános jellegű hirdetés vagy promóció, amely elérheti ugyan a más forgalmazók (kizárólagos) területein vagy ügyfélcsoportjain belül található vásárlókat, de amely egyben ésszerű eszköze az ilyen területeken vagy ügyfélcsoportokon kívüli ügyfelek – például a hirdető saját területén levő ügyfelek – elérésének.

„támogató” intézkedések felhasználhatók arra, hogy a legmagasabb vagy ajánlott árak viszonteladási ár kikötésként működjenek.

200. A viszonteladási ár meghatározásának lehetséges versenykorlátozó hatásait a Vertikális iránymutatás 224. bekezdése sorolja fel. A viszonteladási ár meghatározása először is elősegítheti a szállítók közötti összejátszást – azáltal, hogy növeli a piacon az árak átláthatóságát, elősegítve annak kimutatását, hogy egy szállító árcsökkentéssel eltér-e az összejátszáson alapuló egyensúlytól. A viszonteladási ár meghatározása kioltja a szállító azon késztetését is, hogy forgalmazói felé csökkentse az árait, mivel a rögzített viszonteladási ár megakadályozza abban, hogy az értékesítés növekedéséből származzon előnye. Ez a negatív hatás különösen akkor valószínű, ha a piac hajlamos az összejátszásra, például ha a gyártók szoros oligopóliumot alkotnak, és a viszonteladási ár meghatározásáról szóló megállapodások a piac jelentős részét lefedik. Másodszor, a márkán belüli árverseny megszüntetésével a viszonteladási ár meghatározása elősegítheti a vevők közötti, azaz a forgalmazási szinten megvalósuló összejátszást is. Az erős vagy jól szervezett forgalmazók arra kényszeríthetnek egy vagy több szállítót, illetve meggyőzhetik őket arról, hogy a versenyszint felett rögzítsék a viszonteladási árakat, és ezáltal segítsenek nekik az összejátszáson alapuló egyensúly elérésében vagy stabilizálásában. Az árverseny megszűnése kifejezetten problémásnak tűnik, ha a viszonteladási ár meghatározását azok a vevők ösztönzik, akiknek a közös horizontális érdekei várhatóan negatívan hatnak a fogyasztókra. Harmadszor, a viszonteladási ár meghatározása általánosságban enyhítheti a gyártók és/vagy a kiskereskedők közötti versenyt, különösen, ha a gyártók ugyanazon forgalmazókat veszik igénybe termékeik forgalmazásához, és valamennyien vagy közülük sokan alkalmazzák a viszonteladási ár meghatározását. Negyedszer, a viszonteladási ár meghatározásának azonnali hatásaként valamennyi vagy bizonyos számú forgalmazó számára akadályba ütközik, hogy az adott márka vonatkozásában leszállítsa eladási árát. Másképp fogalmazva: a viszonteladási ár meghatározásának közvetlen hatása áremelkedés. Ötödször, a viszonteladási ár meghatározása csökkentheti a gyártó árrésére nehezedő nyomást, különösen akkor, ha a gyártónak kötelezettségvállalási problémája van, azaz akkor, ha érdeke fűződik a későbbi forgalmazóknak felszámított ár csökkentéséhez. Ilyen helyzetben elképzelhető, hogy a gyártó inkább hozzájárul a viszonteladási ár meghatározásához annak érdekében, hogy az elősegítse azt a kötelezettségvállalását, hogy a későbbi forgalmazók vonatkozásában nem csökkenti az árat, és hogy csökkentse a saját árrésére nehezedő nyomást. Hatodszor, a viszonteladási ár meghatározását alkalmazhatja olyan gyártó, aki elégséges piaci erővel rendelkezik a kisebb riválisok kizárásához. A megnövekedett árrés, amit a piaci ár meghatározása a forgalmazók számára kínál, arra csábíthatja őket, hogy az ügyfeleknek nyújtott tanácsadás során akkor is egy meghatározott márkát hozzanak előnyös helyzetbe más, rivális márkákkal szemben, ha ez nem áll ezeknek az ügyfeleknek az érdekében, illetve, hogy egyáltalán ne értékesítsék a versenytárs márkákat. Végezetül a viszonteladási ár meghatározása a forgalmazás szintjén csökkentheti a dinamizmust és az innovációt. A viszonteladási ár meghatározása – azáltal, hogy akadályozza a különböző forgalmazók közötti árversenyt – megakadályozhatja, hogy hatékonyabb kiskereskedők alacsonyabb árakkal lépjenek a piacra és/vagy érjenek el elégséges méretet. Megakadályozhatja vagy megnehezítheti alacsony árakon alapuló forgalmazási módok, például diszkontok megjelenését és elterjedését is.

Az internetes értékesítés korlátozása

201. A Vertikális iránymutatás 52-54. bekezdései szerint egyes, az internet használatával kapcsolatos korlátozások is viszonteladási korlátozásnak minősülhetnek a Vertikális rendelet 4. cikk a) pontja értelmében, így különösen súlyos korlátozásként kezelendők. Elvileg minden forgalmazó számára engedélyezni kell ugyanis az internet használatát termékértékesítés céljából. Általánosságban ha egy forgalmazó weboldalt használ termékek eladása céljából, az passzív értékesítési formának minősül, mivel ez ésszerű módja annak, hogy a forgalmazó elérhetővé váljon az ügyfelek számára. A weboldal használatának a saját területén vagy ügyfélcsoportján kívül is lehetnek hatásai, ez azonban a technológiából – azaz a bárhonnán megvalósítható könnyű elérhetőségből – ered. Passzív értékesítésnek minősül, ha az ügyfél felkeresi a forgalmazó honlapját, kapcsolatba lép a forgalmazóval, és ez a kapcsolat értékesítéshez – és szállításhoz – vezet. Azonban a szállító a csoportmentesség keretében minőségi követelményeket támaszthat az áru viszonteladásával foglalkozó internetes honlap tekintetében, hasonlóképpen ahhoz, ahogyan egy szállító általában minőségi követelményeket támaszthat egy üzlettel, a katalógus alapú értékesítéssel, vagy a reklámozással és hirdetéssel szemben. Ennek különösen a szelektív forgalmazás esetében lehet jelentősége. A szállító a csoportmentesség keretében például a forgalmazói hálózat tagjává válás feltételeként megkövetelheti forgalmazóitól, hogy legyen egy vagy több fizikai értékesítési pontjuk vagy bemutatótermük.

VIII.4.3. A vizsgált magatartások megítélése

Az értékesítési terület földrajzi alapú korlátozása

202. A Paradox Bahama Triórával és Powerrel kötött disztribútori szerződésai értelmében a [üzleti titok]. A rendelkezés általános megfogalmazású, nem teszi egyértelművé, hogy a korlátozás a passzív értékesítésekre nem terjed ki, s ez az eljáró versenytanács álláspontja szerint – a Paradox Bahama érvelésével szemben – a szerződés 1.B pontjának első, (f) megjelölésű pontjával együttesen értelmezve sem olvasható ki a szövegből. A hivatkozott (f) pont²²² ugyanis sem nyelvtanilag, sem szerkesztésbeli sajátosságai folytán nem tekinthető a következő, Magyarországon kívüli értékesítést tilalmazó (g) ponthoz képest felsőbbrendű, azzal együtt értelmezendő szabálynak, mindössze az 1.B részen belüli, (f)-től (l)-ig terjedő egyszerű felsorolás elemeit alkotják, éppúgy, ahogy a disztribútorok (a)-(e) pontban felsorolt jogai az 1.A részen belül. Az előzőek miatt az eljáró versenytanács álláspontja szerint a korlátozás terjedelme annak gyakorlati alkalmazása tükrében határozható meg.

203. A Power 2013-2016 között érvényes viszonteladói szerződésai és 2010. évi telepítői szerződése, továbbá a Trióda 2010-2013 és 2015-2016 közötti viszonteladói és telepítői szerződésai [üzleti titok] E szerződéses kikötések sem specifikálják tehát, hogy a korlátozás kizárólag az aktív értékesítésre vonatkozna, így további következtetések e körben is a gyakorlati megvalósulás alapján vonhatóak le.

204. A Power, Trióda és Paradox Bahama fenti szerződéses rendelkezések érvényesítésével kapcsolatban tanúsított magatartása ugyancsak arra utal, hogy az exporttilalom független volt a disztribútorok és forgalmazóik értékesítési erőfeszítéseinek módjától, irányától. A

²²² [üzleti titok]

rendelkezésre álló bizonyítékok alapján ugyanis az látható,²²³ hogy az export tényéről vagy magától a Paradox Bahama-tól vagy valamely külföldi forgalmazótól, disztribútortól értesült a Power (illetve a Trióda), s az e-mailekben semmilyen utalás nincs arra, hogy a panasz kifejezetten aktív értékesítéssel kapcsolatban keletkezett volna, sőt, egy – a Paradox Bahama által a Triódának továbbított – e-mail szerint egy szerb forgalmazó kifejezetten a passzív értékesítést (is) sérelmezte.²²⁴ Ugyancsak a passzív értékesítéstől való elzárkózást mutatja a Power azon gyakorlata, hogy tartózkodott a külföldi székhelyű forgalmazók, vevők kiszolgálásától még akkor is, ha azok keresték meg őt,²²⁵ s a levelezés kontextusát vizsgálva megállapítható, hogy a Trióda is a passzív értékesítéssel kapcsolatban javasolta azt egyik partnerének, hogy az adózási okokból szlovákiai székhelyű, de valójában magyar vállalkozásnak csak akkor értékesítsen Paradox terméket, ha az írásban nyilatkozik arról, hogy nem viszi ki az ország területéről.²²⁶

205. A fentieket támasztják alá a határokon átnyúló, fordított irányú értékesítéssel, azaz az importtal kapcsolatban rendelkezésre álló bizonyítékok,²²⁷ amelyekben jellemzően szintén nem található arra vonatkozó információ, hogy a Power, a Trióda vagy bármely magyar forgalmazó vizsgálta volna, hogy az importra aktív vagy passzív értékesítés eredményeként került sor, panaszukat ettől függetlenül fogalmazták meg, a Paradox Bahama intézkedését sürgetve. Bár a Paradox Bahama megkérdőjelezte, hogy az EGT-n kívüli államokat érintő (Szerbia, Honduras), illetve az importtal kapcsolatos esetleges korlátozások relevánsak lennének a vizsgált magatartás szempontjából, az eljáró versenytanács fenntartja, hogy ezekből a bizonyítékokból is következtetések vonhatóak le az exporttilalom gyakorlati megvalósulását illetően, különös tekintettel arra, hogy a Trióda nyilatkozata szerint a gyártó világszerte próbálja akadályozni az országok közötti kereskedelmet.²²⁸ Részben ezt szolgálta az internetes értékesítés tilalma is, ahogyan arra meghallgatásán a Trióda is rámutatott, illetve ahogyan azt a Paradox Bahama által a hazai disztribútorok számára lefektetett alapelvek is szemléletesen mutatják: az internetes árak nyilvános elérhetősége „nagyon komoly ügy, mivel nem csak Magyarországon látható, hanem bárhol a világon.”²²⁹
206. Az eljárás során megkérdezett harmadik felek nyilatkozatai (ld. V.4. fejezet) is megerősítik, hogy a gyártó és/vagy a disztribútorok a külföldről történő beszerzést nem engedélyezik. A Novosec Kft. hozzátette, hogy a Power és a Trióda az EU-n belüli és kívüli beszerzéseket is letiltatta, így ezen országokból sem tud Paradox termékeket beszerezni, illetve hogy a disztribútorok az esetlegesen Magyarországra külföldről bekerülő termékeket is igyekeznek „begyűjteni”.

²²³ Ld. 65. pont.

²²⁴ VJ/97-144/2016. 8. sz. e-mail: egy szerb disztribútor egyebek mellett azt kifogásolja, hogy néhány magyar weblapon online lehet a termékeket megvenni, és magyarországi üzletekben szerb vevőknek is értékesítenek

²²⁵ VJ/97-141/2016. 3. sz. e-mail: egy Szlovákiában bejegyzett vállalkozás megkeresésére, aki viszonteladóvá kívánt válni, a Power azt válaszolja, hogy a Paradox márka esetében szerződési kötelelem miatt külföldi vállalkozást nem szolgálhat ki; VJ/97-141/2016. 19. sz. e-mail: Power válasza egy szlovákiai vevő érdeklődésére, amelyben jelzi, hogy Paradox terméket nem tud tőle vásárolni, mivel ezeket csak határon belül értékesítheti

²²⁶ VJ/97-134/2016. 53. sz. e-mail: Magyar Biztonságtechnikai Kft. érdeklődésére, hogy szlovák partnerét kiszolgálhatja-e, a Trióda azt válaszolja, hogy csak akkor, ha nem viszi ki a terméket az ország területéről

²²⁷ Ld. 66. pont.

²²⁸ VJ/97-131/2016.

²²⁹ VJ/97-121/2016. 1. és 2. sz. e-mail

207. A szerződéses rendelkezések és azok gyakorlati alkalmazása tehát az aktív értékesítésen túlmenően közvetlenül (az export, illetőleg az import tilalmának előírásával) és közvetve (a rendelkezések megsértése esetére kilátásba helyezett / alkalmazott szankció révén) korlátozta a határokon átnyúló passzív értékesítéseket is, ami a Vertikális rendelet értelmében különösen súlyos korlátozásnak minősül.
208. A versenykorlátozást fokozta, érvényesülését elősegítette, hogy a Trióda és a Power szerződéseiben kifejezetten [üzleti titok], míg a Paradox Bahama a szabályok betartása érdekében a termékek gyártási sorozatszámán alapuló nyomon követési rendszert is alkalmazott, 2015 októberétől pedig a termékek nyelvi beállításait is korlátozta. Ez utóbbival kapcsolatban a Paradox Bahama az eljárás során akként nyilatkozott, hogy a korlátozás indoka a termékek korlátozott tárhelye volt, ennek azonban a korabeli bizonyítékok ellentmondanak. A bevezetéssel egyidejűleg a Powernek és a Triódának küldött tájékoztatás szerint a bevezetésre az egyes forgalmazók területein kívülre történő szállítások miatt felmerült problémák miatt került sor, a szürke import nehezítése céljából. Bár a Trióda előadása szerint szoftverfrissítéssel elvileg 2015 után is elérhető a többi nyelv, ez olyan bonyolult művelet, amit egy telepítő nem biztos, hogy el tud végezni,²³⁰ ami alapján az eljáró versenytanács értékelése szerint a nyelvi beállítások korlátozása érdemben hozzájárult a határokon átnyúló értékesítések visszaszorításához, mind azok aktív, mind pedig passzív formáját érintően.
209. A Power hivatkozott arra, hogy a szabályozási környezet jellege és a riasztórendszerek bonyolultsága, a nyelvi korlátok eleve azt predesztinálják, hogy a riasztóberendezések értékesítése, telepítése nem határokon átívelő tevékenység. A Power által említett korlátok ugyanakkor az eljáró versenytanács álláspontja szerint egyrésztől nem is feltétlenül helytállóak (pl. a MABISZ minősítés bár fontos jellemző, nem minősül hatósági engedélynek, így hiányában is forgalmazható lehet a termék²³¹), ráadásul egybemossák az értékesítést és a telepítést, amelyek a vertikális lánc különböző szintjein elhelyezkedő tevékenységek, így nem szükségszerűen azonos földrajzi kiterjedésűek. Az egyes országokban beszélt nyelvek különbözősége nem volt objektív érdemi korlát, az eljárás alá vontak által érvényesített - az egyes forgalmazók területein kívülre történő szállításokkal összefüggő problémákra hivatkozva bevezetett, műszaki alapon nem igazolt - mesterséges nyelvi korlátozás bevezetése is arra utal, hogy a határokon átnyúló forgalom nem volt elhanyagolható. Az a körülmény, hogy a magatartás milyen mértékű hatást gyakorolhatott a vizsgált termékek forgalmazására, a piac alakulására, nem a jogsértés megállapíthatósága, hanem az alkalmazandó szankciók mérlegelése során releváns, így a Power ezzel kapcsolatos előadását az eljáró versenytanács a bírság kiszabása során értékelte.

A viszonteladási árak meghatározása

210. A forgalmazási rendszer felépítéséből adódóan többféle ár érvényesült a különböző forgalmazási szinteken. Egyrésztől a Paradox Bahama meghatározta a Trióda és a Power számára a Paradox termékek beszerzési árait, a disztribútorok pedig azt az árat, amelyen ők értékesítették a termékeket a további forgalmazók, azaz a viszonteladók és a telepítők felé. Ezen árak meghatározása azonban nem képezi a jelen eljárás tárgyát.

²³⁰ VJ/97-131/2016.

²³¹ Crow márkájú biztonságtechnikai eszköz például nem szerepel a MABISZ által ajánlott termékek nyilvántartásában (<http://www.pluto.hu/index.html>).

211. A rendszer következő szintjét a telepítők felé érvényesített árak jelentették, amit a viszonteladók számítottak fel a telepítők részére történő értékesítések során. Ezen árak tekintetében a viszonteladói szerződéseikben mind a Power, mind a Trióda minimum árakat kötött ki, amikor előírta, hogy [üzleti titok]. A Powernél ez a listaárnál [üzleti titok]% -kal, a Triódánál [üzleti titok]% -kal alacsonyabb mértékben került meghatározásra. Mindkét disztribútor viszonteladói szerződesei [üzleti titok] helyeztek kilátásba e rendelkezések megsértése esetére. A Power 2017-től érvényes új viszonteladói szerződesei az előzőekkel azonos hatású kikötést tartalmaztak, amikor [üzleti titok] fogalmazták meg. A Paradox Bahama által kötött disztribútori szerződések a telepítői árak szintjére vonatkozó előírásokat ugyanakkor nem tartalmaztak.
212. A Power és a Trióda a rendelkezésre álló e-mailes bizonyítékok szerint a telepítői árak minimális szintjére vonatkozó fenti előírásokat a gyakorlatban is érvényesítették, és szerződésszegés esetén a szankciókat is alkalmazták, vagy azok alkalmazásával „fenyegetőztek”.²³² A versenytanács által tartott tárgyaláson, illetve az alapeljárásban közölt előzetes álláspontra tett észrevételeiben a Power képviselője is elismerte, hogy alapvető célja a piac torzulását eredményező dömping árazás (azaz a beszerzési árat és a működési költségeket nem fedező árképzés) elkerülése volt, és hogy vidéki viszonteladói részére előírta, hogy egy minimális árszint alatt ne értékesítsenek. A Trióda Alapeljárásban tett egyezségi nyilatkozatában szintén elismerte a továbbeladási ár rögzítését a telepítői árak vonatkozásában. Mindezek az eljáró versenytanács értékelése szerint a Power és viszonteladói, továbbá a Trióda és viszonteladói között külön-külön minimális viszonteladói árak közvetett módon történő megállapítását jelentették, a listaárhoz képest meghatározott kedvezmény mértékének rögzítése révén, ami a Vertikális rendelet és a joggyakorlat²³³ alapján különösen súlyos korlátozásnak minősül.
213. Az eljárás során a Power (és a Trióda is) akként nyilatkozott,²³⁴ hogy a Paradox Bahama részéről létezett egy minimális árrés-elvárás, hogy a disztribútorok közötti árverseny helyett a szolgáltatási versenyt ösztönözze, illetve egy 2010 novemberéből származó bizonyíték²³⁵ is alátámasztja, hogy a kedvezményes telepítői ár mértéke a Paradox Bahama tudtával, egyetértésével, közreműködésével került megállapításra. Mindezek alapján az eljáró versenytanács a Paradox Bahama minimális telepítői árak meghatározásában való részvételét is bizonyítottan látja. Bár a Paradox Bahama szerint az említett nyilatkozatok alapján nem állapítható meg, hogy ez a minimális árrés-elvárás túlmutatott a versenyjogi szempontból nem kifogásolható ajánlott árak meghatározásán, az eljáró versenytanács álláspontja szerint a nyilatkozati és az írásos bizonyítékok összességének értékelése arra enged következtetni, hogy a jelen esetben nem ajánlott árak meghatározására került sor. Erre utal az is, hogy a disztribútorok egymás árrésére panaszkodnak a Paradox Bahama felé,²³⁶ illetve hogy az említett 2010. novemberi

²³² Vö. 74. pont.

²³³ Ld. pl. a Bizottság AT.40465 Asus (106., 107., 109. bekezdés), AT.40181 Philips (60., 61., 63. bekezdés), AT.40469 Denon&Marantz (91., 92., 94. bekezdés) és AT.40182 Pioneer (151., 152., 154. bekezdés) ügyekben hozott határozatait, illetve az ezekben is hivatkozott ítéleteket: C-67/13 P sz. ügy CB kontra Bizottság [EU:C:2014:2204, 50. bekezdés]; C-286/13 P sz. ügy Dole Food and Dole Fresh Fruit Europe v Commission [EU:C:2015:184, 114. bekezdés], 243/83 sz. ügy Binon kontra AMP [EU:C:1985:284, 43. bekezdés]; 311/8 sz. ügy VVR kontra Sociale Dienst van de Plaatselijke en Gewestelijke Overheidsdiensten [EU:C:1987:418, 17. bekezdés]; 27/87 sz. ügy SPRL Louis Erauw-Jacquery kontra La Hesbignonne SC [EU:C:1988:183, 15. bekezdés].

²³⁴ Vö. 120. és 140. pont

²³⁵ VJ/97-121/2016. 47. sz. dokumentum

²³⁶ VJ/97-121/2016. 27. és 47. sz. dokumentumok

bizonyítékban egyértelműen háromoldalú megállapodásként aposztrofálják az árresek mértékére vonatkozó szabály létrejöttét ([üzleti titok]). Az árak, árresek Paradox Bahama-val egyeztetett módon történő kialakítására utal a Trióda gyártó számára írt, 2011. decemberi levele is,²³⁷ amikor a disztribútorok, nagykereskedők, telepítők árresét fejtegetve úgy fogalmaz, hogy a Trióda és a gyártó ezzel kapcsolatos elképzelései egybeesnek ([üzleti titok]; [üzleti titok]). A levél kontextusa alapján megállapítható, hogy az a Paradox Bahama Trióda felé jelzett felvetéseire, kifogásaira íródott reakció, amiből az a következtetés is adódik, hogy a Paradox Bahama az árresekkel kapcsolatos elvárásokat fogalmazott meg a Trióda számára.

214. A Paradox Bahama az előző pontban hivatkozott írásos bizonyítékok kapcsán jelezte, hogy azok Paradox Bahama számára történt elküldése nem bizonyított, így a Paradox Bahama-nak nem volt lehetősége arra, hogy azoktól elhatárolódjon, az írójuk általi félreértésből adódó pontatlanságokat javítsa. Szintén kifogásolta, hogy ezen bizonyítékok csak a 2010. évre vonatkoznak, így ezek alapján a teljes vizsgált időszakra vonatkozó következtetések levonása nem helytálló. Az eljáró versenytanács ezzel kapcsolatban rámutat, hogy a joggyakorlat alapján,²³⁸ a szabad bizonyítás talaján olyan levelezés is felhasználható bizonyítékként valamely vállalkozással kapcsolatban, amelynek az nem címzettje, de amely az abban foglalt tartalom által érintett. Ebből következően önmagában az a körülmény, hogy nem bizonyított, hogy a fentebb idézett leveleket a Paradox Bahama megkapta volna, nem befolyásolja ezek bizonyítékkénti felhasználhatóságát. A Paradox Bahama érvelése az eljáró versenytanács álláspontja szerint abból a szempontból sem releváns, hogy a Paradox Bahama-nak nem volt lehetősége az elzárkózásra, a pontatlanságok javítására, mivel a fentebb említett, különböző forrásból származó bizonyítékok (két nyilatkozat és két levéltervezet) egyaránt alátámasztják a Paradox Bahama részvételét a minimális telepítői árres meghatározásában, így kizárható, hogy azok kizárólag tévedésen, félreértésen alapulnának.
215. A bizonyítékok nem támasztják alá azt sem, hogy a viszonteladói árakra vonatkozó korlátozás a gyakorlatban nem érvényesült, egyes szereplők eltérő magatartása önmagában nem kérdőjelezi meg a megállapodást, ha az egyébként általános jelleggel létrejött és érvényesült, azt a többi szereplő betartotta az abban foglaltakat.
216. Szintén nem tartotta relevánsnak az eljáró versenytanács a Power azon előadását, hogy a viszonteladókkal kötött szerződésai jogbérleti (franchise) megállapodásoknak

²³⁷ VJ/97-121/2016. 27. sz. dokumentum (A levél a Powernél került lefoglalásra, a Power kommentjeit is tartalmazza, azt a Power vélhetően a gyártótól kaphatta meg abból a célból, hogy reagáljon a Trióda vele kapcsolatos felvetéseire.)

²³⁸ „A közvetett bizonyítékok alapján sem kizárt egy jogsértő magatartás megállapítása, ha a közvetett bizonyítékok olyan bizonyító erővel bírnak, olyan logikai láncot alkotnak, amelynek révén a jogsértés elkövetését tanúsítják.” (Legfelsőbb Bíróság Kfv. II. 39. 259/2006/4., Vj-70/2002.); „Nem zárja ki sem a kartellezést, sem a tiltott kartellezésben való részvételt önmagában az sem, hogy a más személyek közötti, ám a kartellezéssel kapcsolatos megbeszéléssel összefüggő üzenetet valamelyik részes fél nem kapta meg.. A más személyek, köztük egyes kartelltagok levelezése, annak tartalma igazolhatja a levelezésben részt nem vevő harmadik személy részvételét is.” (Fővárosi Ítéltábla 2.Kf.27.195/2012/6., Vj-162/2004.)

minősülnének, mivel az európai²³⁹ (és ezzel összhangban a magyar²⁴⁰) joggyakorlat alapján a viszonteladási árak meghatározása franchise jellegű jogviszonyokban is egyértelműen tilos. Az előzőekkel egybecseng, hogy a Vertikális rendelet 2. cikk (3) bekezdése értelmében a szellemi tulajdonjogoknak a vevőre történő átruházására vagy a vevő általi hasznosítására vonatkozó rendelkezéseket tartalmazó vertikális megállapodások esetében a csoportmentesség alkalmazásának feltétele az, hogy a szerződés szerinti áruk vagy szolgáltatások tekintetében ezek a rendelkezések ne tartalmazzanak az e rendelet alapján nem mentesített (azaz a 4. vagy 5. cikk szerinti) vertikális korlátozásokkal azonos célú versenykorlátozásokat.

Az internetes értékesítés korlátozása

217. A Power (és a Trióda) a telepítőkkal és a viszonteladókkal kötött szerződéseiben és/vagy a ténylegesen alkalmazott gyakorlatában a vizsgált időszak kezdetén azt az elvárás fogalmazta meg, hogy végfelhasználók számára csak a listaár tehető közzé az interneten. Legkésőbb 2010 októberétől kezdődően azonban ez a Power szorgalmazására és a Paradox Bahama közreműködésével átalakult az árak nyilvános feltüntetésére vonatkozó teljes tilalommal, amit a Power mind szerződéseiben, mind tényleges gyakorlatában érvényesített. A Trióda magatartása e tekintetben nem volt mindenkor teljesen összhangban a teljes tilalommal, egyes szerződéses változatokban ugyanis fennmaradt a listaár hivatkozás, illetve a partnerekkel szembeni fellépéssel kapcsolatban rendelkezésre álló bizonyítékok is azt tanúsítják, hogy a Trióda nem volt kellően következetes a teljes árfeltüntetési tilalom kikényszerítésében, amit a Power és a Paradox Bahama számos alkalommal szóvá is tett számára. Mindazonáltal a Paradox Bahama által kilátásba helyezett következmények miatt a Trióda is rendszeresen fellépett a nyilvános árközlés ellen.²⁴¹
218. A végfelhasználói árak feltüntetésének tilalma effektíve azt eredményezi, hogy a Paradox termékek internetes értékesítése a fogyasztók irányába gyakorlatilag ellehetetlenül, mivel az internetes vásárlás immanens része az ár közzétevése, ezt azonban a Paradox Bahama és a disztribútorok által támasztott feltételek, követelmények 2010 októberétől kategorikusan

²³⁹ „A tény, hogy a franchise-ba adó árajánlást fogalmaz meg a franchise-ba vevő részére, nem valósít meg versenykorlátozást, amennyiben a franchise-ba adó és a franchise-ba vevők, vagy csak maguk a franchise-ba vevők nem tanúsítanak összehangolt magatartást ezen ajánlott árak tényleges alkalmazása érdekében.” C-161/84 Pronuptia de Paris GmbH kontra Pronuptia de Paris Irmgard Schillgallis (EU:C:1986:41, 27. bekezdés)

²⁴⁰ „A Versenytanács a franchise szerződések értékelése során abból indul ki, hogy a know-how átadásához, illetve annak versenytársak által történő felhasználásának megakadályozásához, valamint a hálózat identitásának és reputációjának megőrzéséhez feltétlenül szükséges rendelkezések nem minősülnek a Tpv. 11. §-a szerinti versenykorlátozásnak. A fent említett két rendelkezés típus ugyanakkor nem szükségesek e célok eléréséhez, így versenykorlátozóknak minősülnek a Tpv. 11 §-a alapján. A továbbeladási ár meghatározása vagy minimumának kikötése a versenyjogi gyakorlat szerint evidens módon versenyellenes cselekmény. Nem talált a Versenytanács olyan indokot sem, mely versenypolitikailag elfogadható módon indokolná a MOL-tól történő kizárólagos beszerzési kötelezettséget. Ez a rendelkezés indokolatlanul zárja ki a franchise-partnerek közötti termék-áramlást, nem szükséges a márka reputációjának megőrzéséhez.” (VJ/171/2002/15., 52. bekezdés) „A Versenytanács ugyanis nem látta megalapozottnak a Hungaropharma Zrt. azon hivatkozását, mely szerint a Megállapodás 6. pontjában foglalt, az „ajánlott akciós árak tartását” előíró rendelkezés olyan maximum árat jelentene, amely nem esik a Közlemény 11.2.a) pontja alá. Ezért a Versenytanács álláspontja szerint a Megállapodás 6. pontjában foglalt, az akciós eladási árakra vonatkozó rendelkezést olyan a Közlemény 11. pontja szerinti „nagyon súlyos versenykorlátozásnak”, vagy „objektív versenykorlátozásnak” minősül, amelyről – a tényleges hatások vizsgálata nélkül – megállapítható, hogy céljánál fogva az EKSz. 81. cikk (1) bekezdésébe ütközik.” (VJ/57/2008/23., 48. bekezdés)

²⁴¹ Vö. 86-88. pontok.

tiltották. Ezzel összhangban szintén tilos volt a webshopok, internetes áruházak részére történő értékesítés, hiszen ezek esetében az internetes vásárlási folyamat előbb említett jellemzői folytán nem volt biztosítható, hogy a végfelhasználói árak ne jelenjenek meg a honlapon. E korlátozások számos esetben nem általános tilalomként fogalmazódtak meg a gyakorlatban, hanem egyes, webáruházat működtető vagy internetes értékesítést is folytató forgalmazók (különösen pl.: riasztobolt.hu / Alarm Shop Kft., riasztobolt.info / Vagyonvédelem 2000 Kft.) kiszolgálásának, ellátásának korlátozása formájában.

219. A fentiek versenykorlátozó jellegét erősíti, hogy a Power és a Trióda számos esetben tájékoztatták egymást és/vagy a Paradox Bahama-t arról, ha a másik partnerei között a fentiekkel ellentétes gyakorlatot tapasztaltak, intézkedés megtételét sürgetve, de jelzés érkezhettek a partneri hálózatból is. Az intézkedések jellemzően a forgalmazó nyilvános árfeltüntetési megszüntetésére való felszólítását jelentették, súlyosabb esetben a kiszolgálás megtagadásának vagy a szerződés felmondásának formáját öltötték. A disztribútorok számos alkalommal visszajelzést adtak egymásnak a megvalósított intézkedésekről. Webshopoknak történő értékesítés esetén az eljárás alá vontak próbavásárlások segítségével, a gyártási sorozatszámok ellenőrzésével igyekeztek felderíteni az értékesítés útját, a közvetítő partner személyét, akivel szemben szintén az imént említett szankciókat alkalmazták.
220. Az online értékesítés a Vertikális iránymutatás 52. bekezdése alapján passzív értékesítési formának minősül, mivel ez ésszerű módja annak, hogy a forgalmazó elérhetővé váljon az ügyfelek számára. Passzív értékesítésnek minősül ugyanis, ha az ügyfél felkeresi a forgalmazó honlapját, kapcsolatba lép vele, és ez a kapcsolat értékesítéshez és szállításhoz vezet. Az online értékesítés Power, Trióda és Paradox Bahama általi, fentiek szerinti gyakorlati ellehetetlenítése tehát a passzív értékesítés korlátozását eredményezte, ami a Vertikális rendelet alapján, továbbá az Európai Bíróság Pierre Fabre-ügyben hozott ítélete²⁴² értelmében is különösen súlyos korlátozásnak minősül.
221. Az internetes árfeltüntetés és az internetes értékesítés tilalmából fakadóan a fogyasztók nem tudnak az árakról tájékozódni, ami nemcsak a márkán belüli verseny csökkenését eredményezheti, azáltal, hogy enyhül a forgalmazókra nehezedő, az árak átláthatóságából, összehasonlíthatóságából fakadó nyomás, de a márkák közötti versenyre is kihatással lehet, mivel a Paradox termékek más márkákkal való összehasonlíthatóságát is ellehetetleníti.
222. A fentiek érvényesülését elősegítette továbbá, hogy a Trióda és a Power viszonteladói és telepítői (kiemelt ügyféli) szerződésai, valamint az ezek gyakorlati alkalmazásával kapcsolatban rendelkezésre álló bizonyítékok szerint a disztribútorok – a Paradox Bahama-val egyetértésben, annak ösztönzésére és közreműködésével – a telepítői árak közzétételét is korlátozták, azt jelszavas védelemhez kötötték, melynek megsértése esetén partnereiket a jelszavas védelem biztosítására felhívták, bizonyos esetekben a szerződést felbontották. A disztribútorok az említett szabálytól való eltérésről egymástól, illetve partnereiktől értesültek; a korlátozás kikényszerítése érdekében a Power például kifejezetten felhívta szerződéses partnereit arra, hogy ha nyilvánosan elérhető telepítői árakkal találkoznak, akkor azt számára jelentsék. Az e-mailes bizonyítékokból az is látszik, hogy a gyakorlatban a telepítői árakat az eljárás alá vontak és partnereik ebben a

²⁴² C-439/09. sz. ügy, Pierre Fabre Dermo-Cosmétique SAS kontra Président de l’Autorité de la concurrence és Ministre de l’Économie, de l’Industrie et de l’Emploi [EU:C:2011:649, 14., 19., 20., 39., 47., 54. bekezdések]

kontextusban tágabban értelmezték, értve alatta nemcsak a szerződésben definiált, a listaárnál [üzleti titok]% -kal, illetve [üzleti titok]% -kal alacsonyabb szinten meghatározott telepítói árat, hanem valamennyi nagykereskedelmi és/vagy kedvezményes, ámde a végfelhasználóknak kínált árat.

223. A Power az eljárás során tett nyilatkozataiban azzal érvelt, hogy a telepítói árak nagykereskedelmi árként üzleti titoknak minősülnek, közzétételük ezért tilos, s ezt az értelmezést igyekezett a 2017. évtől érvényes új szerződésmintáiban is kifejezésre juttatni. Meghallgatásán²⁴³ hozzátette, hogy a viszonteladók, telepítők „(c)sak az alkatrész árat nem jeleníthetik meg, mintarendszer árat nyugodtan lehet reklámozni. Azóta nem engedik nyilvánosságra hozni az árat, amióta forgalmazzák a terméket, mivel úgy gondolják, hogy ezek nagykereskedelmi árak. A Paradox Kanadának kívánsága volt, hogy ezek a nagykereskedelmi árak ne jelenjenek meg.” Az eljáró versenytanács értékelése szerint ugyanakkor lehetnek olyan értékesítési konstellációk, amikor – például a vevői pozícióban lévő forgalmazók szétaprózottsága folytán – a nagykereskedelmi árak közzététele növelheti a szállítói pozícióban lévő forgalmazók számára a vevők elérésének hatékonyságát, így az árak nagykereskedelmi volta nem feltétlenül változtatja azokat üzleti titok jellegűvé. Másrészt, valamely üzleti kapcsolatban kialakult vagy megajánlott ár üzleti titok voltát az adott üzleti kapcsolatban résztvevő szereplők képesek és jogosultak megítélni, nem pedig egy az adott üzleti kapcsolat szempontjából kívülállónak tekinthető harmadik fél. A telepítói árak nyilvános feltüntetésének tilalma, jelszavas védelmének megkövetelése valójában tehát azt a célt szolgálta, hogy a végfelhasználók ezen árakról ne szerezhessenek tudomást, így ne használhassák azokat referenciapontként, összehasonlítási alapként a velük szemben felszámított végfelhasználói árakkal összefüggésben.
224. Megjegyzi az eljáró versenytanács, hogy a bizonyítékok²⁴⁴ tanúsága szerint az internetes árfeltüntetés és értékesítés korlátozása a területi határok védelmét is szolgálta, mivel az árak összehasonlíthatóságát és a határokon átnyúló értékesítést, ideértve annak passzív formáját is, az egyes országok közti viszonylatban ugyancsak korlátozta.
225. Észrevételeiben a Paradox Bahama azzal érvelt, hogy általánosságban a gyártók, forgalmazók számára lehetővé kell tenni, hogy szabadon határozzák meg értékesítési stratégiájukat, s a Vertikális rendelet kifejezetten meg is engedi valamely termék nagykereskedőinek korlátozását abban, hogy végső felhasználók számára értékesítsenek. Az eljáró versenytanács ezzel kapcsolatban azonban megjegyzi, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékok nem támasztják alá ezt az érvelést. Egyrészt ugyanis, ha a cél az lett volna, hogy a nagykereskedők számára a végfelhasználók felé való közvetlen értékesítést tiltsák, akkor nyilvánvalóan ezt az elvárást fogalmazták volna meg a disztribútorok a szerződéseikben, nem pedig a nyilvános, internetes árfeltüntetés tilalmát. Másrészt, olyan bizonyíték sem áll rendelkezésre, amely azt valószínűsítene, hogy a gyártó és/vagy a disztribútorok a bolti, biztonságtechnikai üzletben történő értékesítés ellen felléptek volna, a bizonyítékok kizárólag az internetes értékesítés, árfeltüntetés korlátozására utalnak, ami a végfelhasználók felé való értékesítéseknek csak egy szegmensét jelenti. Végezetül, a nagykereskedők általi közvetlen fogyasztói értékesítés tilalmával semmilyen összefüggést nem mutat a telepítők számára előírt azon kötelezettség, hogy a Paradox

²⁴³ VJ/97-134/2016.

²⁴⁴ VJ/97-121/2016. 1. és 2. sz. e-mail, VJ/97-121/2016. 3. sz. e-mail

termékek árát ők sem hozhatják nyilvánosságra honlapjukon, hiszen ők a kialakított forgalmazási rendszerben nem tekinthetők nagykereskedőnek.

226. A Power és a Paradox Bahama is hivatkozott arra, hogy az Alapeljárásban megfogalmazott kifogások egyenértékűek azzal, mintha a gépjármű gyártók számára kötelezően előírnánk, hogy a szervizeknek értékesített alkatrészek árát tüntessék fel. Az eljáró versenytanács szerint ez a hivatkozás azonban alaptalan: jelen határozat (ahogyan az Alaphatározat is) a végfelhasználói árak internetes közzétételének tilalmát róta az eljárás alá vontak terhére, és nem a disztribútorok, viszonteladók által a telepítők számára felszámított árakét. Ez utóbbiakkal kapcsolatban csak annyit jegyzett meg fentebb az eljáró versenytanács, hogy az a körülmény, hogy egyidejűleg a telepítői árak sem voltak nyilvánosak, elősegítette a jogsértés érvényesülését, mivel a fogyasztók ezeket az információkat sem használhatták tájékozási pontként. Emellett a Power nagykereskedelmi árak üzleti titok jellegére való hivatkozása kapcsán tartotta szükségesnek kiemelni az eljáró versenytanács, hogy önmagában az ár nagykereskedelmi jellege még nem feltétlenül teszi azt üzleti titokká, ráadásul a telepítői árak ilyen jellegét nem a Power jogosult megítélni, az kizárólag a nagykereskedő / viszonteladó és a telepítő mint érintett felek döntésén múlik.
227. Ami a Paradox Bahama azon előadását illeti, hogy az internetes árfeltüntetés tilalma nem feleltethető meg a Vertikális iránymutatás 52. pontjában felsorolt egyik kikötésnek sem, az eljáró versenytanács rámutat, hogy egyrészt az 52. pont a) – d) alpontjai csak példálózó felsorolást tartalmaznak, és az 52. pont bevezető részében foglalt elveket, követelményeket a vizsgált magatartás nem teljesíti. Eszerint ugyanis „(e)lvileg minden forgalmazó számára engedélyezni kell az internet használatát termékértékesítés céljából. Általánosságban, ha egy forgalmazó weboldalt használ termékek eladása céljából, az passzív értékesítési formának minősül, mivel ez ésszerű módja annak, hogy a forgalmazó elérhetővé váljon az ügyfelek számára. (...) A Bizottság (...) a passzív értékesítésre vonatkozóan különösen súlyos korlátozásnak (tekinti), (ha a kikötések) alkalmasak a forgalmazó korlátozására az ügyfelek nagyobb csoportjának és más rétegeinek elérése tekintetében.” Másrészt, az eljáró versenytanács értékelése szerint az internetes árfeltüntetés korlátozása hatásában a Vertikális iránymutatás 52. pont c) alpontjában szereplő különösen súlyos azon korlátozással hasonló eredményre vezet, amelynek értelmében „a forgalmazó korlátozza az interneten keresztüli értékesítés teljes értékesítésen belüli arányát”, hiszen a végfelhasználói árak nyilvánosságának tilalma a fentebb már részletesen kifejtettek értelmében jelentősen megnehezíti (gyakorlatilag ellehetetleníti) az internetes értékesítést, ezáltal az internetes értékesítés arányát minimálisra szorítja. Mindezek alapján irreleváns a Paradox Bahama és a Power azon hivatkozása is, hogy az internetes árak feltüntetésének hiánya nem eredményezi az internetes értékesítés totális tilalmát, mivel egyedi ajánlatkérésre lehetőséget biztosít, különös figyelemmel arra, hogy a telepítők részéről egyedi ajánlat adására – a Paradox Bahama és a Power szándéka, elvárása értelmében²⁴⁵ – csak a teljes, tervezési és telepítési szolgáltatást is magában foglaló rendszer, és nem az egyes Paradox termékek, biztonságtechnikai eszközök, berendezések tekintetében volt lehetőség. Az egyedi árajánlatok kapcsán megjegyzendő továbbá, hogy az eljáró versenytanács álláspontja szerint az egyedi ajánlat kérése és adása nem minősül online értékesítésnek, mivel árfeltüntetés hiányában az internetes megjelenítés legfeljebb csak reklámnak tekinthető,

²⁴⁵ VJ/97-121/2016. 1. és 2. sz. e-mail, VJ/97-134/2016. 75. sz. e-mail, VJ/97-121/2016. 10. sz. e-mail

hiszen a tranzakció nem az interneten jön létre, hanem egyedileg, utólag, nem online módon. Kiemelendő még, hogy a Vertikális iránymutatás értelmében nem csak a teljes tilalom minősül korlátozásnak, ahogyan az az 52. pont a) és b) alpontjaiból is nyilvánvaló, amelyek pl. a fogyasztók kiszolgálásának azok földrajzi elhelyezkedésén alapuló megtagadására vagy a fogyasztói igények más forgalmazók felé való továbbítására vonatkozó kötelezettséget (geoblocking illetve rerouting) is különösen súlyos jogsértésnek tekintik. Hasonló megközelítést alkalmazott a Bizottság a Guess ügyben²⁴⁶ is, ahol azt is cél szerinti korlátozásnak tekintette, hogy a forgalmazóknak előzetes hozzájárulást kellett kérniük az internetes értékesítéshez a Guess-től. Szintén nem kérdőjelezi meg a jogsértés tényét az a körülmény, hogy a Trióda – nyilatkozata és az általa csatolt bizonyítékok alapján – ténylegesen is értékesített az interneten végfelhasználók részére, illetve hogy regisztrációt követően végfelhasználók számára is lehetővé tette az interneten keresztül az árak megismerését. Ezek a körülmények ugyanis a Trióda részéről legfeljebb a jogsértő megállapodástól eltérő magatartás tanúsítását valószínűsítik, amely a szankció alkalmazása során mérlegelendő szempont. Ráadásul a Trióda által benyújtott bizonyítékokon belül a tényleges értékesítéssel kapcsolatos adatok nem is különböztethetőek meg aszerint, hogy bolti vagy internetes értékesítést takarnak-e, így nem egyértelmű az internetes végfelhasználói értékesítések volumene, nagyságrendje, míg a regisztráció, a személyes adatok megadásának szükségessége elrettentette a fogyasztóknak legalább egy részét a Trióda honlapján való további internetes tájékozódástól, ahogyan az a Power azon nyilatkozatából is következik, hogy számos olyan visszajelzést kapott a honlapjával kapcsolatban, hogy a végfelhasználókat az ár nélküli termék-feltüntetés elrettentette a vállalkozás által forgalmazott termékektől.²⁴⁷ Emellett az egyedi árajánlat kérése időigényes is lehet, ezáltal megnehezítheti az árak valós idejű összevetését mind a fogyasztók, mind a versenytársak számára.

VIII.4.4. Egységes és folyamatos jogsértés

228. Az EUMSZ. 101. cikkének megsértésére nemcsak egy elkülönült, önálló cselekmény, hanem cselekmények sorozata vagy egy magatartás folyamata révén is sor kerülhet, még akkor is, ha annak egy vagy több eleme önmagában véve is megvalósíthatja ezen cikk megsértését. Ennek megfelelően, ha a különböző cselekedetek egy átfogó terv részét képezik, mivel azonos célra irányulnak, amely révén torzítják a közös piacot, a jogsértés egészében való részvétel okán az ilyen cselekedetekért is megállapítható a felelősség fennállása.²⁴⁸
229. Az a vállalkozás, amely egy több elemből álló versenykorlátozó megállapodásban és/vagy összehangolt magatartásban saját magatartása révén vett részt, amely magatartása a jogsértés egészének megvalósításához való hozzájárulásra irányul, az említett jogsértésben való részvételének teljes időszakát illetően felelősségre vonható azon magatartásokért is, amelyeket ugyanezen jogsértés keretében más vállalkozások tanúsítottak. Ez a helyzet áll fenn, amennyiben bizonyított az, hogy a kérdéses vállalkozás

²⁴⁶ AT 40.428

²⁴⁷ Vö. 72. pont.

²⁴⁸ Ld. pl. a C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-217/00 P és C-219/00 P sz., Aalborg Portland és mások kontra Bizottság egyesített ügyekben 2004. január 7-én hozott ítéletet [EU:C:2004:6, 258. bekezdés]; és a C-113/04 P. sz., Technische Unie kontra Bizottság ügyben 2006. szeptember 21-én hozott ítéletet [EU:C:2006:593, 178. bekezdés].

saját magatartásával hozzá kívánt járulni a valamennyi résztvevő által követett közös célokhoz, és tudomása volt a más vállalkozások által azonos célok elérése végett tervezett vagy ténylegesen megvalósított magatartásról, illetve az, hogy e magatartást ésszerűen előre láthatta, és kész volt ennek kockázatát elfogadni.²⁴⁹

230. A fentiek alapján az egységes és folyamatos jogsértésben való részvétel bizonyításához három feltételnek kell teljesülnie: közös célkitűzés elérésére irányuló átfogó terv fennállása, a vállalkozás e tervhez való szándékos hozzájárulása, és azon tény, hogy a vállalkozás (bizonyítottan vagy vélelmezhetően) tudott a többi résztvevő jogsértő magatartásairól.²⁵⁰

231. Az egységes és folyamatos jogsértéssel kapcsolatos legfrissebb európai ítélet összegzése²⁵¹ szerint:

- Ennek koncepciója egy „átfogó terv” létezését feltételezi, amely a közös piacon belüli verseny torzításának azonos céljából végrehajtott különböző cselekményekből áll, függetlenül attól, hogy ezek közül egy vagy több cselekmény önmagában és elkülönítve is az EUMSZ 101. cikkének megsértését képezheti-e.²⁵²
- Az „egységes cél” feltétele megköveteli annak megállapítását, hogy a megállapított különböző magatartásokra jellemző elemek azonos célt vagy azonos versenyellenes hatást eredményeznek-e, és következésképpen azonos céljuk révén, amely torzítja a belső piacon belüli verseny normális működését, egy „átfogó terv” részét képezik-e.²⁵³
- Az a kérdés, hogy az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdésébe ütköző valamennyi megállapodás és magatartás egyetlen és folyamatos jogsértést képez-e, kizárólag objektív tényezőktől függ.²⁵⁴
- A jogsértés egységes jellegének értékeléséhez számos kritérium releváns, nevezetesen az, hogy a kérdéses magatartások céljai azonosak vagy eltérőek voltak-e, a vonatkozó áruk vagy szolgáltatások azonos jellege, az a tény, hogy a részt vevő vállalkozások azonosak voltak, a kartell végrehajtásának azonos jellege, vagy akár az a tény, hogy a vállalkozások nevében részt vevő természetes személyek azonosak, és hogy a kérdéses magatartások földrajzi hatálya azonos.²⁵⁵
- Annak érdekében, hogy a különböző magatartás elemeket egyetlen, folyamatos jogsértésként minősítse, a Bizottságnak nem feltétlenül kell megállapítania, hogy ezek a magatartás elemek kiegészítő jellegűek-e, azaz mindegyikük a normális versenyhelyzet egy vagy több következményét hivatott kezelni, és ezáltal hozzájárul

²⁴⁹ C-441/11 P sz. ügy Verhuizingen Coppens kontra Bizottság [EU:C:2012:778, 42. bekezdés], illetve a fentebb hivatkozott Aalborg Portland ügy 83. bekezdés, C-49/92 P sz. ügy Anic Partecipazioni kontra Bizottság [EU:C:1999:356, 82., 83., 87. bekezdés]

²⁵⁰ T-204/08. sz. ügy Team Relocations és mások kontra Bizottság [EU:T:2011:286, 37. bekezdés]

²⁵¹ T-441/21. sz. ügy (T-441/21., T-449/21., T-453/21., T-455/21., T-456/21. és T-462/21. sz. egyesített ügyek) UBS Group és UBS kontra Bizottság [ECLI:EU:T:2025:337, 922-926. bekezdés].

²⁵² Lásd C-702/19 P Silver Plastics és Johannes Reifenhäuser kontra Bizottság, EU:C:2020:857 ítélet 81. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot

²⁵³ Lásd C-644/13 P Villeroy & Boch kontra Bizottság, EU:C:2017:59, 50. pont és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot.

²⁵⁴ Lásd T-110/07 Siemens/Bizottság, EU:T:2011:68, 246. pont.

²⁵⁵ Lásd T-110/07 Siemens/Bizottság, EU:T:2011:68, 241. pont, valamint T-240/17 Campine és Campine Recycling kontra Bizottság, EU:T:2019:778, 238. pont

a felelősök által kívánt versenyellenes hatások eléréséhez egy egyetlen célt szolgáló átfogó terv keretében.²⁵⁶

232. Az európai gyakorlattal összhangban, a Versenytanács következetes gyakorlata²⁵⁷ értelmében az egységes és folyamatos jogsértésben, jellegénél fogva, nem minden mozzanat tekintetében vesznek részt ugyanolyan módon és mértékben a szereplők. Egy vállalkozást a versenyre hatást gyakorolni képes megállapodás vagy összehangolt megállapodás résztvevőjének lehet tekinteni, ha a résztvevő vállalkozások egészének magatartása erre az eredményre vezethet, függetlenül az adott vállalkozás egyéni részvételének hatásától. Az egységes jogsértés megállapítását az sem zárja ki, hogy az érintett vállalkozások szerepe abban eltérő, illetőleg a vállalkozások közötti – a jogsértés közös tanúsítását, a vállalkozások valamely közös, jogsértéssel megvalósítani kívánt, illetve megvalósított érdekét, közös akaratát kétségbe nem vonó – esetleges érdekkonfliktus léte sem kizáró ok. A jogsértés egységességének megállapításakor a legfontosabb körülmények az átfogó terv megléte (ami azonban nem foglalja magában annak szükségességét, hogy valamilyen „keretmegállapodást” ténylegesen meg is kötöttek), valamint a résztvevők körének nagymértékű azonossága. Az egységes és folyamatos megállapodás létét támaszthatja alá az érintett termékek közelsége, és az alkalmazott eszközök és mechanizmusok hasonlósága is.
233. A Kúria²⁵⁸ az egységes és folytatólagos jogsértés fogalmával, annak elemeivel kapcsolatban rögzítette, hogy ahhoz, hogy a magatartásokat egyetlen egységes jogsértésnek lehessen minősíteni, szükséges egy objektív és egy szubjektív oldal megléte. Az objektív oldal megállapítható, amennyiben a jogsértéssel érintett megbeszélések tárgya ugyanaz, ugyanarra az időszakra vonatkozik és van egy közös cél, ami ezeket a cselekményeket összeköti. A szubjektív oldal kritériuma pedig, hogy a jogsértés résztvevői tudatában kell hogy legyenek annak, hogy egy szélesebb körű egyeztetési folyamat részesei.
234. A Kúria által összefoglalt²⁵⁹ joggyakorlat értelmében a versenyjogi tilalom megsértése nemcsak egyetlen magatartással, hanem egymással tartalmilag és időben összefüggő magatartások sorozatával is megvalósulhat. Egységes és folyamatos jogsértés akkor állapítható meg, ha a versenykorlátozó egységes cél, az átfogó terv és a folyamatos magatartás együttesen fennáll. A versenykorlátozó jogsértés egységes, ha a résztvevő vállalkozások minden intézkedése ugyanazt a versenyellenes célt szolgálja, vagy hatást eredményezi. A jogsértés komplex, ha azt a résztvevők versenykorlátozó megállapodás(ok) mellett összehangolt magatartások által valósították meg, a résztvevők magatartása egymást kiegészíti, közös, a piac befolyásolására irányuló akaratot, célt fejezi ki. Több, a piacon azonos versenykorlátozó célt éveken át követő vállalkozás komplex jogsértése esetén a kialakult gyakorlat szerint nem szükséges minden vállalkozásra és minden adott pillanatra pontosan minősíteni a megállapodásbeli vagy összehangolt magatartásbeli jogsértést, a résztvevők magatartása eltérő formát is ölthet

²⁵⁶ Lásd T-363/18 Nippon Chemi-Con Corporation kontra Bizottság, EU:T:2021:638, 313. pont.

²⁵⁷ Ld. a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsának a Tpv.-vel kapcsolatos elvi jelentőségű döntései 2018, 11.45. pont (VJ/69/2008.)

²⁵⁸ Lásd Kúria Kfv.III.37.582/2016/16.

²⁵⁹ Kúria Kfv.V.37.465/2022/6. számú ítélete, utalva a következőkre: Kfv.II.37.364/2017/26., Kfv.II.37.672/2015/28., Kfv.II.37.959/2018/14. 72. pont

az érintett piac sajátosságai, az egyes vállalkozások piaci pozíciója, a kitűzött cél és a megvalósítás módja alapján.

235. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint a Paradox termékek értékesítésével kapcsolatos, a VIII.4.3. alfejezetben értékelt három magatartás egy egységes és folyamatos jogsértés részét képezi, az alábbiakra tekintettel.

Átfogó terv

236. Valamennyi korlátozás ugyanazon termékek forgalmazásának feltételeit érintette, s az egyes magatartásokban résztvevők személyi köre is azonos: a Paradox Bahama mint a gyártó vállalkozáscsoportjába tartozó, eljárás alá vont vállalkozás, a Trióda (amely vállalkozás az Alapeljárásban elismerte a jogsértést, egyezségi nyilatkozatot tett és az Alaphatározat ellen nem élt jogorvoslattal, így jelen megismételt eljárásba már nem került bevonásra) és a másik eljárás alá vont vállalkozás a Power mint disztribútorok, valamint a disztribútorok szerződéses partnerei (viszonteladók, telepítők).
237. Szintén az egységes és folyamatos jogsértés tényét támasztja alá az a körülmény, hogy az egyes korlátozások egymás hatásait erősítették, és egységes végső célt szolgáltak: a márkán belüli verseny korlátozását, mind a forgalmazók, viszonteladók, mind pedig a telepítők szintjén. Ez volt a közös cél, ami ezeket a cselekményeket összekötötte, a jogsértéssel érintett egyeztetések tárgya tehát azonos volt. A márkák közötti verseny ugyanis a telepítőknek a vásárlási, fogyasztói döntési folyamatban betöltött szerepe, befolyása miatt alapvetően a telepítőkért folyik, hiszen egyrészt a fogyasztók a korábban kifejtetteknek megfelelően jellemzően a telepítőjük által ajánlott márkát választják, másrészt a telepítők tipikusan csak egy vagy legfeljebb néhány márkához értenek, s a váltás a márká-specifikus jellemzők, ismeretek elsajátításának szükségessége miatt nehezebb. A telepítők „megnyerése” pedig – egyebek mellett – magas árrés biztosításával illetőleg a viszonteladói hálózat segítségével lehetséges. A telepítők számára a magas árrést, ami végső soron a fogyasztók számára magas(abb) árat eredményez, a márkán belüli verseny telepítők szintjén történő korlátozása biztosította, melynek eszközéül szolgált a végfelhasználói árak átláthatóságának, összehasonlíthatóságának – internetes árfeltüntetés tilalmára visszavezethető – hiánya, a webshopok révén történő értékesítés tilalma, illetve hozzájárult a határokon átnyúló passzív értékesítés korlátozása is. A területi határok védelme a passzív értékesítés tilalma révén emellett a forgalmazók, viszonteladók szintjén is korlátozta a márkán belüli versenyt, megakadályozva, hogy a minimális telepítői ár rögzítése révén a viszonteladók által realizálható magasabb árakat, árreket az importverseny letörje. A magas árrés elérésének lehetősége a viszonteladókat is a Paradox termékek értékesítésére, e márká választására ösztönözte, ami – tekintve, hogy a telepítők információkkal való ellátását, képzését (a közvetlenül a disztribútorokkal kapcsolatban álló telepítőktől eltekintve) a viszonteladók biztosították – a telepítők márkaválasztása szempontjából is kiemelt jelentőséggel bírt. (Ennek hatását tovább erősíthette a Paradox Bahama és a disztribútorok azon elvárása, hogy a viszonteladók versenytárs márkát nem forgalmazhattak.²⁶⁰) Végül,

²⁶⁰ VJ/97-121/2016. 1. és 2. sz. e-mail: Paradox lefekteti, hogy tilos a versenytársak disztribútorainak értékesíteni vagy versenytársi terméket is értékesítő viszonteladóval szerződni; VJ/97-121/2016. 11. sz. e-mail: Power e-mailjében jelzi a Paradox-nak, hogy Paradox termékek elérhetők webshopokban és versenytársi márkákat forgalmazóknál; VJ/97-121/2016. 10. sz. e-mail: Power felszólító e-mailje Electropoint számára a Paradox termékek forgalmazásának megszüntetése érdekében, mivel a Pima konkurens vagyoni védelmi márká importőreként a Paradox hivatalos iránymutatása alapján piacvédelmi okokból nem forgalmazhat Paradox

az internetes árfeltüntetésre és értékesítésre vonatkozó korlátozások visszahatottak a határokon átnyúló passzív értékesítés tilalmára is, segítették annak érvényesülését, növelték hatékonyságát, mivel az árak országok közötti összehasonlíthatóságát és a megrendelések leadásának határokon átnyúló lehetőségét ugyancsak meggátolták.

A jogsértéshez való hozzájárulás szándéka, tudomás a többi résztvevő magatartásáról

238. Végül, az eljáró versenytanács az egységes jogsértés tényét alátámasztó körülményként értékelte, hogy az egyes magatartások hasonló séma szerint működtek, és az eltérések feltárására és szankcionálására hasonló mechanizmusokat alkalmaztak. Egyrészt, a korlátozások túlnyomó része szerződéses kikötésként is megfogalmazásra került, másrészt a gyakorlatba való átültetésükre is számtalan e-mailes bizonyíték áll rendelkezésre. Ezek értelmében a Paradox Bahama több ízben is felhívta a disztribútorokat a megállapodások betartására és betartatására, a másiktól kapott jelzések alapján. Különösen a Triódaval szemben többszöri eltérést követően súlyos következményeket is kilátásba helyezett. A Trióda és a Power számtalanszor egymást közvetlenül is értesítették, ha a másik forgalmazási rendszerében valamilyen „anomáliát” tapasztaltak, melyre tekintettel intézkedésként a forgalmazó elvárásoknak megfelelő magatartás tanúsítására való felhívását, a vele szembeni kedvezmények megvonását, a szállítások megtagadását vagy a szerződés felmondását helyezték kilátásba vagy alkalmazták. Az eltérések detektálásában a forgalmazói hálózat segítségét is igénybe vették, de maguk is foganatosítottak próbavásárlásokat, mely esetekben a Paradox Bahama segítségével, a gyártási sorozatszámok alapján beazonosították a termékek beszerzési forrását, értékesítési útját. Mindezek alapján megállapítható, hogy az eljárás alá vontaknak tudomása volt egymás magatartásáról, saját magatartásukat ennek fényében, önként vagy részben a rendszerben alkalmazott szankciók hatására, a közös cél megvalósulása érdekében alakították ki. Mindez alátámasztja, hogy a jogsértés résztvevői tudatában voltak annak, hogy egy szélesebb körű egyeztetési folyamat részesei.

A jogsértés időtartama

239. A magatartások tanúsításának időszaka is közel egyező: az értékesítési terület földrajzi alapú korlátozása és a viszonteladói árak meghatározása a telepítői árak tekintetében a Trióda és a Power disztribútorrá válásától, azaz [üzleti titok] kezdődően állt fenn, míg az internetes értékesítés ellehetetlenítése legkésőbb 2010 októberétől tartott. A Power és következőképpen a Paradox Bahama vonatkozásában mindhárom magatartás tanúsítása folyamatosan, a vizsgált időszak végéig, azaz 2018 novemberéig megvalósult, a Trióda esetében a telepítői árakkal kapcsolatos viszonteladói áröngzítésre vonatkozóan 2015-ig áll rendelkezésre bizonyíték, míg a másik két magatartást illetően a jogsértés a

termékeket (nehogy a Paradox iránt érdeklődőket rábeszélje az általa preferált, importált márkára); VJ/97-134/2016. 32. sz. e-mail: Trióda felmondó e-mail az Alarm Shop Kft. (www.riasztobolt.hu) részére, mivel az nem felelt meg a Paradox gyár értékesítési politikájából fakadó feltételek közül – mások mellett – annak, hogy Paradox viszonteladó más konkurens terméket nem értékesíthet; VJ/97-134/2016. 23., 24., 25. sz. e-mail: A Power szerint a Paradox 2011.01.13-i levele alapján sem importőrt, sem forgalmazót nem lehet kiszolgálni, ha konkurens riasztórendszert értékesít. Az említett levélben a Paradox előírta, hogy a Trióda nem értékesíthet Paradox termékeket olyan nagykereskedőnek, viszonteladónak, webshopnak, amely versenytárs termékeket árúsít; VJ/97-134/2016. 39. sz. e-mail: a gyártó kérésének megfelelően a Trióda csak olyan forgalmazóknak értékesít, akik versenytárs márkákat nem forgalmazznak, ez viszont egy olyan kis piacon, mint a magyar, nehezen fenntartható, különösen a válság éveiben; VJ/97-134/2016. 9. sz. e-mail: Trióda hivatkozik arra, hogy a Novosec-et már 2009 óta nem lehetne kiszolgálni, mivel nem felel meg a Paradox filozófiájának, mivel versenytárs márkákat (DSC, Jablotron) is értékesít

disztribútori működése végéig, [üzleti titok] tartott,²⁶¹ amely jogsértésnek az Alaphatározat megállapítása szerint 2009 októbere és 2017 júniusa között a Trióda is részese volt.

240. A Paradox Bahama hivatkozott arra, hogy egyes magatartások esetén nem megalapozott a jogsértés teljes vizsgált időszakra történő megállapítása, példaként kiemelve a területi korlátozás érvényesülését, ahol álláspontja szerint csak két, egymástól távol eső, rövidebb időszakra vonatkozóan állnak rendelkezésre bizonyítékok, s amelyek között eltelt idő – figyelemmel annak hosszára – a joggyakorlat alapján megszakította a jogsértést. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint azonban az a tény, hogy az egyes magatartási elemek egy egységes és folyamatos jogsértés részét képezik, amelyek mind ugyanazt a végső célt, a márkán belüli verseny korlátozását és a telepítők, valamint a forgalmazók számára magas árres biztosítását szolgálták, azzal a következménnyel is jár, hogy az egyes magatartási elemek vonatkozásában nem szükséges külön-külön meghatározni a jogsértés időszakát, mivel ezek nem önmagukban, hanem együttesen, egymást kiegészítve, egymás hatását erősítve, egységes jogsértésként értékelendők, azzal együtt, hogy önmagukban, egyenként is súlyos jogsértésként lennének értékelhetőek.
241. A fentiek alapján az egységes és folyamatos jogsértés időszakát az eljáró versenytanács a Paradox Bahama és a Power esetében 2009. októbertől 2018. novemberig állapította meg, amely egységes és folyamatos jogsértésnek az Alaphatározat megállapítása szerint 2009 októbere és 2017 júniusa között a Trióda is részese volt. Ezen időszak alatt részben az e-mailes bizonyítékok rendelkezésre állása, részben pedig az ezek háttérben érvényesülő szerződések rendelkezéseinek érvényessége okán nem következett be „megszakadás”, a legfeljebb néhány hónapos „szünetek” a bizonyítékok kronologikus sorában ugyanis a jelen esetben vizsgált havi vagy néhány heti rendszerességű e-mail

²⁶¹ A passzív export és import korlátozása a Trióda és a Power disztribútorra válásától kezdődően folyamatosan fennállt, tekintettel arra, hogy a vonatkozó rendelkezések már a Paradox Bahama által a 2009. évben a Triódával és a Powerrel kötött disztribútori szerződésben és a Trióda 2010. évi viszonteladói és telepítői szerződéseiben, továbbá ezek ismertté vált, későbbi verzióiban is megjelentek. Bár a Power esetében a 2010-2012 közötti viszonteladói szerződések nem állnak rendelkezésre, illetve a 2017. évi viszonteladói keretszerződésben, továbbá a 2011., 2013., 2014., 2016. és 2017. évi telepítői, kiemelt ügyféli szerződésekben az értékesítés földrajzi korlátozásával kapcsolatos kikötés nem szerepel, és e-mailes bizonyítékok is csak a 2011.07.18. – 2015.10.20. közötti időszakból állnak rendelkezésre, a Power 2018. novemberi nyilatkozata (VJ/97-132/2016.) szerint a korábbi szerződések célja, lényegi tartalma mindvégig ugyanaz volt, csak a megfogalmazásuk változott némiképp az évek során, így a korlátozás a teljes vizsgált időszakban megvalósult a Power és partnerei viszonylatában is.

A minimális viszonteladási árak rögzítése a Trióda esetében 2010-2015 között valósult meg, a 2016. évi viszonteladói keretszerződés ugyanis e rendelkezést ebben a formában már nem tartalmazta, és a gyakorlati megvalósulását jelző e-mailes bizonyítékok közül az utolsó rendelkezésre álló bizonyíték 2015. márciusi dátumú. Bár a Power esetében a 2010-2012 közötti viszonteladói szerződések nem állnak rendelkezésre, a Power 2018. novemberi nyilatkozata (VJ/97-132/2016.) szerint a korábbi szerződések célja, lényegi tartalma mindvégig ugyanaz volt, csak a megfogalmazásuk változott némiképp az évek során, így a korlátozás a teljes vizsgált időszakban megvalósult a Power és partnerei viszonylatában is.

A végfelhasználói árak internetes feltüntetésének tilalma, ezáltal az internetes értékesítés korlátozása mindkét eljárás alá vont vállalkozás és a Trióda tekintetében is legkésőbb 2010 októberétől érvényesült a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján. A Power egyedüli disztribútorra válását követően kialakított új mintaszerződesei megerősítették a korábbi gyakorlatban is alkalmazott tilalmat, így esetében a korlátozás a teljes vizsgált időszakban megvalósult.

A Trióda vonatkozásában a jogsértés időszaka a disztribútori szerződése Paradox Bahama általi felmondásáig, azaz [üzleti titok] tartott.

váltások esetén – az európai joggyakorlat²⁶² alapján – még nem tekinthetőek kiemelkedően hosszúnak.

VIII.4.5. Versenykorlátozó cél, illetve hatás

242. A versenykorlátozó cél objektív, a felek szándékától független fogalom. Versenykorlátozás a célja az olyan magatartásnak, amely természeténél fogva magában hordozza a versenykorlátozás lehetőségét.
243. Amennyiben a versenyfelügyeleti eljárás során megállapítást nyert, hogy a gazdasági szereplők megállapodtak, és ez a megállapodás a gazdasági verseny megakadályozását, korlátozását vagy torzítását akár csak célozza is, már megvalósul a versenyjogi jogsértés. Éppen ezért, a jogsértés megállapításához a megállapodás tényleges piaci hatásának vizsgálata szükségtelen. Nem a jogsértés megállapítására, hanem esetleg a szankció, így a bíróság mértékének megállapítására tartozó kérdés lehet az, hogy a versenytorzító célú, vagy erre alkalmas megállapodás konkrétan ki is fejtett-e ilyen hatást.²⁶³
244. A megállapodás végrehajtásának módja is felfedheti a versenykorlátozó célt, még ha a megállapodás nem is tartalmaz erre utaló kifejezett rendelkezést.²⁶⁴ A résztvevők szándékára vonatkozó bizonyíték nem szükséges feltétel. Egy versenykorlátozó céllal rendelkező megállapodás akkor is tiltott, ha a megállapodásban részes felek vagy azok egyike soha nem szándékozott azt betartani, vagy végrehajtani.²⁶⁵
245. A vertikális megállapodások kapcsán az Európai Bíróság ítéleteiben több ízben is hangsúlyozta, hogy a vertikális megállapodások fő szabály szerint kevésbé károsak a versenyre, mint a horizontális megállapodások, így az ugyanazon márka forgalmazói közötti verseny (intra-brand competition) korlátozása főszabály szerint csak akkor problematikus, ha a különböző márkák közötti hatékony verseny (inter-brand competition) az érintett piacon gyengül.²⁶⁶ Mindazonáltal az a körülmény, hogy valamely

²⁶² „Márpedig a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata értelmében az esetek nagy részében a versenyellenes magatartás vagy megállapodás létezését bizonyos egybeesésekből és valószínűsítő körülményekből kell kikövetkeztetni, amelyek együtt figyelembe véve, más összefüggő magyarázat hiányában a versenyjogi szabályok megsértésének bizonyítékául szolgálhatnak. Különösen a több éven át tartó jogsértéseket illetően az a tény, hogy egy meghatározott időszak tekintetében nem terjesztettek elő közvetlen bizonyítékot a társaság e jogsértésben való részvételére, nem képezi akadályát annak, hogy e részvételt ezen időszak vonatkozásában is megállapítsák, amennyiben e megállapítás objektív és egybehangzó valószínűsítő körülményeken alapul (lásd ebben az értelemben: 2015. szeptember 17-i Total Marketing Services kontra Bizottság ítélet, C-634/13 P, EU:C:2015:614, 26–28. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).” (C-625/13 P Villeroy & Boch AG kontra Európai Bizottság EU:C:2017:52., 110. bekezdés) „Bár a jogsértő magatartás két megnyilvánulását elválasztó időszak releváns kritériumot jelent a jogsértés folyamatos jellegének bizonyításakor, azon kérdés, hogy az említett időszak elegendően hosszú-e a jogsértés megszakításához, vagy sem, nem vizsgálható absztrakt módon. Épp ellenkezőleg, a kérdéses kartell működésével összefüggésben kell értékelni (lásd: 2015. június 16-i FSL és társai kontra Bizottság ítélet, T-655/11, EU:T:2015:383, 483. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).” (T-180/15 Icap plc és mások kontra Európai Bizottság EU:T:2017:795., 220. bekezdés)

²⁶³ Főv. Ítélet tábla 2.Kf.27.650/2010/7. szám

²⁶⁴ Lásd az Európai Bizottságnak az EK Sz. 81. cikke (3) bekezdésének alkalmazásáról szóló iránymutatásának (a továbbiakban: 101. (3) iránymutatás) 22. pontját.

²⁶⁵ C-209-215. és 218/78. sz. egyesített ügyek Van Landewyck kontra Bizottság [EBHT. 1980., 3125. o.]; T-304/02. sz. ügy Hoek Loos NV kontra Bizottság [EBHT. 2006., II-1887. o.]; 56. és 58/64. sz. ügy Consten and Grundig kontra Bizottság [EBHT. 1966., 299. o.]; C-238/99. P., C-244/99. P., C-245/99. P., C-247/99. P., C-250/99. P-C-252/99. P. és C-254/99. P. sz. egyesített ügyek, Limburgse Vinyl Maatschappij NV (LVM) és mások kontra Bizottság [EBHT 2002., I-8375. o.] 509. pont; T-39/92. és T-40/92. sz. egyesített ügyek, Groupement des cartes bancaires "CB" et Europay International SA kontra Bizottság, [EBHT 1994., II-49. o.] 87. pont;

²⁶⁶ Ld. C-306/20. sz. ügy Visma Enterprise kontra Konkurencies padome, EU:C:2021:935, 78. pont.

megállapodás vertikális megállapodásnak minősül, nem zárja ki annak lehetőségét, hogy cél általi versenykorlátozást valósítson meg, ugyanis bár a vertikális megállapodások természetüknél fogva gyakran kevésbé károsak a verseny szempontjából, mint a horizontális megállapodások, bizonyos körülmények között azonban különösen magas korlátozó potenciállal is rendelkezhetnek.²⁶⁷

246. A cél általi versenykorlátozás fogalmát megszorítóan kell értelmezni. Ekképpen a fogalmat csak a vállalkozások közötti egyeztetés bizonyos típusaira lehet alkalmazni, amelyek a verseny tekintetében elegendő károssági fokot mutatnak ahhoz, hogy úgy lehessen tekinteni, hogy nem szükséges a hatásaik vizsgálata. Az elegendő károssági fok értékelése során figyelembe kell venni a megállapodás rendelkezéseinek tartalmát és az általa elérni kívánt célkitűzéseket, valamint azt a gazdasági és jogi háttérrel, amelybe a megállapodás illeszkedik. Az említett háttér értékelése keretében figyelembe kell venni továbbá az érintett termékek vagy szolgáltatások jellegét, valamint az érintett piac vagy piacok működésének és szerkezetének tényleges feltételeit is. Szintén figyelemmel kell lenni a felek által hivatkozott, a megállapodáshoz kapcsolódó versenyt támogató hatásokra, továbbá a jogi háttér egyik elemeként figyelembe kell venni azt is, ha az adott korlátozás a vertikális szabályozás értelmében a „különösen súlyos korlátozások” kategóriájába tartozhat. Ugyanakkor a „különösen súlyos korlátozás” és a „cél általi korlátozás” fogalma nem felcserélhető, és nem szükségszerűen esik egybe.²⁶⁸
247. Az alábbiakban kifejtettek értelmében az ezek által megvalósított versenykorlátozás kellő károssági fokot ér el és így cél szerinti korlátozásnak minősül. Az EUB fentebb hivatkozott közelmúltbeli gyakorlata²⁶⁹ szerint ilyen esetben a cél szerinti korlátozásként való minősítéshez szükséges a megállapodás kellő károssági fokát alátámasztani figyelembe véve a megállapodás rendelkezéseinek tartalmát, az általa elérni kívánt célokat, valamint az azon gazdasági és jogi háttérrel jellemző körülmények összességét, amelybe a megállapodás illeszkedik.

A megállapodás tartalma és az elérni kívánt célkitűzések

248. A viszonteladási árak rögzítése, illetve minimum árak kikötése korlátozza a kereskedők, forgalmazók arra vonatkozó képességét, hogy áraikat önállóan, függetlenül határozzák meg, ami a Vertikális iránymutatás 224. bekezdésében bemutatott, fentebb már idézett negatív hatásokkal járhat. Egy ilyen magatartás jellegénél fogva korlátozza a versenyt az EUMSZ. 101. cikk (1) bekezdése értelmében. Jelen esetben az alkalmazott viszonteladói szerződések szankciót is rögzítve, explicit és részletes árkorlátozást tartalmaztak. A telepítői árhoz képest meghatározott korlátozás azt is szolgálhatta, hogy más márkákkal szemben a Paradoxot válasszák. A megállapodásban rögzítetteket a gyakorlatban is érvényesítették, és szerződösszegés esetén a szankciókat is alkalmazták, vagy azok alkalmazásával „fenyegetőztek”. A Power által elismert cél a piac torzulását eredményező dömping árazás elkerülése volt. A Trióda Alapeljárásban tett egyezségi nyilatkozatában szintén elismerte a továbbeladási ár rögzítését a telepítői árak

²⁶⁷ Ld. C-32/11. sz. ügy Allianz Hungária Biztosító és társai, EU:C:2013:160, 43. pont; C-345/14. sz. ügy Maxima Latvija, EU:C:2015:784, 21. pont.

²⁶⁸ Ld. C-211/22. sz. ügy Super Bock Bebidas kontra Autoridade da Concorrência, EU:C:2023:529, 32., 35., 36., 38., 41. pont

²⁶⁹ Lásd e tekintetben a Bíróság 2023. június 29-i ítélete a Super Bock Bebidas SA és társai kontra Autoridade de Concorrência-ügyben, C-211/22., ECLI:EU:C:2023:529, 43. pont.

vonatkozásában. Azaz a megállapodás célkitűzése, szöveg szerinti tartalma, a hozzákapcsolódó tényleges gyakorlat is nyilvánvalóan a versenykorlátozó jelleget erősíti.

249. Normál piaci körülmények között ugyanis a piaci ár kereskedőnként eltérően alakul a beszerzési ár, a felmerült költségek, a marketing költség, az adott kereskedő piaci ismeretei, tapasztalata, teljesítménye, az adott piaci körülmények, versenytársak árazása, elvárt haszon mértéke alapján. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint az egységes minimum árak meghatározása, a piaci szereplők árképzése vonatkozásában egyértelműen a piac normál törvényszerűségeinek érvényesülése ellen hatott, ugyanis az mesterségesen orientálta a piaci szereplőket.
250. A minimálárak a vállalkozások egyéni költségeitől, teljesítményük minőségétől függetlenül egységesíthetik az árakat, ami azt eredményezheti, hogy az alacsonyabb önköltséggel működni képes vállalkozások sem kényszerülnek áraik csökkentésére, sőt, lehetőségük sem lesz arra, hogy az áraikat a rögzített minimumár alá vihessék. Ennélfogva, ezen árszintnek a piacon történő általános alkalmazása miatt az árak nem, illetve torzultan jelenítik meg a vállalkozások között szakmai alkalmasságban, üzleti megbízhatóságban, hatékonyságban megmutakozó – a vállalkozások közötti versenyben meghatározó jelentőséggel bíró – különbségeket.²⁷⁰
251. Az eljáró versenytanács a Power és a Paradox Bahama viszonteladási árak rögzítésének versenyjogi megítélésével kapcsolatos fejtegetését nem tudta érdemben figyelembe venni, a vertikális megállapodásoknak és a továbbeladási ár rögzítésének pozitív jóléti hatásait bemutató szakirodalmi hivatkozások nem szolgálhatnak az értékelés alapjául, egy megállapodás előnyeire, pozitív hatásaira nem elegendő általánosságban hivatkozni, hanem azt az adott megállapodás kontextusában kellett volna az eljárás alá vont vállalkozásoknak konkrét érvekkel, tényekkel alátámasztania.
252. Ugyancsak jellegénél fogva korlátozza a versenyt és kellően káros korlátozásnak tekintendő a passzív értékesítések tilalma, mind annak határokon átnyúló, mind pedig az interneten történő forgalmazást érintő formája, ugyanis hozzájárulnak az egységes belső piac nemzeti határok mentén történő feldarabolódásához. A szerződéses rendelkezések és azok gyakorlati alkalmazása egyértelműen korlátozta a határokon átnyúló passzív értékesítéseket: az export, illetőleg az import tilalmának előírásával az aktív értékesítésen túlmenően közvetlenül és a rendelkezések megsértése esetére kilátásba helyezett / alkalmazott szankció révén közvetve, amely hatást fokozta, hogy a Power és a Trióda [üzleti titok] és a Paradox Bahama a termékek gyártási számán alapuló követési rendszert is bevezetett, valamint 2015 októbertől - az egyes forgalmazók területein kívülre történő szállításokkal összefüggő problémákra hivatkozva bevezetett, műszaki alapon nem igazolt - nyelvi korlátozást is alkalmazott. Az árakkal kapcsolatos információk nyújtásának korlátozása megakadályozza, hogy a vevő hatékonyan használhassa az internetet értékesítésre, ügyfelek célzására, ajánlatairól való tájékoztatásra, az online boltjába vagy más értékesítési csatornáikhoz irányításra. Az internetes értékesítés korlátozásának tartalma a listaár közzétételére való korlátozásból alakult át a végfelhasználói árak nyilvános feltüntetésére vonatkozó teljes tilalomra 2010 októbertől (amely érvényesítésére is törekedtek), amely révén az internetes értékesítés gyakorlatilag

²⁷⁰ Ld. VJ-98/2004 (grafikus-kartell), VI. fejezet; ld. továbbá VJ-56/2003 (Debreceni Ügyvédi Kamara), VI. fejezet 20. pont.; ld. ezenkívül az Európai Bizottság 2004. június 24-i 2005/8/EK határozata a Szerződés 81. cikke szerinti eljárásban (COMP/38.549 – Belga Építész Kamara) 88. bek.

ellehetetlenült, így e tilalom lényegi tartalma is nyilvánvalóan a versenykorlátozónak tekinthető.

A megállapodás gazdasági és jogi háttere

253. A jogi háttér kapcsán releváns, hogy a jelen eljárásban vizsgált három magatartásból legalább kettő (a határokon átnyúló passzív értékesítés korlátozása, a minimum viszonteladási árak meghatározása) a Vertikális rendelet alapján különösen súlyos korlátozásnak minősül.
254. A viszonteladási árak rögzítésének cél szerinti versenykorlátozó jellegét alátámasztja a magyar²⁷¹ és közösségi²⁷² joggyakorlat is.
255. A nemzeti piacok nemzeti határok mentén való felosztására, vagy a tagállami piacok összeépülésének megnehezítésére irányuló szerződéseket az Európai Bíróság joggyakorlata²⁷³ alapján főszabály szerint olyan megállapodásoknak kell tekinteni, amelyek tárgya az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdése értelmében vett versenykorlátozás.
256. Ami az internetes értékesítés de facto korlátozását illeti, az Európai Bíróság által a Pierre Fabre-ügyben²⁷⁴ lefektetett elvek és szempontok értelmében megállapítható, hogy egy szelektív forgalmazási rendszerben alkalmazott olyan szerződéses kikötés, amelynek az a következménye, hogy megtiltja ezen értékesítésekhez az internet használatát, az EUMSZ. 101. cikk (1) bekezdése értelmében vett célzott versenykorlátozásnak minősül, amennyiben e szerződéses kikötés tartalmának és céljának, valamint az e kikötés hátterét képező jogi és gazdasági összefüggéseknek az egyedi és konkrét vizsgálatát követően úgy tűnik, hogy e kikötés a szóban forgó termékek jellemzőire tekintettel nem objektíven igazolt.
257. A megállapodások értelmezésékor releváns, hogy a három vizsgált magatartás összefüggött (lásd az előző fejezetben írtakat a jogsértés egységes és folyamatos minőségéről), hatása egymást erősíthette, fontos e tekintetben, hogy nem csak elviekben, szándékok szintjén azonosított megállapodás-elemekről volt szó, hanem végrehajtott, szankciókkal, vagy azok lehetőségének fenyegetésével érvényesített korlátozásokról.
258. A megállapodások gazdasági kontextusát a riasztóberendezések piaca jelenti, amelyen a Paradox márka egyértelműen jelentősnek tekinthető, piaci részesedése a vizsgált években 23%-ról folyamatosan növekedett, egészen 52%-ra az elemzéssel érintett évek során (a 2010-2018 időszak egészére vonatkozóan átlagosan 37% volt), még úgy is, hogy az érintett piacra új belépések történtek. Egy ilyen jelentőségű márkával kapcsolatos

²⁷¹ Ld. pl. VJ/26/2006., 219. pont: „A végfelhasználói/fogyasztói árak vertikális rögzítése a Tpv. 11. § (2) bekezdés a) pontjába ütközően versenykorlátozó célzatú magatartás.”

²⁷² Ld. pl. a 243/83. sz., Binon v AMP ügyben 1985 július 3-án hozott ítéletet [EU:C:1985:284, 43. bekezdés]; a 311/8. sz., VVR v Sociale Dienst van de laatselijke en Gewestelijke Overheidsdiensten ügyben 1987. október 1-jén hozott ítéletet [EU:C:1987:418, 17. bekezdés]; és a 27/87. sz., SPRL Louis Erauw-Jacquery v La Hesbignonne SC ügyben 1988. április 19-én hozott ítéletet [EU:C:1988:183, 15. bekezdés].

²⁷³ Ld. pl. a C-403/08. és C-429/08. sz., Football Association Premier League Ltd és társai kontra QC Leisure és társai egyesített ügyekben 2011. október 4-én hozott ítélet [EBHT 2011., I-09083. o.] 139. pontját, a C-468/06 – C-478/06. sz., Sot. Léloukas és társai egyesített ügyekben 2008. szeptember 16-án hozott ítélet [EBHT 2008., I-7139. o.] 65. pontját, valamint a C-501/06. P., C-513/06. P., C-515/06. P. és C-519/06. P. sz., GlaxoSmithKline Services és társai kontra Bizottság egyesített ügyekben 2009. október 6-án hozott ítélet [EBHT 2009., I-9291. o.] 59. és 61. pontját.

²⁷⁴ C-439/09. sz. ügy, Pierre Fabre Dermo-Cosmétique SAS kontra Président de l’Autorité de la concurrence és Ministre de l’Économie, de l’Industrie et de l’Emploi [EBHT 2011, I-09419. o.] 47. pont.

többelemű, egységes, folyamatos korlátozás károsági foka a versenyre nézve érdeminek tekinthető.

259. A gazdasági összefüggések között releváns továbbá, hogy az értékelt időszak az internetes értékesítés beindulásának időszaka volt, a piac működése kapcsán pedig a telepítők szerepét szükséges kiemelni, amely kapcsán az eljáró versenytanács visszautal a III.1. fejezetben írtakra. Az internetes értékesítés korlátozását a Power azzal magyarázta,²⁷⁵ hogy az egyes Paradox termékek a riasztórendszer mint áru részét képező alkatrésznek tekintendők, mivel az egyes termékekkel önmagukban nem lehet semmit kezdeni, azoknak csak egyben, rendszerként van funkciója. Végtermékké álláspontja szerint csak a telepítők által szakszerűen kivitelezett tervezést és kiépítést, beüzemelést követően válnak, így az alkatrészek elkülönült értékesítése nem indokolt (más iparágakban – például autóiipar – sem jellemző). Az eljáró versenytanács álláspontja szerint ugyanakkor a szakszerű tervezés, telepítés igénye, követelménye, ami részben jogszabályi előírásból is fakad, nem teszi feltétlenül szükségessé a berendezések értékesítésének és megtervezésének, beszerelésének összekapcsolását. Egyrészt, a szolgáltatások és a termékértékesítés elkülönült igénybe vétele technikailag lehetséges, és vannak más olyan piacok, ahol ez elkülönülten (is) működik (például légkondicionáló berendezés beszerezhető a normál kiskereskedelmi forgalomban és a beüzemelést, szervizelést végző szolgáltatóktól is). Másrészt, a Power azon hivatkozását, hogy az elkülönült tervezési és telepítői szolgáltatás iránt nem lenne fizetőképes kereslet, mivel a magyar fogyasztók a szolgáltatásokat nem értékelik eléggé, ezért kell ezek ellenértékét is a termékek árreze révén realizálni, cáfolja, hogy a gyakorlatban – a Trióda tapasztalatai szerint²⁷⁶ – a vásárlási célból öt felkereső végfelhasználók tipikusan a telepítők ajánlásával vagy a telepítők kíséretében bonyolították a vásárlást, mivel a tranzakciók olyan bonyolult termékek beszerzésére irányultak, melyet a laikusok nem ismernek, így a tervezés, kivitelezés tekintetében mindenképpen rá vannak utalva a telepítők munkájára. Ezt a hatást erősíti az a körülmény is, hogy a Power által más összefüggésben oly sokszor hivatkozott MABISZ az általa kiadott termék-megfelelőségi ajánlason a biztosítói kockázatvállalás feltételeként előírhatja a szakszerű szerelést, üzembe helyezést, telepítői nyilatkozattal ellátva. Az ajánlásban további feltételek is szerepelhetnek a beépítés, üzemeltetés módjára vonatkozóan.²⁷⁷
260. A telepítők közreműködése pedig más, kevésbé versenykorlátozó módon is biztosítható, például a garancia feltételeként a szakszerű beüzemelés előírásával (mint ahogyan az például a villanytűzhelyek vagy a kazánok esetén működik). Emellett a telepítők maguk is képesek lehetnek a „potyautas effektus” kiküszöbölésére, ha a beüzemelést csak olyan esetben vállalják (saját, egyoldalú döntésük eredményeként, nem egymással és/vagy a disztribútorokkal egyeztetett módon), ha a rendszert ők maguk tervezték, illetőleg a szükséges termékeket ők maguk értékesítették, vagy ha például a tervezés árát a termékek és beüzemelés tőlük való megrendelése esetén jóváírják.
261. A Vertikális iránymutatás 64. pontja további lehetőségként utal az eltérő árképzés alkalmazására. „Általában az abban való megállapodás, hogy a forgalmazó fizessen magasabb árat az interneten keresztül továbbértékesíteni kívánt termékekért, mint azokért a termékekért, amelyeket hagyományos módon kíván értékesíteni (kettős árazás),

²⁷⁵ Vö. pl. 119., 121. pontok.

²⁷⁶ VJ/97-117/2016. (B/750-12/2016.)

²⁷⁷ Ld. pl. Nytsz:5579-10-4/ 20161020, forrás: <http://www.pluto.hu/nytsz/5579-10-4-20161020.pdf>

különösen súlyos korlátozásnak minősül. Azonban bizonyos különleges körülmények között egy ilyen megállapodás eleget tehet a 101. cikk (3) bekezdésének. Ilyen különleges körülmény lehet ha a gyártó olyan kettős árképzésről állapodik meg forgalmazóival, amely szerint az online-értékesítések esetében az ár magasabb, tekintettel arra, hogy a gyártó számára az online-értékesítés jóval magasabb költségekkel jár a hagyományos értékesítéseknél. Például azért, mert az utóbbi normál esetben tartalmazza a forgalmazó általi otthoni beszerelést, míg az interneten keresztül történő értékesítés nem, ezáltal jóval több ügyfélpanasszal és garanciális követeléssel jár a gyártó felé, a megállapodás kimerítheti a 101. cikk (3) bekezdésében meghatározott feltételeket. E tekintetben a Bizottság megfontolás tárgyává teszi, hogy a korlátozás várhatólag mennyiben korlátozza majd az internetes értékesítéseket és hátráltatja a forgalmazót az ügyfelek nagyobb csoportjának és más rétegeinek elérésében.”

262. Mindezek alapján az eljáró versenytanács álláspontja szerint az interneten történő értékesítés gyakorlati ellehetetlenülését eredményező korlátozások objektíve nem igazoltak és a versenyre nézve kellő károssági fokot értek el.
263. A fentiek alapján az eljáró versenytanács álláspontja szerint a vizsgált magatartások cél szerinti korlátozásnak minősíthetők, mivel azok kellő károssági foka alátámasztható, figyelmebe véve azok tartalmát, az általuk elérni kívánt célokat, valamint az azon gazdasági és jogi háttérrel jellemző körülmények összességét, amelybe e korlátozások illeszkednek.
264. A fentebb az egyes magatartási elemek kapcsán kifejtettek értelmében az egységes és folyamatos jogsértés egésze is cél szerinti versenykorlátozásnak tekintendő, ezért irreleváns a Paradox Bahama azon hivatkozása, hogy az eljáró versenytanács nem elemezte a verseny érzékelhető mértékű korlátozását, a magatartások tényleges hatását.²⁷⁸ A versenykorlátozó célú jogsértések esetén ugyanis sem a magyar, sem az európai joggyakorlat nem követeli meg a hatások vizsgálatát, azok a cél szerinti korlátozások jellege, természete folytán eleve vélelmezhetőek.

Egyezségi nyilatkozat bizonyítékként történő felhasználása

265. Az eljárás alá vont Power egyezségi nyilatkozatában a jogsértést mind a tényállás, mind a jogi értékelés tekintetében az előzetes álláspontban foglaltakkal azonos tartalommal ismerte el (lásd VI.2.1. pontot).
266. A fentiek szerinti jogi értékelés alátámasztására ezért az eljáró versenytanács további bizonyítékként hivatkozik a Power egyezségi eljárás során tett, a jogsértésben való részvételét elismerő, kifejezett nyilatkozatára.
267. Az európai joggyakorlattal összhangban ugyanis a Tpv. és az egyezségi eljárásról szóló, a 2/2018. számú közleménnyel módosított 10/2017. számú közlemény lehetővé teszi az egyezségi nyilatkozatok bizonyítékként való felhasználhatóságát, hiszen kifejezetten rendelkezik arról, hogy az csak jogszerű visszavonás esetében nem vehető figyelembe, illetve, hogy amennyiben az egyezségi eljárás az ügyfélnek felróhatóan befejeződik vagy

²⁷⁸ Lásd C-298/22. BANCO BPN KONTRA BIC PORTUGUES és társai ítélet [ECLI:EU:C:2024:638, 46. bekezdés]

megszakad, vagy a nyilatkozatot jogszerűtlenül vonja vissza, az bizonyítékként (továbbra is) felhasználható.²⁷⁹

268. Az Európai Bizottság gyakorlatában szintén felhasználja bizonyítékként az egyezségi elismerő nyilatkozatokat.²⁸⁰
269. A Kúria joggyakorlata²⁸¹ értelmében továbbá „[a] jogsértést elismerő egyezségi nyilatkozatban foglaltak nem csak az azt tevő, hanem a jogsértésben részt vevő, eljárás alá vont más vállalkozás esetében is a jogsértést alátámasztó, hiteles bizonyítékként felhasználhatók.” Ez összecseng az európai bíróságok ítélkezési gyakorlatával is.²⁸²

VIII.4.6. Egyedi mentesség

270. A Vertikális rendelet 4. cikke tartalmazza azoknak a különösen súlyos korlátozásoknak a felsorolását, amelyek a teljes vertikális megállapodás csoportmentességi rendelet hatálya alóli kizárását eredményezik. Ha egy megállapodás ilyen különösen súlyos korlátozást tartalmaz, az annak vélelmezéséhez vezet, hogy a megállapodás a 101. cikk (1) bekezdésének hatálya alá tartozik. Az is vélelmezhető, hogy a megállapodás valószínűleg nem tesz eleget a 101. cikk (3) bekezdésében foglalt feltételeknek, ezért a csoportmentesség nem alkalmazandó. A vállalkozások azonban adott egyedi esetben igazolhatják a 101. cikk (3) bekezdése szerinti versenyt ösztönző hatást. Amennyiben a vállalkozások bizonyítják, hogy a valószínűsíthető hatékonyságnövekedés a különösen

²⁷⁹ A Tptv. 73/A. § (5) bekezdése értelmében: „Az egyezségi nyilatkozat a határozattal szembeni jogorvoslati határidő leteltéig és kizárólag akkor vonható vissza, ha az eljáró versenytanács előzetes álláspontjának, illetve azt követően határozatának tartalma az egyezségi nyilatkozatban foglaltaktól érdemben eltér, ideértve azt az esetet is, ha a kiszabott bírság összege a (3) bekezdés c) pontja szerinti összeget meghaladja. Ebben az esetben a (3) bekezdés a) pontja szerinti elismerő nyilatkozat bizonyítékként nem vehető figyelembe.” Lásd továbbá az egyezségi eljárásról szóló közlemény 90. és 93. pontjait.

²⁸⁰ Erre nézve lásd például a Bizottság döntését a Case COMP/38866 – Animal Feed Phosphates ügyben, melynek 52. pontja értelmében „The Commission relies on the whole body of evidence, including the clear and unequivocal acknowledgements by the settling parties of the facts and the legal qualification thereof contained in their settlement submissions, confirmed by them in their respective replies to the Statement of Objections.” (https://ec.europa.eu/competition/antitrust/cases/dec_docs/38866/38866_1676_3.pdf), illetve C(2015) 432 final sz. döntését az AT.39861 – Yen Interest Rate Derivatives ügyben, melynek 97. pontja és annak a 86. lábjegyzete szerint: „In line with point 35 of Commission Notice on the conduct of settlement procedures ... the Commission has granted ICAP access to the settlement submissions made in this case. These submissions, including the acknowledgements contained in them, are corporate statements made by the relevant parties on the basis of [...]. The acknowledgements in the relevant settlement submissions corroborate the evidence on the file and are as such relied on by the Commission throughout the present Decision.” (https://ec.europa.eu/competition/antitrust/cases/dec_docs/39861/39861_4230_3.pdf)

²⁸¹ Ld. a Kúria Kfv.VII.38.167/2021/15. számú részítéletének 93. pontját (VJ/77/2016.), illetve a Kf.II.37.959/2018/14. számú határozatának 66. pontját, Kf.V.39.062/2020/4. számú ítéletének 50. pontját, Kfv.I.37.452/2023/3. sz. ítéletének 163., 238. pontját.

²⁸² Ld. az Európai Unió Törvényszékének T-433/16. számú Pometon ügyben hozott ítélete indokolásának 92-93. pontjait. „Az vitathatatlanul egyértelmű, hogy a jelen ügyben az, hogy a szóban forgó kartellben részt vevő négy vállalkozás elismerte véttségét, olyan körülmény, amely szorosan és elkerülhetetlenül kihathat az ugyanazon kartellben való részvétellel gyanúsított ötödik vállalkozás, vagyis a Pometon részvételével kapcsolatos tényekre. Ugyanakkor ha egy vállalkozás szabad belátása alapján úgy dönt, hogy a hibrid eljárást választja, ahelyett hogy vitarendezési beadványt terjesztene a Bizottság elé, nem állíthatja az ártatlanság vélelmének tiszteletben tartására hivatkozva azt, hogy a Bizottság mint a versenyszabályok tiszteletben tartására köteles hatóság, a vitarendezési határozatban teljes mértékben köteles figyelmen kívül hagyni a megállapodást kötő más vállalkozások által elismert egyes olyan tényeket, amelyek bár a vitarendezési eljárásban részt nem vevő felperes magatartásaira vonatkoznak, mégis relevánsak az említett kartell egésze fennállásának értékelése szempontjából.”

súlyos korlátozások megállapodásba foglalásának következménye, valamint, hogy a 101. cikk (3) bekezdésében foglalt valamennyi feltétel általában teljesül, úgy a Bizottságnak a 101. cikk (3) bekezdésében foglalt feltételek teljesülésére vonatkozó végső értékelés előtt ténylegesen értékelnie kell a versenyre gyakorolt valószínűsíthető negatív hatást.²⁸³

271. A Vertikális iránymutatás 61. bekezdésében szereplő magyarázat értelmében előfordulhat, hogy egy új márkát elsőként értékesítő, vagy meglévő márkát új piacon elsőként értékesítő (ezáltal az érintett piacon valódi piacralépést megvalósító) forgalmazónak jelentős beruházásra kell kötelezettséget vállalnia, ahol korábban nem volt kereslet általában az adott terméktípus, vagy az adott terméktípus adott gyártó által előállított változata iránt. Az ilyen kiadások gyakran nem térülnek meg, és ilyen körülmények között határozottan fennállhat az a helyzet, hogy a forgalmazó nem köt forgalmazási szerződést anélkül, hogy a más forgalmazók által az ő területén történő vagy ügyfélcsoportjait célzó (aktív és) passzív értékesítésekkel szemben bizonyos időtartamra ne legyen védve. Ilyen helyzet léphet fel, ha valamely meghatározott nemzeti piacon működő gyártó belép egy másik nemzeti piacra és kizárólagos forgalmazó segítségével bevezeti a termékeit, amennyiben ennek a forgalmazónak beruházásokat kell eszközölnie az adott márka piaci ismertségének elindítása és megalapozása érdekében. Ezért amennyiben az új piac létrehozásához és/vagy fejlesztéséhez a forgalmazónak jelentős beruházásokat kell végrehajtania, más forgalmazók olyan területekre vagy olyan ügyfélcsoport részére történő passzív értékesítéseinek korlátozása, amely a forgalmazó ezen kiadásainak megtérüléséhez szükséges, az első két évben, amikor a forgalmazó a szerződés szerinti árakat az adott területen vagy az adott ügyfélcsoportnak értékesíti, általában annak ellenére a 101. cikk (1) bekezdésének hatályán kívül esik, hogy az ilyen különösen súlyos korlátozások alapvetően a 101. cikk (1) bekezdésének hatálya alá tartoznak.
272. A Vertikális iránymutatás 225. bekezdése szerint továbbá a viszonteladási ár meghatározása nem csak a versenyt korlátozhatja, hanem – különösen abban az esetben, ha szállítóvezérelt – hatékonyságnövekedést is eredményezhet, amelynek értékelésére a 101. cikk (3) bekezdése szerint kerül sor. Különösképpen, ha a gyártó bevezet egy új terméket, a viszonteladási ár meghatározása segíthet a forgalmazókat arra ösztönözni a keresletnövelési bevezető szakasz során, hogy nagyobb figyelmet fordítsanak a gyártónak a termék népszerűsítésére vonatkozó érdekeire. A viszonteladási ár meghatározása biztosíthatja a forgalmazók számára az értékesítési erőfeszítések fokozásához szükséges eszközöket, és amennyiben az e piacon belüli forgalmazókra versenyhelyzeti nyomás nehezedik, ez arra készítheti őket, hogy bővítsék a termék iránti általános keresletet, és sikeressé tegyék a termék bevezetését, ami a fogyasztók számára is kedvező. Hasonlóképpen, a rögzített viszonteladási árak – és nem csak a maximális viszonteladási árak – szükségesek lehetnek ahhoz, hogy egy franchise-rendszerben vagy hasonló, egységes forgalmazási formát alkalmazó forgalmazási rendszerben a fogyasztók szempontjából is előnyös, összehangolt, rövid távú (a legtöbb esetben 2–6 hét) árkampányt hajtsanak végre. Bizonyos helyzetekben a viszonteladási ármeghatározás kínálta extra árrés lehetővé teheti a kiskereskedők számára (kiegészítő) értékesítés előtti szolgáltatások nyújtását, különösen a tapasztalati vagy az összetett termékek esetében. Ha elég ügyfél használja ki az ilyen szolgáltatások kínálta előnyöket döntésük meghozatalához, de aztán alacsonyabb áron vásárolnak azoknál a kiskereskedőknél, akik

²⁸³ Vertikális iránymutatás 47. bekezdése.

nem kínálnak ilyen szolgáltatásokat (és akiknél így nem merülnek fel az ezzel kapcsolatos költségek), a kiterjedt szolgáltatásokat kínáló kiskereskedők csökkenthetik a szállító termékeinek keresletét növelő szolgáltatások színvonalát, vagy be is szüntethetik azokat. A viszonteladási ár meghatározása segíthet az ilyen, forgalmazók szintjén jelentkező potyázások megakadályozásban. A feleknek a 101. cikk (3) bekezdésében foglalt feltételek teljesítésének igazolása részeként meggyőzően be kell mutatniuk, hogy a viszonteladási ár meghatározásáról szóló megállapodás nem pusztán módszereket, hanem ösztönzőket is kínál az e szolgáltatásokat nyújtó kiskereskedők közti esetleges potyázás kiküszöbölésére, és hogy az értékesítés előtti szolgáltatások összességében a fogyasztók javát szolgálják.

273. A Paradox Bahama egyes e-mailes bizonyítékokban²⁸⁴ a területi védelem indokaként a disztribútorok és a forgalmazók által nyújtott garanciális szolgáltatások biztosíthatóságát, illetve a disztribútorok befektetéseinek védelmét jelölte meg. A garanciális szolgáltatások ugyanakkor csak abban az esetben vethetik fel a „potyautas effektus” problémáját, ha a Paradox Bahama nem teljesít visszatérítést a forgalmazóknak az Európai Unió teljes területén érvényes garancia alapján nyújtott szolgáltatások után. Ilyen esetekben azonban a Vertikális iránymutatás 29. lábjegyzete szerint meg lehet állapodni ezekkel a forgalmazókkal, hogy annak a forgalmazónak, amely a számára megállapított területen kívül értékesít, a (teljesítendő) szolgáltatás költségén alapuló, ésszerű haszonkulcsot is tartalmazó díjat kell fizetnie a szolgáltatás célterületén kinevezett forgalmazó számára, ami a közösségi joggyakorlat²⁸⁵ értelmében nem tekinthető úgy, mint a forgalmazók területükön kívüli eladásainak korlátozása. Ami a disztribútorok befektetéseit illeti, az eljárás alá vontak nem adtak elő arra vonatkozó érvelést, hogy azok védelméhez miért szükséges kifejezetten a passzív értékesítések korlátozása is, különös tekintettel arra, hogy a Paradox termékek esetében már egy ismert, a piacra korábban bevezetett márkáról volt szó, így a Vertikális iránymutatás 61. bekezdése szerinti 2 éves védelem sem indokolható.
274. A Power és a Paradox Bahama által az internetes árfeltüntetés és az internetes kereskedelem korlátozásával összefüggésben hangoztatott azon indok, hogy ezek révén biztosítható a telepítőknek megfelelő árrés, implicit módon valójában a telepítők szolgáltatásaival kapcsolatos „potyautas effektus” elkerülésére való hivatkozásként értelmezhető. E körben az eljáró versenytanács visszautal a VIII.4.5. fejezetben kifejtettekre, melyek alapján ezen aggályok más, kevésbé korlátozó módon is kezelhetők.
275. Megjegyzi emellett az eljáró versenytanács, hogy az 1/2003 rendelet 2. cikke alapján az egyedi mentesség feltételeinek fennállását a hatóságnak nem hivatalból kell vizsgálnia, hanem azokat annak a félnek kell bizonyítania, aki a mentesség kedvezményéből részesülni kíván. Mivel ilyen érvelést, a szükséges szintű bizonyítást az eljárás során az eljárás alá vontak nem terjesztettek elő, az egyedi mentesség feltételeinek teljesülése nem állapítható meg.

VIII.4.7. Csekély jelentőség

276. A Bizottság de minimis közleményének 8.b) pontja szerint a nem versenytársak közti olyan megállapodások, amelyekben a részes felek együttes piaci részesedése a

²⁸⁴ Ld. pl. VJ/97-121/2016. 15. sz. e-mail, VJ/97-144/2016. 9. sz. e-mail, VJ/97-109/2016. M/6. sz. e-mail

²⁸⁵ Ld. Elsőfokú Bíróság T-67/01. sz., JCB Service kontra Bizottság ügyben hozott ítéletének [EBHT 2004., II-49. o.] 136. -145. pontja.

megállapodás által érintett bármely releváns piacon nem haladja meg a 15%-ot, nem korlátozzák érzékelhetően a versenyt az EUMSZ. 101. cikk (1) bekezdése értelmében (csekély jelentőség). A Bizottság de minimis közleményének 13. pontja szerint ugyanakkor a közlemény hatálya nem terjed ki az olyan megállapodásokra, melyeknek célja a belső piacon belüli verseny megakadályozása, korlátozása vagy torzítása. Így különösen a Bizottság nem alkalmazza a piaci részesedési küszöbök által létrehozott védett kikötőt azokra a megállapodásokra, amelyek a csoportmentességi rendeletekben felsorolt különösen súlyos korlátozások bármelyikét tartalmazzák, és amelyek esetében a Bizottság úgy tekinti, hogy céljuknál fogva általában korlátozzák a versenyt.

277. A Bizottság de minimis közleményének 13. pontja alapján egyértelműen megállapítható, hogy a jelen eljárásban vizsgált három magatartás, mint a fentebb részletesen kifejtettek értelmében külön-külön is a Vertikális rendelet szerinti különösen súlyos jogsértések, piaci részesedési adatoktól függetlenül nem tartoznak a csekély jelentőségű megállapodásokra vonatkozó közlemény hatálya alá. A releváns joggyakorlat²⁸⁶ szerint az olyan megállapodás, amely érintheti a tagállamok közötti kereskedelmet, és amelynek versenyellenes célja van, jellegénél fogva és bármilyen tényleges hatásától függetlenül a versenyt érzékelhetően korlátozza.

VIII.5. Eljárás alá vontak felelőssége

278. A fentebb bemutatott egységes és folyamatos, versenykorlátozó célú jogsértésért az eljárás alá vontak felelőssége az alábbiak szerint megállapítható.

279. A Paradox Bahama és a Power felelőssége az általuk kialakított szerződéses rendelkezések és tényleges piaci gyakorlatuk alapján, továbbá a gyakran a mögöttes motivációikra is rávilágító e-mailes bizonyítékok alapján egyértelmű.

VIII.6. Összegzés

280. Az eljáró versenytanács az előzőekben részletesen kifejtettekre tekintettel megállapította, hogy a Paradox Bahama és a Power 2009 októberétől 2018 novemberéig egységes és folyamatos, versenykorlátozó célú jogsértést követtek el (amely jogsértésnek az Alaphatározat megállapítása szerint 2009 októbere és 2017 júniusa között a Trióda is részese volt), amikor

- az EUMSZ. 101. cikk (1) bekezdés c) pontjába ütköző módon korlátozták a határokon átnyúló passzív értékesítéseket,
- az EUMSZ. 101. cikk (1) bekezdés a) pontjába ütköző módon a telepítői árak tekintetében meghatározták a viszonteladási árak mértékét, továbbá
- az EUMSZ. 101. cikk (1) bekezdés b) pontjába ütköző módon korlátozták a végfelhasználói árak internetes feltüntetését, ezáltal a Paradox termékek online értékesítését.

VIII.7. A jogkövetkezmény

281. Az eljáró versenytanács a Powerrel és a Paradox Bahama-val szemben a jogsértés Tpv. 76. §-a (1) bekezdésének f) pontja szerinti megállapításán túlmenően a Tpv. 76. §-a (1) bekezdésének k) pontja szerint bírságot látott indokoltnak kiszabni a Tpv. 78. §-ának (1)

²⁸⁶ C-226/11 *Expedia Inc. v Autorité de la concurrence and Others* ítélet, EU:C:2012:795, 37. bekezdés.

bekezdése alapján, a bírság összegét a Tpv. 78. §-a (3) bekezdésének megfelelően meghatározva.

282. A bírságösszeg megállapítása során az eljáró versenytanács a Tpv. rendelkezései mellett a GVH által a bírságolás kapcsán követett illetve a jövőben követni kívánt joggyakorlatot összefoglaló, a Gazdasági Versenyhivatal Elnökének és a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa Elnökének 11/2017. számú, a versenykorlátozó megállapodásokra és összehangolt magatartásokra, a gazdasági erőfölénnyel való visszaélésre, valamint a jelentős piaci erővel való visszaélésre vonatkozó tilalmakba ütköző magatartások esetén a bírság összegének megállapításáról szóló közleményére (a továbbiakban: Bírságközlemény) volt tekintettel, a Kúria Kfv.II.37.814/2020/12. számú ítéletének 110. bekezdésére is figyelemmel. Megjegyzi ugyanakkor az eljáró versenytanács, hogy jelenleg a bírság összegének megállapításáról szóló, az 1/2021. közleménnyel módosított 1/2020. számú közlemény (a továbbiakban: Új Bírságközlemény) hatályos. Az eljáró versenytanács ugyanakkor a Bírságközlemény alkalmazása során is biztosítja azokat a bírságmérséklési lehetőségeket, illetve alkalmazza azokat a mérlegelési szempontokat, amelyeket az Új Bírságközlemény előír, vagy amelyeket az Új Bírságközlemény alkalmazása során a Versenytanács jellemzően mérlegel, amennyiben azok az eljárás alá vontak számára kedvezőbb helyzetet eredményeznek.
283. A Bírságközlemény a 83. pont szerint a 2017. december 19-i közzétételét megelőzően indult eljárásokban és megismételt eljárásokban is alkalmazandó, amennyiben az eljáró versenytanács még nem közölte előzetes álláspontját az eljárás alá vontakkal, azzal, hogy a kiinduló összeg számításakor a GVH a releváns forgalom 10%-ából indul ki, és nem alkalmazza a Bírságközlemény 15. és 28. pontjaiban szereplő minimális arányszámokat.
284. A GVH a kiinduló összeget a jogsértés súlyára figyelemmel állapítja meg, úgy hogy az – a Bírságközlemény jelen eljárásra irányadó 83. pontja értelmében – legfeljebb a releváns forgalom 10%-áig terjedhet. A jogsértés súlyát kifejező arányszám meghatározása komplex módon, a verseny veszélyeztetettségét és a jogsértés piaci hatását kifejező pontozásos módszerrel történik.
285. A Bírságközlemény 16. pontja szerint a bírság kiszámításakor használt releváns forgalom alapesetben a jogsértő vállalkozás által az érintett piacon a jogellenes magatartással érintett áruk értékesítése révén a jogsértés teljes időtartama alatt elért nettó árbevétel összértéke, amelybe mind a közvetlenül, mind a közvetve érintett termékek forgalma is beleértendő. Bár az eljárás alá vontak az érintett piac meghatározása kapcsán vitatták az eljáró versenytanács értékelését, a releváns forgalom szempontjából az általuk felvetett kifogásoknak nincs jelentősége, mivel a Paradox termékek összessége a gyártó és a két disztribútor révén került Magyarországon értékesítésre, függetlenül azok értékesítési módjától, felhasználási céljától, végső felhasználójának személyétől, így az eljárás alá vontak magatartása közvetlenül vagy közvetve szükségképpen érintette az összes Paradox termék forgalmazási feltételeit. Az egyes magatartási elemekhez a Paradox Bahama álláspontja szerint közvetlenül kapcsolható árbevételi adatokat az eljáró versenytanács azért sem találja figyelembe vehetőnek, mert a bírságot nem magatartási elemenként külön-külön, majd összegezve, hanem – különös figyelemmel a jogsértés egységes és folyamatos jellegére – a jogsértés egészére vonatkozóan állapította meg. Az eljáró versenytanács ennek megfelelően a jelen esetben releváns forgalomként a Paradox

termékek értékesítése révén a Paradox Bahama²⁸⁷ és a Power esetében 2010 és 2017 között²⁸⁸ realizált magyarországi nettó árbevétel vette figyelembe. Ezek az összegek rendre a következők. Paradox Bahama: [üzleti titok] Ft, Power: [üzleti titok] Ft.

286. A jogsértés súlyának mérlegelése körében a Bírágközlemény értelmében a verseny veszélyeztetését és a jogsértés piaci hatását kell értékelni.
287. A verseny veszélyeztetettségét elsősorban a jogsértés jellege befolyásolja. A versenyt legsúlyosabban veszélyeztető jogsértések csoportjába tartoznak a Bírágközlemény 21. pontja szerint a Vertikális rendelet 4. cikkében nevesített különösen súlyos vertikális korlátozások. Mivel mindhárom vizsgált magatartás megfelel ennek a kritériumnak, az eljáró versenytanács a Bírágközleménnyel összhangban a lehetséges tartomány felső zónájába eső pontszámot kíván e körben adni, figyelemmel arra is, hogy a jelen esetben ugyan nem egy „kőkemény” horizontális kartellról van szó, de vertikális viszonylatban a lehető legsúlyosabb jellegű jogsértésekről.
288. A verseny veszélyeztetésének keretében figyelembe veendő szempont továbbá, hogy a jogsértés a verseny mely dimenzióit érintette, illetve hogy mennyire kiterjedt, intézményesített annak jellege. E körben az eljáró versenytanács megállapította, hogy a versenynek elsősorban az ár dimenziója volt érintett a korlátozások által, illetve hogy a szankciók kilátásba helyezése, alkalmazása, valamint a próbavásárlások és a nyomkövetési rendszer fenntartása, az egyes vizsgált magatartások egymást erősítő jellege a jogsértés intézményesítettségét jelzi.
289. A jogsértés piaci hatása körében a Bírágközlemény 26. pontja kimondja, hogy a jogsértés piaci hatása versenykorlátozó megállapodások esetén szoros összefüggésben áll a vállalkozások együttes érintett piaci részesedésével. A GVH súlyosabban szankcionálja a nagyobb együttes piaci részesedésű vállalkozásokat. A Paradox márka piaci részesedését a megismételt eljárás feltárta: az a vizsgált időszakban 23%-ról 52%-ra növekedett és átlagosan is 37% volt, így megállapítható, hogy a Paradox Bahama a riasztórendszerek piacán jelentős szereplőnek minősült. A két disztribútor közül az eljáró versenytanács az eljárás vont Powernek nagyobb piaci súlyt tulajdonított, mint az Alapeljárásban a jogsértését elismerő és az Alaphatározatot meg nem támadó és így a jelen eljárásba be nem vont Triódának (amit a Paradox termékekből elért forgalmuk is alátámaszt).
290. A jogsértés piaci hatását egyéb tényezők is befolyásolják, így különösen a piac támadhatósága, a termék és a vevők jellemzői, esetleges tovaryűrűző hatások. Szintén ezen szempont értékelésekor kell figyelemmel lenni arra, hogy a magatartás milyen mértékben valósult meg ténylegesen. Az eljáró versenytanács e körben azt értékelte, hogy a magatartás a rendelkezésre álló e-mailes bizonyítékok tanúsága szerint jelentős részben ténylegesen is megvalósult, különösen ami a határokon átnyúló passzív kereskedelem tilalmát és az internetes korlátozásokat illeti, ugyanakkor az egyes magatartás-elemek nem azonos intenzitással érvényesültek a teljes időszakban. E körben volt figyelemmel

²⁸⁷ A Paradox Bahama esetében az eljáró versenytanács a VJ/97-18/2016. számú adatszolgáltatásban megadott Ft-értékek helyett, amelyek az éves MNB-középfolyam használatával számszerűsítették a Paradox Bahama magyarországi forgalmát, a megfelelő év végi árfolyam használatával átszámított összegeket vette figyelembe, összhangban a Tptv. 27. § (7) bekezdésében foglaltakkal.

²⁸⁸ Bár a jogsértés megállapítására 2018 novemberéig került sor, a 2018. év megfelelő időszakára vonatkozó árbevételi adatok nem álltak az eljáró versenytanács rendelkezésére.

az eljáró versenytanács arra a körülményre is, hogy az export-forgalom az eljárás alá vontak érvei alapján vélhetően a jogsértés hiányában sem lett volna jelentősen magasabb. Mindezek alapján az eljáró versenytanács a jogsértés súlyát kifejező arányszámot a Paradox Bahama esetében 4,17%-os; a Power esetében 4%-os értékben határozta meg, így a bírság kinduló összegét az eljáró versenytanács a Paradox Bahama esetében [üzleti titok],-Ft, a Power esetében [üzleti titok],- Ft összegben határozta meg.

291. A fenti kiinduló összegek meghatározását követően kerül sor az alapösszeg kiszámítására, ami a vállalkozás jogsértéshez való viszonyulását kifejező súlyosító és enyhítő körülmények figyelembevételére ad lehetőséget. Az egyes súlyosító és enyhítő körülményekhez a GVH határozatában súlyt is rendel, megjelölve, hogy az adott szempontot kis, közepes vagy kiemelt mértékűnek (jelentőségűnek) tartja az érintett ügyben, az érintett magatartás és az érintett eljárás alá vont vállalkozás vonatkozásában, melyek rendre 0-5%, 5-15% vagy 15-25% közötti mértékben növelik vagy csökkentik a fentiek szerint kalkulált kiinduló összeget.
292. A Bírságközlemény a súlyosító körülmények keretében a felróhatóságot, a jogsértésben betöltött szerepet és az esetleges egyéb szempontokat rendeli értékelni.
293. A Bírságközlemény 32. pontja szerint felróható az adott magatartás, ha az eltér a társadalmilag általában elvárható és elfogadott magatartástól. Súlyosító körülményként ugyanakkor a Bírságközlemény értelmében a felróhatóság előző definícióban foglalt, a jogsértés megállapíthatósága szempontjából releváns szintnél magasabb foka értékelendő. A jelen eljárást illetően az eljáró versenytanács figyelembe vette, hogy a jogsértés elkövetésében a rendelkezésre álló e-mailes bizonyítékok alapján mindkét eljárás alá vont vállalkozás legfelsőbb szintű vezetője is érintett volt. Megállapítható továbbá, hogy a magatartások különösen súlyos jellege, valamint a kikristályosodott hazai és európai joggyakorlat fényében, továbbá a Vagyonvédelem 2000 Kft. 2016 tavaszi fellépése nyomán valamennyien tisztában is lehettek a magatartásuk jogellenességével, annak veszélyével. Mindezek alapján a felróhatóságot az eljáró versenytanács összességében közepes fokúnak értékelte. A súlyosítás mértékének meghatározása során ugyanakkor az eljáró versenytanács az előző szempontok mérlegelésénél figyelemmel kíván lenni arra az eljárás alá vontak által előadott körülményre is, hogy esetükben nem bonyolult hierarchiával rendelkező, többszintű vezetési struktúrát működtető nagyvállalkozásokról van szó, továbbá hogy a Vagyonvédelem 2000 Kft. jelzése nem egyenértékű egy hatósági fellépéssel vagy a jogsértés megállapításával. Azt ugyanakkor nem vette figyelembe az eljáró versenytanács, hogy a Paradox Bahama nem európai székhelyű vállalkozás, és hogy a vállalkozáscsoport központjának helyszínén a jelen eljárásban vizsgált magatartások versenyjogi megítélése esetlegesen eltérő lehet, mivel az európai piacon való működése esetén nem hivatkozhat a jogszabályok ismeretének hiányára.
294. A jogsértésben betöltött szerep kapcsán az eljáró versenytanács figyelembe vette, hogy a Paradox Bahama és a Power a megállapodások kidolgozása és implementálása vonatkozásában is aktív, kezdeményező szerepet játszott, így esetükben az eljáró versenytanács ezt a szempontot közepes fokú súlyosító körülményként értékelte. Bár a Paradox Bahama hivatkozott arra, hogy vertikális kapcsolatokban az upstream piaci szereplőkre valamiféle kezdeményező szerep mindenképpen hárul, és hogy esetében egyébként az eljáró versenytanács bizonyos magatartási elemek vonatkozásában inkább csak kevésbé aktív, közreműködő szerepet azonosított, az eljáró versenytanács fenntartja,

hogy a Paradox Bahama a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján különösen az implementálás, kikényszerítés során, de a megállapodás létrejöttében is aktívan, kezdeményezően vett részt.

295. Egyéb súlyosító körülményt az eljáró versenytanács nem azonosított.
296. A Bírságközlemény az enyhítő körülmények keretében a jogsértésben betöltött szerepet, adott esetben a külső tényezőket és az esetleges egyéb szempontokat rendeli értékelni. Az eljáró versenytanács enyhítő körülményt nem azonosított, így a bírság alapösszege a kiinduló értéknél kb. 15%-kal magasabb: a Paradox Bahama esetében lefelé kerekítve 268.000.000,-Ft, a Power esetében 215.000.000,-Ft.
297. Az alapösszeg korrekciója során kerül sor az esetleges ismétlődésnek, a jogsértéssel elért előnynek, az elrettentő hatásnak és a Tpv. 78. §-ában meghatározott bírságmaximumnak a figyelembe vételére. Az eljárás alá vontak esetében ismétlődés nem áll fenn, a jogsértéssel elért előny nem került számszerűsítésre. A Power esetében a bírság törvényi korlátja miatt nincs szükség korrekcióra az előző évi nettó árbevételének 10%-ával való összevetést követően, mivel a fentiek szerint számított bírság nem haladja meg a törvényi maximumot. A Paradox Bahama esetében csak a 2018. évi árbevétel adat áll rendelkezésre, illetve a 2024. évi adat 30. pont szerinti becslése, az így meghatározható maximumhoz képest a kiszabott bírságösszeg alacsonyabb.
298. Az eljáró versenytanács a Power KKV státuszára (lásd határozat 30-31. pontjait), és teljesítőképességére figyelemmel a fentebb kalkulált bírság összeg korrekcióját indokoltnak látja, amely eredményeképpen a Power esetében a bírság összegét 150.000.000,-Ft összegre csökkentette. A Paradox Bahama esetében az eljáró versenytanács ilyen korrekciót nem lát indokoltnak, így esetében a bírság összege a fentebb jelölt 268.000.000,-Ft. Az eljáró versenytanács a Paradox Bahama eljárás alá vont vállalkozásra kiszabott bírság vonatkozásában a vele egy csoportba tartozó, jelen eljárásba bevont Paradox Kanada vállalkozást a Tpv. 78. § (5) bekezdése szerint nevesítette és egyetemlegesen kötelezte a bírság megfizetésére.
299. A Bírságközlemény VI. fejezete értelmében ezt követően kerül sor a vállalkozások eljárást segítő és/vagy a jogsértést, annak hatását kiküszöbölő együttműködésének figyelembevételére. A jelen eljárásban a Power az eljáró versenytanács felhívására egyezségi eljárásban vett részt, melynek eredményeként egyezségi nyilatkozatot tett,²⁸⁹ az előzetes álláspontban foglaltakkal azonosan ismerve el jogsértő magatartását. Erre tekintettel az eljáró versenytanács a Powerrel szemben egyébként kiszabandó bírság mértékét 30%-kal csökkentette, figyelemmel az ügy erőforrás igényére, a Power KKV státuszára, valamint arra, hogy az egyezés hozzájárult az eljárás gyorsításához. Erre tekintettel a bírság összege 105.000.000,- Ft összegre csökkent.
300. Ezen túlmenően az eljáró versenytanács a Bírságközlemény 38. pontja alapján további 5%-os bírságcsökkentést látot indokoltnak a Power esetében az utólagos megfelelési program kidolgozásának és bevezetésének vállalása miatt, amelyre tekintettel a kiszabott bírság összege 97.500.000,- Ft. A megfelelési program kidolgozására, alkalmazására vonatkozó kötelezettséget (az eljárás alá vont által vállalt tartalommal, lásd a határozat VI.2.2. fejezetét) az eljáró versenytanács határozatában a Tpv. 76. § (1) bekezdés i)

²⁸⁹ VJ/42-296/2022. számú irat.

pontja alapján kötelezettségként előírta az eljárás alá vont részére, és annak teljesítését utóvizsgálat keretében ellenőrizheti.

301. Egyéb együttműködésre utaló körülmény az eljárás alá vontak részéről nem merült fel.
302. Az eljáró versenytanács a Power által előadott részletes indokolásra (lásd a határozat VI.2.3. fejezetét) és a benyújtott dokumentumokra tekintettel elfogadta a fizetési kedvezményre vonatkozó kérelmét és a Tpvt. 62/C. § (1) bekezdése alapján részletekben történő teljesítést állapított meg, 24 hónapos futamidőre vonatkozó részletfizetési ütemezés előírásával, azaz a Power a bírság teljes 97.500.000,- Ft összegét 24 azonos összegű (egyenként 4.062.500 forintos) részlettel kell, hogy teljesítse.

IX.

Eljárási kérdések

303. A GVH hatáskörét a versenyfelügyeleti eljárásra a Tpvt. 45. §-a, az EUMSZ. 101. cikke tekintetében az 1/2003/EK rendelet 5. cikke, valamint a Tpvt. 33. §-ának (1) bekezdése, illetékességét a Tpvt. 46. §-a állapítja meg.
304. A Tpvt. 77. § (1) bekezdés d) pontja szerint a Gazdasági Versenyhivatal utóvizsgálat keretében hivatalból ellenőrzi az eljáró versenytanács végrehajtható határozatában előírt, meghatározott cselekmény elvégzésére, meghatározott magatartás tanúsítására vagy attól való tartózkodásra vonatkozó, az a)–c) pontban nem említett kötelezettség teljesítését, ha az a rendelkezésre álló adatokból nem állapítható meg. Ugyanezen szakasz (6) bekezdése kimondja, hogy a vizsgálónak az utóvizsgálatban előterjesztett jelentése alapján az eljáró versenytanács a feltétel teljesülésének, illetve az előírt kötelezettség teljesítésének megállapítása esetén az utóvizsgálatot végzéssel megszünteti, ennek hiányában
- d) az (1) bekezdés d) pontja szerinti esetben elrendeli a kötelezettség végrehajtását, vagy
- e) amennyiben a c) pont cb) alpontjának vagy a d) pontnak az alkalmazása nem indokolt, az eljáró versenytanács megállapítja a kötelezettség nem teljesítését, és bírságot szabhat ki.
- A (7) bekezdés előírja, hogy a (6) bekezdés d) pontja szerinti végrehajtásra a XII/A. Fejezet rendelkezéseit kell alkalmazni azzal, hogy a végrehajtást az eljáró versenytanács rendeli el.
305. A Tpvt. XII/A. fejezete rendelkezik a GVH döntésének végrehajtásáról. A Tpvt. 84/A. § alapján a végrehajtásra a fejezetben nem szabályozott kérdésekben az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni azzal, hogy a végrehajtást a vizsgáló rendeli el.
306. A Tpvt. 84/B. § (1) bekezdése alapján a vizsgáló az eljáró versenytanács döntésében előírt meghatározott cselekmény elvégzésére, meghatározott magatartás tanúsítására vagy attól való tartózkodásra vonatkozó kötelezettség (a továbbiakban együtt: meghatározott cselekmény) végrehajtásának elrendelésével egyidejűleg – ha a meghatározott cselekmény teljesítése más végrehajtási módon keresztül hatékonyan nem biztosítható – végrehajtási bírságot szab ki. A (2) bekezdés szerint a végrehajtási bírság a vállalkozással és a vállalkozás törvényes képviselőjével szemben egyidejűleg is kiszabható.

307. A Tpvt. 84/C. §-a értelmében ha a kötelezett pénzfizetési kötelezettségének határidőben nem tesz eleget, illetve az állam által előlegezett költség után a megelőlegezés időtartamára az adózás rendjéről szóló törvény szerinti késedelmi pótlékkal azonos módon számított mértékű késedelmi pótlékot fizet.
308. A Tpvt. 84/D. § (2) bekezdése értelmében a meghatározott cselekmény végrehajtását a Gazdasági Versenyhivatal fogatosítja, kivéve, ha a vizsgáló végrehajtási bírság kiszabásáról döntött. A meghatározott cselekmény végrehajtására irányuló végrehajtási eljárásban kiszabható eljárási bírságra a 61. § (3) bekezdését kell alkalmazni.
309. Az Ákr. 133. §-a értelmében a végrehajtást – ha törvény vagy kormányrendelet másként nem rendelkezik – a döntést hozó hatóság, másodfokú döntés esetén pedig az elsőfokú hatóság rendeli el. Az Ákr. 134. §-a értelmében a végrehajtást – ha törvény, kormányrendelet vagy önkormányzati hatósági ügyben helyi önkormányzat rendelete másként nem rendelkezik – az állami adóhatóság fogatosítja.
310. A Tpvt. 81/A. §-a alapján a jogorvoslatra az e fejezetben nem szabályozott kérdésekben az Ákr. rendelkezéseit kell alkalmazni. Az Ákr. 112. § szerint a hatóság határozata ellen önálló jogorvoslatnak van helye, a 113. § (1) bekezdése szerint a közigazgatási per kérelemre induló jogorvoslati eljárás. A 114. § (1) bekezdése szerint az ügyfél – az önálló fellebbezéssel nem támadható végzések kivételével – a véglegessé vált döntés ellen közigazgatási pert indíthat.
311. A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 157. §-ának (7) bekezdése szerint, ha jogszabály bírósági felülvizsgálatot tesz lehetővé, azon 2018. január 1-jétől közigazgatási pert kell érteni. A közigazgatási per szabályait a Kp. határozza meg.
312. A Kp. 29. §-ának (1) bekezdése az elektronikus kapcsolattartásra a polgári perrendtartás szabályait rendeli megfelelően alkalmazni. A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. §-ának (1) bekezdése szerint a digitális államról és a digitális szolgáltatások nyújtásának egyes szabályairól szóló 2023. évi CIII. törvény (a továbbiakban: Dáptv.) alapján elektronikus úton történő kapcsolattartásra kötelezett minden beadványt kizárólag elektronikusan – a Dáptv.-ben és végrehajtási rendeleteiben meghatározott módon – nyújthat be a bírósághoz.
313. A Dáptv. 19. § (1) bekezdése alapján elektronikus ügyintézésre köteles az államigazgatási szerv feladat- és hatáskörébe tartozó ügyben ügyfélként eljáró gazdálkodó szervezet és az ügyfél jogi képviselője.
314. A Dáptv. 19. § (5) bekezdése szerint, ha jogszabály egy nyilatkozat megtétele vonatkozásában az elektronikus kapcsolattartást – vagy az elektronikus kapcsolattartás módját – kötelezővé teszi, az e követelménynek meg nem felelő nyilatkozat – törvényben vagy kormányrendeletben meghatározott esetek kivételével – érvénytelen.
315. A Kp. 39. §-ának (6) bekezdése szerint – ha törvény eltérően nem rendelkezik – a keresetlevél benyújtásának a közigazgatási cselekmény hatályosulására halasztó hatálya nincs. Ugyanakkor a Kp. 50. §-a szabályozza az azonnali jogvédelem iránti kérelmet az alábbiak szerint. Akinek jogát, jogos érdekét a közigazgatási tevékenység vagy az azzal előidézett helyzet fenntartása sérti, a közvetlenül fenyegető hátrány elhárítása, illetve a jogvitára okot adó állapot változatlan fenntartása érdekében a perre hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróságtól az eljárás során bármikor azonnali jogvédelmet

kérhet. Azonnali jogvédelem keretében kérhető a halasztó hatály elrendelése is. A kérelem benyújtható a keresetlevéllel együtt is. Ha nem a keresetlevéllel együtt nyújtják be, a kérelmet a bírósághoz kell benyújtani. A kérelemben részletesen meg kell jelölni azokat az indokokat, amelyek az azonnali jogvédelem szükségességét megalapozzák, és az ezek igazolására szolgáló okiratokat csatolni kell. A kérelmet megalapozó tényeket valószínűsíteni kell.

316. Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 37. § (1) bekezdése szerint a bírósági eljárásért az Itv.-ben megállapított illetéket kell fizetni.
317. Az Itv. 45/A. § (2) bekezdése alapján az illeték alapjára a 39-41. §§-ban foglaltakat, az illeték mértékére a 42. §-ban foglaltakat kell alkalmazni a marasztalási perben, valamint akkor, ha az eljárás tárgya adó-, illeték-, adójellegű kötelezettséggel, társadalombiztosítási járulék- vagy vámkötelezettséggel, versenyfelügyeleti üggyel, sajtótermékkel és a panaszügyek kivételével médiaszolgáltatással, továbbá elektronikus hírközléssel vagy közbeszerzéssel kapcsolatos.
318. Az Itv. 62. § (1) bekezdés h) pontja alapján a közigazgatási bírósági eljárásban a felet illetékfeljegyzési jog illeti meg. Az Itv. 59. § (1) bekezdése szerint az, akit tárgyi illetékfeljegyzési jog illet meg, mentesül az illeték előzetes megfizetése alól. Ilyen esetben az illetéket, akit a bíróság erre kötelez.

Budapest, 2025. szeptember 24.

dr. Dudra Attila
előadó versenytanácsstag

dr. Gál Gábor
versenytanácsstag

Váczi Nóra
versenytanácsstag